

SNOW WHITE & THE HUNTSMAN™

Digitized by the Internet Archive
in 2022 with funding from
Kahle/Austin Foundation

Snow White and the Huntsman

SNOW WHITE & THE HUNTSMAN™

Geschreven door Lily Blake

Gebaseerd op de film

Snow White and the Huntsman

Scenario door Evan Daugherty en

John Lee Hancock en Hossein Amini

Verhaal door Evan Daugherty

moon

Copyright © 2012 Universal Studios. All rights reserved.

Snow White and the Huntsman is a trademark and copyright of Universal Studios. Licensed by Universal Studios Licensing, LLC. All rights reserved.

Oorspronkelijke titel *Snow White and the Huntsman*

Nederlandse vertaling © 2012 Lia Belt en Moon, Amsterdam

Omslagbeeld © 2012 Universal Studios Licensing LLC.

Omslagontwerp Steve Scott

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 488 1451 0

NUR 284

www.moonuitgevers.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

Dit boek is ook leverbaar als e-book
ISBN 978 90 488 1452 7

Wie zul je zijn
als het einde komt,
als bij de val van een rijk
de goedheid verstomt?

Vlucht je weg?
Duik je achter een rots?
Of spoor je het kwaad op
met verbeten trots?

Rijs op uit de as,
Sta op als je bent gevallen.

Beantwoord de roep,
Laat de strijdkreet schallen.
Laat hem van de bergen galmen
Door het bos en in de lucht,
De dood is een hongerige mond
En jij bent de rijpe vrucht.

Dus wie zul je zijn
als 't einde naderbij sluipt?

Als de gieren cirkelen
En de schaduw je bekruipt.

Blijf je je verstoppen,
of spring je in 't gelid?

Is je hart van glas,
of is het puur sneeuwwit?

Er was eens...

Het was de koudste winter die het koninkrijk ooit had beleefd. Er lag rijp op de grafstenen. De rozenstruiken in de kasteeltuin waren bijna kaal, de blaadjes verschrompeld en bruin. Koning Magnus stond met hertog Hammond aan de rand van het bos, wachtend tot het andere leger zou aankomen. De koning kon zijn eigen adem zien. Witte wolkjes stegen traag op langs zijn gezicht en verdwenen vervolgens in de koude ochtendlucht. Zijn handen waren verdoofd. Hij was ongevoelig voor het gewicht van het pantser dat hij droeg of de maliën die tegen zijn nek drukten, het metaal zo koud dat het in zijn huid prikte. Hij maakte zich geen zorgen over de vijanden aan de overkant van het slagveld, en hij was niet bang.

Vanbinnen was hij al dood.

En toch stond zijn leger achter hem. Een van de paarden hinnikte in de mist. Al bijna een jaar, dacht hij. Ze is al bijna een jaar geleden gestorven. Hij had haar hoofd

ondersteund met zijn handen, had het leven in haar ogen zien uitdoven. Wat moest hij nu toch? Wie was hij zonder haar? Hij had in zijn vertrekken gezeten, met zijn jonge dochter op zijn knie, maar de nevel van het verdriet was te dicht. Hij hoorde geen woord van wat ze zei. 'Ja, Sneeuwwitje,' had hij gezegd terwijl zij hem bestookte met vragen, hoewel hij in gedachten heel ergens anders was. 'Ja, lieverd, ik weet het!'

Helemaal aan de overkant van het slagveld zag hij het vijandelijke leger. Daar waren de schaduwstrijders, een duistere clan bijeengebracht door een onverklaarbare, magische kracht. Ze stonden in de ochtendmist als spookachtige silhouetten, naamloos en gezichtsloos. Hun pantsers waren matzwart. Af en toe was moeilijk te zien waar het bos eindigde en de soldaten begonnen.

Hertog Hammond keek hem met een bezorgd gefronst voorhoofd aan. 'Uit wat voor hel komt dat leger?' vroeg hij.

Koning Magnus klemde zijn kiezen op elkaar. Hoofdschuddend probeerde hij de verdoving die al maanden over hem heen lag van zich af te zetten. Hij had een koninkrijk te verdedigen, nu en altijd. 'Een hel waar ze straks weer naar terugkeren!' riep hij. Toen hief hij zijn zwaard en ging hij zijn troepen voor in de aanval.

Ze stormden op het vijandelijke leger af, met hun zwaarden op de kelen van de vijand gericht. Al snel waren ze bij de schaduwen. De pantsers van de strijders leken op die van hen, maar daaronder lagen zwarte schaduwen die verschoven en wervelden als rook. Een gezichtsloze strijder rende met getrokken wapen naar koning Magnus toe. De koning doorstak hem met zijn zwaard, maar de gestalte verbrijzelde als glas en duizenden zwarte scherven vlogen

alle kanten op. De koning keek stomverbaasd toe. Overal om hem heen vielen zijn mannen de schaduwen aan, maar een voor een spatten de vijandelijke strijders uit een en vervlogen in de ochtendmist. De glinsterende scherven vielen op de grond en verdwenen in de harde, met rijp bedekte aarde. Binnen enkele minuten was het slagveld verlaten. De troepen van de koning bleven alleen achter en het enige wat nog te horen was, was het geluid van hun eigen ademhaling. Het leek wel alsof het vijandelijke leger er nooit was geweest.

De koning en hertog Hammond keken elkaar in verwarring aan. Door de nevel zag de koning een houten constructie tussen de bomen staan. Hij reed ernaartoe. Toen hij dichterbij kwam, zag hij dat het een gevangenewagen was. Hij steeg af en tuurde naar binnen. Ineengedoken in een hoek van de wagen zat een vrouw. Ze had lang, golvend blond haar. Een sluier verborg haar gezicht.

Ze was gevangengenomen door het leger.. Wie weet wat ze met haar hadden gedaan? Men zei dat de duistere legers honderden gevangenen hadden verminkt en vermoord, onder wie zelfs een aantal kinderen.

Snel hakte hij met zijn zwaard op het slot in en brak het. 'U bent vrij. U hebt niets van mij te vrezen,' zei hij tegen de jonge vrouw, terwijl hij zijn hand uitstak om haar naar buiten te helpen. 'Hoe is uw naam, vrouwe?'

Langzaam draaide de vrouw zich naar hem om; haar tengere gedaante werd zichtbaar in het licht. Ze legde haar ene, smalle hand in de zijne en tilde met de andere haar sluier omhoog. Koning Magnus staarde naar haar mooie, hartvormige gezicht met volle lippen en gelokken blauwe ogen. Twee dunne goudblonde vlechtjes hielden

haar haar van haar hoge jukbeenderen weg. Ze kon niet ouder zijn dan twintig.

'Mijn naam is Ravenna, sire,' zei ze zacht.

De koning zweeg. Alles aan haar – haar neus, haar vingers, haar lippen – was mooi en fijn. Op dat moment voelde hij de warmte van haar hand. Hij rook de frisse geur van de dennen om hen heen. Als de dag van gisteren herinnerde hij zich de gelegenheid waarbij hij zijn echtgenote had leren kennen, de enige andere vrouw die hem ooit ditzelfde gevoel had bezorgd. Het was zomer geweest en de appelbomen hadden vlekkerige schaduwen op de grond geworpen.

Maar op dit ogenblik verdween eindelijk het verdriet. Terwijl hij voor Ravenna stond, met een woest bonkend hart, had hij ineens weer het gevoel dat hij leefde.

De koning keerde met de jonge schoonheid terug naar zijn kasteel. De jaargetijden wisselden elkaar af en de aanvankelijke vreugde nam alleen maar toe. Koning Magnus vroeg Ravenna om haar hand. Elke dag werd hij een beetje meer verliefd op haar, die jonge vrouw die van haar huis was weggevoerd en gevangen was genomen door het schaduwleger. Hij voelde zich net een jonge knul als hij bij haar was; zijn wangen kleurden als ze hem verhalen vertelde over haar leven van voor ze hem kende, over hoe ze aan de rand van het koninkrijk had gewoond met haar broer Finn en haar inmiddels overleden moeder.

De koningsdochter, Sneeuwwitje, zat tijdens het eten bij hen aan tafel en keek met haar kin op haar handen naar Ravenna. Ze was nog een kind, pas zeven jaar oud. Samen vormden ze een gezin. Dit was wat de koning altijd had gewild.

Hij keek soms naar Ravenna, hoe ze naar Sneeuwwitje lachte of hand in hand met haar door de kasteeltuin wandelde. Ze leek zo ontzettend gelukkig met hen...

Op de dag van de bruiloft bereidde Ravenna zich voor in een kamer achter in de kathedraal. Door de houten deuren hoorde ze het geroezemoes van de gasten. Haar wangen waren gepoederd. Haar lippen waren in een bloedrode kleur gestift en haar jurk was zo strak om haar middel gesnoerd dat ze amper kon ademhalen. Met een flauwe glimlach om haar lippen keek ze naar zichzelf in de spiegel aan de muur. Vanavond, na de huwelijksplechtigheid, hoefde ze niet meer te doen alsof. Dan zou ze eindelijk krijgen wat ze wilde.

'Wat ben je mooi...' fluisterde een klein stemmetje.

Ze draaide zich om en zag Sneeuwwitje vanuit de deuropening naar haar staan kijken. Het meisje pakte de sleep van Ravenna's lange witte jurk en tilde hem van de stenen vloer.

Ravenna wenkte de koningsdochter met een lichte polsbeweging naar voren. 'Wat lief van je, kindje,' kirde ze. 'Vooral aangezien iedereen zegt dat jij in dit koninkrijk het ware gezicht van de schoonheid bent!' Ravenna legde haar hand tegen de wang van het meisje. Haar huid was zo perfect als porselein. Ze had grote, donkerbruine ogen en lichtroze blosjes op haar wangen. Of ze nu langs kamertjes of soldaten liep, iedereen werd door haar bekoord en knielde voor haar neer.

Het meisje keek met onschuldige, naïeve ogen naar haar op. Ravenna bestudeerde het gezichtje met een glimlach, wetend dat deze poppenkast snel afgelopen zou zijn, en dan zou ze alle onrecht die haar en haar volk was

aangedaan kunnen rechtzetten. 'Ik weet dat het niet meevalt, kind. Ik heb mijn moeder ook verloren toen ik zo oud was als jij.' Ze streelde over Sneeuwwitjes wang. Het orkest voor in de grote kathedraal begon de instrumenten te stemmen. Straks zou ze naar het altaar lopen. Alles verliep volgens plan.

Terwijl ze wachtte tot de muziek begon, gingen haar gedachten terug naar de dag dat de mannen van de koning in haar kamp waren gearriveerd. Ze was toen nog heel jong geweest. Ravenna en haar broer Finn hadden in de zigeunerwagen van hun moeder gezeten. Ze waren altijd samen geweest, een kleine, reizende clan, tot op de dag dat het leger van de koning kwam.

Haar moeder had een spiegel voor haar gezicht gehouden. 'Dit is het enige wat je kan reden,' had ze gezegd. Toen pakte ze de pols van haar dochter vast, hield die boven een kom met witte vloeistof en prevelde enkele toverspreuken. Met een scherp mesje sneed ze in Ravenna's pols en liet het bloed in de kom druipen; het rood stak scherp af tegen het wit. Ravenna dronk de kom snel leeg. Soms, als ze haar ogen sloot, kon ze die metalig smakende vloeistof nog steeds proeven. 'Alles opdrinken,' had haar moeder gezegd. 'Hiermee zul je het vermogen hebben om jeugd en schoonheid te stelen. Want dat is je grootste kracht en je enige bescherming.'

De mannen van de koning doorzochten alle wagens, sleurden de zigeuners naar buiten en doodden hen. Finn schreeuwde. Hij wilde haar beschermen, dat herinnerde Ravenna zich nog. Haar moeder legde haar handen op het voorhoofd van haar kinderen en fluisterde nog meer spreuken, nog meer woorden. Ze liet een kracht in hen stromen die hen met elkaar verbond. Ze zouden altijd op

elkaar kunnen vertrouwen; Ravenna zou met Finn verbonden blijven tot aan de dood. En toen sloegen ze op de vlucht, zo snel dat Ravenna amper tijd had om adem te halen.

Zij waren ontkomen, maar hun moeder was achtergebleven. De haartjes op Ravenna's armen kwamen omhoog toen ze zich herinnerde hoe de soldaat zijn zwaard tegen haar moeders keel had gedrukt. Haar moeder had haar laatste woorden naar Ravenna geroepen terwijl ze werd meegesleurd. 'Wees gewaarschuwd' had ze gegild, 'het reinste bloed zal het doen ontstaan, en alleen het reinste bloed maakt het ongedaan!' Toen was haar moeder op haar knieën gezakt en golfde het bloed uit haar doorgesneden keel over het gras. Binnen enkele minuten was ze dood.

'Ravenna?' zei een klein stemmetje. 'Ravenna? Het is tijd!'

Ravenna opende haar ogen. Sneeuwwitje was achter haar komen staan om de sleep van haar jurk uit te spreiden. De houten deuren waren geopend. Duizend ogen waren op haar gericht, wachtend tot ze naar het altaar zou schrijden. Ze rechtte haar rug en haar blauwe ogen werden donkerder toen ze de koning zag staan. Het meisje heeft gelijk, dacht ze. Het is tijd.

Die avond, terwijl de laatste bruiloftsgasten genoten van drankjes en versnaperingen op het binnenplein van het kasteel, liep Ravenna met de koning mee naar zijn slaapvertrek. Ze ging naast hem liggen in haar witte bruidsjurk, met haar lange, golvende haar los om haar schouders, en keek naar hem terwijl hij zijn glas wijn leegdronk. Hij streek met zijn vingers door haar gouden

haar en legde ze uiteindelijk op haar smalle gouden kroon. Langs de voorkant waren robijnen en smaragden aangebracht. De bruidegom was vermoeid van alle feestelijkheden van die dag, en traag door de vele wijn. Hij was een gemakkelijk doelwit...

Ravenna reikte onder het kussen en haalde er de zilveren dolk onder vandaan die ze daar enkele uren eerder had verstopt. Ze hief het wapen boven haar hoofd en mikte op het midden van zijn ribbenkast, waar het bot zijn hart beschermde. Met één snelle houw dreef ze het mes in zijn borst. Ze zag zijn lichaam rillen door de plotselinge klap. 'Eerst neem ik uw leven, heer,' fluisterde Ravenna toen zijn ledematen eindelijk stil lagen, 'en dan neem ik uw troon!'

Ze beende de slaapkamer uit en de gang door, en liet de koning verstrikkt achter tussen de bebloede lakens. Snel liep ze de trap af naar het valhek van het kasteel. Haar broer Finn stond aan de andere kant van de ijzeren tralies te wachten. Zijn leger was achter hem opgesteld, de schaduwsoldaten nauwelijks zichtbaar in het maanlicht. Zodra ze het metalen hek omhoog had getrokken, stroomden de soldaten naar binnen. Binnen enkele minuten hadden ze zich door het hele kasteel verspreid.

Terwijl de soldaten vochten, keerde Ravenna terug naar haar kamer. Beneden hoorde ze het gegil van gasten en het gekletter van zwaard tegen zwaard terwijl de soldaten elkaar te lijf gingen. Een van de mannen van haar broer droeg een enorme spiegel naar binnen. Het leek wel een rond schild van glanzend opgewreven brons. Toen Ravenna weer alleen was en zich voor het gebrul en geschreeuw in de rest van het kasteel had afgesloten, keek ze in het glimmende oppervlak van de spiegel. Hij

was veel groter dan het exemplaar dat haar moeder al die jaren geleden voor haar omhoog had gehouden, maar deze bevatte nog meer magie.

'Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de mooiste van 't hele land?' vroeg ze, terwijl ze zich ernaartoe boog.

Het oppervlak van de spiegel rimpelde. Vloeistof droop op de vloer aan Ravenna's voeten en vormde zich vervolgens om tot een bronzen standbeeld dat bijna even groot was als zijzelf. De gedaante leek te zijn omhuld met een dikke stof, maar hij weerspiegelde de kamer om haar heen. Het gelaat van de spiegelman toonde Ravenna haar gezicht precies zoals het was. 'Dat bent u, mijn koningin,' zei hij. 'Alweer een koninkrijk is voor uw roem gevallen. Komt er dan geen einde aan uw macht en schoonheid?'

Toen ze de spiegel hoorde spreken, wist Ravenna dat de magie die haar moeder haar had geschenken geen grenzen had. In haar aanwezigheid gingen koninkrijken ten onder, mannen stierven, en zelfs eenvoudige voorwerpen kwamen op magische wijze tot leven en onthulden geheimen die niemand anders kende. Ze hief haar handen, voelde de kracht in haar vingertoppen en dacht terug aan alles wat haar familie voor de koning had opgegeven. Maar nu was hij eindelijk dood. Het koninkrijk was van haar. Niemand kon haar nog deren. Nooit meer.

Nadat de gevechten waren opgehouden en het stil was geworden op het binnenplein, liep ze de trap weer af. De schaduwstrijders stonden opgesteld op de keien van het binnenplein. De tafels en stoelen waren besmeurd met bloed. Borden lagen gebroken op de grond, en overal lagen de resten van het feestmaal verspreid. Ze huiverde niet bij de aanblik van de lijken, sommige ervan vrouwen,

die onderuitgezakt op hun stoelen hingen. De nog levende bruiloftsgasten en edelen waren in een rij opgesteld tegen de muur, onder dreiging van Finns leger.

'Wat moeten we met deze mensen?' vroeg een generaal. De vrouwen wrongen hun handen en smeekten om genade. Enkele edelen begonnen zelfs te huilen. Ze trokken hun kinderen naar zich toe en probeerden, hoe vergeefs ook, hen te beschermen. Ravenna sloot haar ogen en dacht aan haar moeder, aan alle vrouwen in haar reizende dorp die zo bruuut waren afgeslacht. Dit was voorbestemd. Het was de fout van de koning geweest, niet de hare. Wat er nu gebeurde was alleen maar rechtvaardig.

'Rijg ze aan het zwaard,' antwoordde ze op vlakke toon. Ze trok haar mantel dicht om zich heen en rilde in de koude avondlucht. Toen draaide ze zich abrupt om en wilde vertrekken.

Vanuit haar ooghoeken zag ze dat Finn het kleine meisje vasthield. Zijn mes lag tegen Sneeuwwitjes keel. Iets in het gezicht van het meisje verbaasde haar, dat jonge kind dat nog maar enkele uren geleden de sleep van haar bruidsjurk had vastgehouden. Haar lippen trilden en tranen blonken in haar ogen.

'Finn... Nee!' riep ze voordat ze zichzelf ervan kon weerhouden. Hij keek haar met samengeknepen ogen aan, alsof hij niet helemaal zeker wist wie ze was. Ze rechtte haar rug om geen zwakke indruk te maken tegenover haar broer, die zo moedig voor haar had gevochten zonder ooit haar bevelen in twijfel te trekken. 'Sluit haar op. Je weet nooit wanneer koninklijk bloed nog eens van pas komt!'

Haar blik ontmoette die van Sneeuwwitje. De twee staarden elkaar aan terwijl de chaos zich om hen heen

voltrok. Vrouwen werden meegesleurd om te worden gedood. Edelen verzetten zich tegen de soldaten. Een kleine jongen riep met een rood, betraand gezicht om zijn moeder. Maar op dat moment zag Ravenna alleen Sneeuwwitje, en Sneeuwwitje zag alleen haar. Ravenna drukte haar hand tegen haar borst en vroeg zich af wat het toch was dat ze voor dat jonge kind voelde, de erfgename van het koninkrijk dat ze zojuist omvergeworpen had. Ze waren op de een of andere manier door een onverklaarbare, grote kracht met elkaar verbonden.

Ravenna bleef met haar hand tegen haar hart staan, totdat Finn Sneeuwwitje achter zich aan sleepte naar de cellen.

De ogen van het kind lieten de hare geen moment los. Ze bleef over haar schouder kijken totdat ze achter de dikke houten deur verdween.

Deel 1

*Het reinste bloed zal het doen
ontstaan...*

1

Finn keek weer naar haar. Zelfs in haar bed, met haar ogen half dicht, zag Sneeuwwitje zijn schaduw op de muur van de cel. Ze zei niets. In plaats daarvan gooide ze de vervilte deken van zich af en vouwde hem op op haar smalle brits. Ze streek met haar vingers door haar haar in een poging de klitten achter in haar nek eruit te kammen. Toen knielde ze neer en pookte haar vuurtje op zoals ze elke dag deed, heen en weer draaiend met het hout, heen en weer, net zo lang totdat de lichte houtkrullen vlam vatten. Tegen de tijd dat ze begonnen te branden en haar vingers een beetje verwarmden, was Finn weg.

Ze stak haar handen naar het vuurtje uit. Soms kwam Finn 's morgens bij haar op bezoek. Hij keek naar haar vanaf de andere kant van de tralies, en dan schoten zijn kleine ogen heen en weer boven zijn lange, smalle neus. Hij zei nooit iets en kwam ook nooit iets brengen – nog geen bord eten of een kan water. Ze vroeg zich af of hij er blij van werd om haar zo te zien, onlangs zeventien geworden, maar nog altijd opgesloten in de torencel. Voelde

hij enig berouw? Kon het hem iets schelen? Ze betwijfelde het. Hij was de broer van zijn zus.

Sneeuwwitje trok haar lompenjurk dichter om zich heen en probeerde haar blote voeten onder de zoom ervan te stoppen. Ze zat hier al tien winters. Op een bepaald moment was ze opgehouden de dagen en weken te tellen; ze had alleen nog maar aandacht besteed aan de verstrijkende jaargetijden. Door het raampje in haar cel zag ze de boomtoppen. Elke tak daar kende ze even goed als haar eigen ledematen. In de warmere maanden barstten de bladeren uit de knoppen en spreidden zich felgroen uit, en zo bleef het tot het einde van de zomer. Dan veranderden ze. Het groen maakte plaats voor goud- en roodtinten, totdat ze allemaal verdorden en een voor een op de harde grond dwarrelden.

Nu, met een heel licht spoortje van de lente in de lucht, vroeg ze zich af of het dit jaar anders zou zijn; of dit het jaar zou zijn waarin Ravenna haar eindelijk kwam halen en een einde zou maken aan deze gevangenisstraf. Ze was hier al zo lang dat ze bijna gewend was geraakt aan haar bedompde cel. De muren waren altijd koud en vochtig, en roken naar schimmel. Het licht kwam maar eens per dag binnen, en dan alleen nog maar gedurende iets meer dan een uur, als de zon boven de bomen uitkwam. Dan ging Sneeuwwitje altijd in het licht ervan zitten en liet haar gezicht erdoor kussen totdat de warmte weer verdween. De eenzaamheid vrat aan haar. Ze wilde niets liever dan met iemand praten. Maar ze had geen andere bezigheid dan steeds maar weer dezelfde herinneringen afspelen in haar hoofd, nieuwe details toevoegen, dingen veranderen, in een poging een duidelijk beeld te krijgen van haar verleden.

Ze dacht aan haar vader, hoe ze zijn bloederige lichaam had ontdekt op de avond na de bruiloft. Ze herinnerde zich de warmte van de hand van haar moeder op haar voorhoofd, die haar geruststelde voordat ze ging slapen. Maar telkens keerde ze weer terug naar hetzelfde moment dat haar glashelder voor ogen stond, zelfs nu nog, na tien jaar.

Het was vlak nadat haar moeder ziek was geworden. De koning en hertog Hammond hadden naar hen gekeken vanaf het balkon van het kasteel, wat ze wel vaker deden. De zoon van de hertog, William, was ongeveer even oud als zij en ze speelden vaak samen, zaten elkaar achterna door de tuin of redden zieke eksters. Haar speelkameraadje, met zijn donkere haar dat altijd alle kanten op piekte, met de speelgoedboog op zijn rug, was in de appelboom geklommen.

Sneeuwwitje ging achter hem aan. Ze hield zich stevig vast aan de takken om niet te vallen. Toen ze op bijna vijf meter hoogte zaten, plukte William een appel van een tak en stak hem naar haar uit. Hij was rood en er zat geen smetje op. 'Pak maar,' zei hij, met zijn hand uitgestoken, wachtend tot ze de appel zou pakken. Hij had lichtbruine ogen, maar toen hij zijn gezicht ophief naar de zon, zag ze dat er groene vlekjes in zaten.

Sneeuwwitje reikte naar de appel, maar William trok hem naar achteren en beet er zelf in. Toen grijnsde hij, die ik-plaag-je-maar-grijns die ze inmiddels zo goed kende. 'Ik had je beet!' Hij lachte.

Ze was zo gepikeerd dat ze hem een zet gaf. Hij verloor zijn evenwicht, greep haar vast en trok haar mee. Ze vielen allebei, en de lucht werd uit hun longen geperst toen ze tegen de grond sloegen. De twee bleven daar hijgend

liggen, totdat een van hen uiteindelijk begon te lachen. En toen konden ze niet meer ophouden. Ze lachten en lachten tot ze pijn in hun buik hadden. Sneeuwwitje was nog nooit zo gelukkig geweest.

Nu, jaren later, zat ze in de koude cel, met haar ogen dicht, en probeerde zich zijn gezicht voor de geest te halen. Ze vroeg zich af of hij nog leefde. Misschien hadden Ravenna's soldaten hem ergens buiten de kasteelmuren opgespoord. De laatste keer dat ze hem had gezien was op de avond van de bruiloft geweest. In de chaos had hertog Hammond hem achter op zijn paard gegooid. Een van de lijfwachten van de hertog had Sneeuwwitje vervolgens op een ander paard getrokken, en met hun vieren waren ze naar het valhek gegaloppeerd om te ontsnappen. William schreeuwde dat ze moesten opschieten, want het hek ging al omlaag toen ze ernaartoe galoppeerden. Toen ze er bijna waren, kreeg de lijfwacht een pijl in zijn borst en viel van het paard. Het paard begon te steigeren en wilde niet verder lopen. William en de hertog doken onder het valhek door net voordat het dichtging, maar Sneeuwwitje bleef opgesloten binnen de kasteelmuren achter.

William schreeuwde haar naam. Ze hoorde dat hij zijn vader smeekte om terug te gaan. Maar de schaduwsoldaten zwermde al over het plein. De lijfwacht lag stuip-trekkend op de grond. Sneeuwwitje werd vastgebonden en teruggesleept naar het kasteel. Het laatste wat ze had gezien was Williams gezicht toen hij en zijn vader de weg op galoppeerden.

Ineens klonken er luidre voetstappen in de gang. Het leken wel donderslagen in Sneeuwwitjes gevoelige oren.

'Laat me los!' gilde een meisje. Haar stem weerkaatste door de stenen gang. 'Blijf van me af!'

Sneeuwwitje stond op en liep naar de deur. Ze drukte haar gezicht tussen de verroeste tralies en probeerde meer te zien. Er werden maar zelden andere gevangenen in de noordelijke toren opgesloten. Ze had er in alle tien jaar dat ze hier nu was maar drie gezien, en de meeste waren gevangenen geweest die op hun terechtstelling wachtten. Een oudere man, bijna zestig, was betrapt op het stelen van voedsel uit een van Ravenna's karavanen. Hij was hier maar een paar uur geweest voordat hij ter dood was gebracht. Hij was zo verschrikkelijk mishandeld dat hij amper kon praten. De andere twee gevangenen waren ook niet lang gebleven.

Een soldaat verscheen in de gang, en hij sleepte een jong meisje achter zich aan. Ze kon niet veel ouder zijn dan Sneeuwwitje. Ze had ver uit elkaar staande blauwe ogen, een bleek, rond gezicht en kroezend, lang blond haar. Ze probeerde zich te verzetten tegen de soldaat, maar het was zinloos. Hij smeet haar een cel in en gooide de deur dicht. De grendel viel met een klik in het slot.

De soldaat liep terug door de stenen gang en zijn voetstappen verwijderden zich toen hij de trap af ging. Sneeuwwitje wachtte tot het stil was voordat ze durfde te praten.

'Hallo...?' vroeg ze. Ze schrok van het geluid van haar eigen stem en kuchte. 'Hoe heet je?' Ze leunde opzij om het meisje beter te kunnen zien, dat achter in haar cel was gekropen.

Even later kwam het meisje naar voren. Ze drukte haar gezicht tegen de tralies en veegde de tranen van haar wangen. 'Ik ben Roos,' zei ze zacht.

Sneeuwwitje klopte haar voddenjurk af. Ze kon zich wel voorstellen hoe ze eruitzag na zoveel jaren achter slot

en grendel, zonder zelfs maar een borstel om haar haar te kammen. 'Hoe ben je hier gekomen?' vroeg Sneeuwwitje. 'Heb je soms een misdaad begaan?'

Roos schudde haar hoofd. Ze staarde naar de vloer en er verschenen weer tranen in haar ogen. 'Ik heb niets gedaan,' zei ze. 'Alle meisjes in ons dorp zijn gevangengenomen. Ik probeerde een veilig heenkomen te zoeken in het kasteel van hertog Hammond toen ik werd gepakt. Ik was...'

'De hertog?' vroeg Sneeuwwitje met overslaande stem.
'Leeft hij nog?'

'Ja,' antwoordde Roos. 'Zijn vesting in Carmathan heeft de deuren geopend voor Ravenna's vijanden.'

Sneeuwwitjes keel werd dichtgeknepen. Ze had aangenomen dat Ravenna lang geleden al duistere magie zou hebben gebruikt om hertog Hammond en William op te sporen. Ze had zichzelf ervan overtuigd dat de twee dood waren. 'Vecht hij nog steeds uit naam van mijn vader?' vroeg ze.

Roos bekeek haar van top tot teen: haar warrige haar en haar vuile knieën. Er zaten gaten langs de zoom van Sneeuwwitjes jurk. Ze probeerde ze te bedekken met haar handen. Eigenlijk had ze ze nooit eerder opgemerkt.

'Bent u... de dochter van de koning?' vroeg het meisje.
'De prinses?' Roos' mond viel open van verbazing.

Sneeuwwitje knikte. De tranen sprongen haar in de ogen. Ze dacht alleen maar aan de hertog zoals ze hem zich herinnerde, zittend aan tafel naast haar vader, een beetje te hard lachend om zijn grapjes. Hij tilde William weleens met een grote zwaai op en zette hem dan op zijn schouders. Ze herinnerde zich nog dat ze dan naar hem opkeek en dacht dat William de langste mens ter wereld was. Ze had hem altijd benijd als hij het plafond kon aanraken.

Roos schudde haar hoofd. Ze drukte haar vingers tegen haar slaap. ‘Die avond, toen Ravenna’s bewind begon, vertelden ze ons dat iedereen in het kasteel aan het zwaard was geregeng. Hoe kan het dat u gespaard bent?’

Sneeuwwitje boog haar hoofd, want ze wilde niet terugdenken aan die avond. De stank van bloed op het binnenplein. Hoe Finn haar had meegenomen die lange, smalle trap op naar de cellen. Zelfs na al die jaren wist ze nog niet waarom Ravenna op het laatste ogenblik haar leven had gespaard.

‘William...?’ vroeg ze, terwijl ze zijn gezicht weer voor zich zag, die lichtbruine ogen die naar haar keken tussen de takken van de appelboom door. ‘De zoon van de hertog? Leeft hij nog?’

Roos omklemde de tralies met haar handen. ‘Ja, prinses,’ zei ze zacht. ‘Hij vecht voor onze zaak. Hij is beroemd om zijn verrassingsaanvallen op Ravenna’s leger. Ik heb al een tijdje niets meer over hem gehoord, maar..’

‘Hoe lang is “een tijdje”?’ onderbrak Sneeuwwitje haar. William was nog ergens buiten de kasteelmuren, nog steeds aan het vechten. Ze werd overmand door dit nieuwe gevoel van hoop. Ze kon er niets aan doen. De hertog en William waren zo goed als familie. Misschien was het nog niet te laat voor haar. Misschien zou Ravenna’s leger alsnog worden verslagen.

Roos staarde naar de vochtige stenen vloer. ‘Zes maanden, misschien iets langer.’

Sneeuwwitje slaakte een diepe zucht. Nog niet alles was verloren. Er waren nog steeds mensen die vochten, die weigerden toe te geven aan de duistere machten die het koninkrijk van haar vader hadden overgenomen. Ze voelde tranen over haar wangen druppen.

‘Gaat het wel, prinses?’ vroeg Roos. Ze drukte haar gezicht verder tussen de tralies in een poging haar beter te zien.

‘Ja,’ zei Sneeuwwitje. Ze glimlachte en er verscheen een klein, hoopvol lachje om haar lippen. ‘Ik ben nog nooit zo blij geweest!’

2

Ravenna zat op de troon, met haar generaals tegenover haar. Op verschillende plekken in de zaal stonden tientallen kaarsen te flakkeren om iets van de kilte in de steenen ruimte te verdrijven. De Zwarte Ridder-Generaal in zijn glanzende zwarte pantser depte zijn bezwete voorhoofd met een zakdoek. Hij stonk nog steeds van zijn laatste veldslag; Ravenna rook hem van anderhalve meter afstand.

‘Er zitten verspreide groepen rebellen langs de rand van het Zwarte Woud,’ meldde hij. Naast hem hield een generaal met vurig rood haar een kaart van het koninkrijk omhoog. De Zwarte Ridder wees met een aanwijsstok naar de omtrek van het Zwarte Woud. Dat monsterlijk grote bos was zo gevaarlijk dat er nooit iemand heen ging. ‘Hier en hier. Ze doen weinig kwaad. We hebben de troepen van hertog Hammond teruggedrongen naar de bergen, maar zijn vesting in Carmathan houdt stand.’

Met een stram rechtop gehouden hoofd, omdat er een hoge, puntige kroon op haar ingewikkelde blonde vlech-

ten stond, reikte Ravenna naar de schaal op de tafel naast haar. Er lagen vijf dode zangvogels op, op hun rug, van hun snavel tot hun staart opengesneden. Ze stak haar vingers in een van de lijfjes en plukte het hart eruit. Ze stak het kleine orgaan – niet groter dan een erwten – in haar mond en liet het zoete bloed kriebelend door haar keel lopen. ‘Val aan,’ zei ze, genietend van het malse hapje.

Een andere generaal stapte naar voren uit een rij verder naar achteren. Hij was kleiner dan de anderen, met een dichte baard van zeker tien centimeter lang. ‘De bergen en bossen bieden een ondoordringbare bescherming, mijn koningin,’ zei hij. Hij wrong nerveus zijn handen en wachtte op haar reactie.

Ravenna stond op en liet haar mantel openvallen om haar figuur te onthullen. Ze droeg een jurk van een stof die leek op gesmolten zilverachtig goud. Hij fonkelde als ze zich bewoog. Ze zag er nog net zo uit als tien jaar eerder. Haar huid was glad en smetteloos. Er was geen lijntje in haar gezicht te zien. In feite oogde ze nog jonger dan toen de koning haar had ontmoet, alsof ze elk jaar alleen maar mooier werd. De tijd had geen vat op haar.

Ze sprong naar voren en priemde met haar vinger naar het gezicht van de generaal. ‘Lok hem dan naar buiten! Steek elk dorp in brand waar de mensen hem steunen. Vergiftig hun waterputten. Als ze nog steeds verzet blijven bieden, zet hun hoofden dan op staken en versier de wegen ermee!’

De Zwarte Ridder stapte voor de generaal alsof hij de man wilde afschermen. ‘Mijn koningin,’ zei hij met een lichte buiging, ‘ze hebben het gevecht al naar ons toe gebracht. Rebellen vallen onze toevvoerkaravanen aan. Dwergen beroven de wagens met onze soldij.’

Ravenna kon het niet meer aanhoren. Uitvluchten... altijd maar uitvluchten bij die mannen. Ze greep de aanswitsstok uit de hand van de Zwarte Ridder en mepte hem ermee op zijn bovenbenen. 'Dwergen?' Ze glimlachte, tevredengesteld door het zwiepende geluid van hout dat metaal raakte. 'Dat zijn maar halve mannen!'

De Zwarte Ridder schudde zijn hoofd. Hij zette zijn metalen helm af en streek met zijn vingers door zijn vettige bruine haar. 'Ooit waren het nobele strijders, mijn koningin!' Hij keek haar aan met een bijna verontschuldigende blik. 'We hebben wel twee rebellen gevangengenomen. Wilt u dat we die aan het zwaard rijgen?'

Ravenna glimlachte. Ze reikte naar de schaal met zangvogels en plukte er nog een hartje uit. Ze kauwde erop, genietend van de zachte veerkracht van het vlees. 'Nee,' zei ze. 'Ik wil ze zelf verhoren. Haal ze hierheen.'

De Zwarte Ridder gebaarde naar een soldaat achter in de troonzaal. Hij liep de grote houten deuren uit. Ravenna ijsbeerde voor haar manschappen en voelde haar ademhaling versnellen. Ze was niet zover gekomen om haar koninkrijk nu af te staan aan rebellen. Ze zou hen opsporen, allemaal, waar ze ook zaten. Ze zou pas rusten als ze allemaal dood waren, hun dorpen verkoold en verwoest, hun kinderen gevangen van het regime. Het zou tijd kosten, maar het zou haar lukken. Ze moest alleen zorgen dat ze op krachten bleef. Haar magie moest op peil blijven.

Ze keek uit het raam naar de kasteelmuur beneden. Boeren verdrongen zich om de afvalbergen, graaiend tussen rottende varkenskarkassen en beschimmelde tomaten. Een vrouw met een zuigeling tegen haar borst gilde. Ze greep een kippenbot vast dat de kleine jongen naast haar had gevonden en de twee vochten erom. Ravenna

keek naar hen en draaide heen en weer, wapperend met haar metalig glanzende rokken. Finn en zij waren ook ooit zo arm geweest, zigeuners in een huifkar. Waar was de koning toen geweest? Hij had haar reizende dorp platgebrand. Hij had zelfs de vrouwen vermoord omdat hij dacht dat ze verraders waren. Was zij niet een welwillender bewindvoerder dan hij?

De soldaat keerde terug en sleepte twee mannen achter zich aan. De ene had grijs haar en diepe lijnen rond zijn mond. Zijn linkeroog was blauw en zat dicht. Hij had een snee in zijn arm, die nog steeds bloedde. De andere was half zo oud als hij, een knappe jongeman met brede schouders en flinke spieren, die door zijn gescheurde hemd zichtbaar waren. Zo te zien was hij niet mishandeld.

Ravenna beende naar voren. De gevangenen staarden haar allebei opstandig aan, met fonkelende ogen. De oudere verzette zich tegen de greep van de wachter. 'Onder uw bewind zijn wij alles kwijtgeraakt,' zei hij, zonder zijn blik ook maar een tel van Ravenna los te maken. 'We zullen niet stoppen totdat dit koninkrijk vrij is.'

'Niet alles,' zei Ravenna, kijkend naar de knappe jongeman die naast hem stond. 'Is dit niet je zoon? Hoe durf je zo ondankbaar te doen tegen je koningin?' Ze pakte het gezicht van de jongen vast en keek in zijn grijze ogen. Ze zeiden geen van beiden iets.

Even liet de jongen toe dat ze over zijn wang streelde. Toen, met één snelle beweging, gaf hij de wachter een zet, zodat de man zijn evenwicht verloor, reikte naar de dolk van de wachter en dreef die midden in Ravenna's borst.

Het werd doodstil in de zaal. Iedereen staarde naar de dolk. Ravenna lachte bijna hardop. Ze voelde niets. De macht die haar moeder haar had gegeven was zo groot,

zo allesoverheersend, dat zelfs de scherpste zwaarden haar niet konden doden. Ze trok de dolk uit haar borst. Het gat sloot zich onmiddellijk. Er was geen bloed te zien, zelfs niet eens een vlekje. Haar huid was volkomen glad op de plek waar het mes had gezeten.

De jongen keek vol afgrijzen naar haar. 'Dus jij wilde je koningin vermoorden?' vroeg Ravenna, die hem met samen geknepen blauwe ogen aankeek. Ze kon zich niet inhouden. Ze voelde dat de razernij, de woede, zich binnen in haar opbouwde. De emotie vermengde zich met haar bloed, trok pulserend door haar aderen, en ze voelde zich sterker dan ooit tevoren. 'Je hebt schoonheid en moed. Maar hoe sterk is je hart?' siste ze in zijn oor.

Ze legde haar hand op zijn borst. Zijn gezicht verbleekte. Hij wilde achteruitstappen, maar haar magie verlamde hem. Ze hoorde zijn hart bonzen, elke hartslag echoënd in haar oren, met elke seconde die verstreek luider. Ergens naast haar smeekte de vader van de jongen om genade. Ze hoorde hem niet. In plaats daarvan liet ze zich door de magie vullen, ze liet zich meevoeren op de razende stroming ervan. Ze leunde naar achteren en goot haar kracht in haar vingertoppen terwijl zijn hartslag versnelde. Sneller, dacht ze, en zijn hart begon sneller te slaan. Sneller, herhaalde ze in gedachten, en de hartslagen volgden elkaar nog sneller op, tot ze in elkaar overliepen en het gebons zo luid werd dat ze het amper nog kon verdragen.

Het gezicht van de jongen was vertrokken van paniek. Zijn ogen puilden uit en waren rood. Ravenna ademde uit en sloot haar vuist. Ze voelde zijn hart in haar hand, alsof ze echt in zijn borst reikte. Ze liet de greep van haar vingers steeds verder verstrakken, steviger en steviger, totdat haar hand tot een vuist gebald was. Hij grimaste van pijn terwijl

zij kneep. Het hameren van zijn hartslag vulde zijn eigen oren totdat zijn hart uiteindelijk knapte en hij op de grond viel – dood. Zijn vader knielde bij hem neer en sloeg met zijn vuisten op zijn borst in een poging hem bij te brengen.

Finn hief zijn zwaard om de oude man neer te sabelen, maar Ravenna hield hem tegen. 'Nee... laat hem teruggaan naar de hertog en vertellen over de vrijgevigheid van zijn koningin!' Ze lachte bijna hardop terwijl ze dat zei. Toen schreef ze de troonzaal uit, met Finn op haar hielen.

Ze kon amper lopen. Hij haalde haar in en ondersteunde haar. Ze voelde zich alsof alle lucht uit haar longen was gezogen. Haar benen waren bibberig, haar schouders hingen omlaag. Ze betastte de huid van haar gezicht. Er zaten nu een heleboel fijne lijntjes in.

Ze spraken geen van beiden op weg naar haar vertrekken. Ravenna liet zich in haar leunstoel vallen om weer op adem te komen.

Finn bekeek haar onderzoekend. 'Magie vergt een hoge prijs,' zei hij behoedzaam.

Ravenna keek naar haar handen. Er zaten donkerbruine vlekken op de rug ervan. De huid was zo dun als papier. 'En die prijs wordt hoger,' gaf ze toe. Zelfs die paar woorden putten haar uit.

Ze kende deze verschijnselen. Elke keer als ze haar krachten gebruikte, verouderde ze. Dat was haar strijd, dag na dag. Maar ze moest de almachtige koningin blijven. Mensen overal in het koninkrijk moesten haar vrezen en respecteren; niemand mocht weten hoe snel haar magie uitgeput raakte. Er was nu nog maar één ding dat haar krachten kon herstellen.

'Toe,' zei ze, en haar blik vond die van haar broer. 'Haal er een op. Nu!'

3

Toen Finn terugkeerde, stond Ravenna ineengedoken met één hand tegen de muur om steun te zoeken. Ze durfde niet in de spiegel te kijken. Ze kon het niet aan om te zien wat er met haar gezicht was gebeurd. Er zaten diepe lijnen bij haar mondhoeken en rond haar ogen; ze voelde ze. De huid van haar hals hing in losse plooien over haar diamanten halssnoer.

'Ik heb iets om je te verkwikken,' zei Finn. Ravenna draaide zich om en keek naar het jonge meisje dat voor haar stond. 'Wat bezit er nu meer schoonheid dan een roos?' vroeg Finn.

Roos verzette zich tegen Finns greep. Haar huid was prachtig roomkleurig. Ze had grote, ver uit elkaar staande blauwe ogen en lang blond haar. Ravenna glimlachte. Het was een prachtig kind. Ze was nog erg jong, vast nog niet eens zeventien. Ze was... perfect.

'Wat gaat u met me doen?' vroeg het meisje angstig. Ze draaide en wurmde in een poging zichzelf te bevrijden. Ravenna stapte naar voren; haar voetstappen weer-

kaatsten door de enorme stenen kamer. Ze had dit nodig, meer dan wat ook, niet alleen om haar jeugd en energie te herstellen, maar ook haar vermogen om over het koninkrijk te regeren. Ja, dacht ze toen ze haar hand naar het meisje uitstak. Het volk had een koningin nodig.

Ze sloot haar vingers om de keel van het meisje. Roos deed haar mond open om te gillen, maar er kwam geen geluid naar buiten. In plaats daarvan voelde Ravenna de levenskracht van de jeugd naar buiten stromen, een bron van energie die alleen nog maar aangeboord hoefde te worden. Ravenna leunde naar achteren en liet de energie uit Roos' mond in de hare stromen, en ze werd erdoor vervuld van haar tenen tot haar kruin. Ze voelde haar huid straktrekken. De hand die de keel van Roos omklemde oogde nu jonger, de levervlekken waren weg. Haar schouders hingen niet langer omlaag. Ze stond fier rechtop en voelde de kracht pulserend door haar heen gaan. Ze zou altijd zo blijven leven en zou nooit oud worden, haar schoonheid voor eeuwig zo behouden.

Toen het voorbij was, liet Ravenna los. Roos viel op haar knieën. Haar handen waren knoestig geworden, haar gezicht was ingevallen en gerimpeld, haar haar springerig en grijs. Ze bleef ineengedoken op de vloer zitten, met haar rug gekromd als een hoofdletter c. Ze leek wel tachtig. Elk spoortje van het mooie jonge meisje dat ze was geweest, was verdwenen.

Ravenna keek uitgelaten naar haar broer. Zelfs hij leek jonger, vervuld van Ravenna's hernieuwde kracht. De kracht van de spreuken die haar moeder had gebruikt om hen met elkaar te verbinden was duidelijker te zien terwijl Ravenna naar Finns gezicht staarde. Zijn huid straal-

de, zijn ogen stonden helder. Hij zag er nog sterker uit dan voorheen; zijn spieren bolden op onder zijn linnen hemd.

Ze had geen medelijden met het meisje. Ze voelde niets dan kracht, de zoete dronkenschap die ze ervoer telkens als ze iemands jeugd stal. Niets kon haar tegenhouden. Zij was slimmer dan de slimste mannen in het koninkrijk, sterker dan de meest geduchte strijders en mooier dan alle jonge meisjes die ze tegenover zich had gehad.

Ze beende de spiegelkamer in, omdat ze nu niets liever wilde dan haar spiegelbeeld bekijken. De spiegelman zou bevestigen wat ze al wist. Ze verlangde ernaar zijn stem weer te horen, zich te laten geruststellen door zijn magie. 'Spiegeltje, spiegeltje aan de wand,' begon ze, 'wie is de mooiste van 't hele land?' Ze keek in het glanzende oppervlak. Haar hartslag versnelde toen de spiegel smolt en zich aan haar voeten omvormde tot het bronzen standbeeld. Haar eigen gezicht staarde haar aan vanuit de weerspiegeling van zijn gladde gezicht zonder eigen geelaatstrekken.

'Mijn koningin,' zei de spiegel, 'u hebt de natuur getrotseerd en van haar mooiste vruchten beroofd. Maar heden is er één die mooier is dan u. Zij is de reden dat uw krachten afnemen.'

Wie kon er nu mooier zijn dan zij? Had ze niet de jeugd gestolen van de prachtigste meisjes in het koninkrijk? Waar diende dat dan allemaal voor? Ravenna balde haar vuisten. Er was niemand mooier, machtiger of jeugdiger dan zij. De spiegel vergiste zich, dat kon niet anders. Ze wankelde van woede. De roes die ze had gevoeld na haar overwinning op Roos was volledig verdwenen. 'Wie is het? Vertel me haar naam!' siste ze met opeengeklemde kiezen.

Haar spiegelbeeld staarde haar aan. 'Sneeuwwitje,' antwoordde de spiegelman.

'Sneeuwwitje?' herhaalde Ravenna. Ze slikte moeizaam. 'Ik had haar moeten doden toen ze nog een kind was. Is zij mijn ondergang?'

De spiegel legde zijn vingers tegen zijn kin en streek er peinzend over. 'Maar... ze is ook uw grootste schat, mijn koningin. Het was wijs van u om haar bij u te houden. Want de onschuld en puurheid die kunnen vernietigen, kunnen ook genezen. Neem haar hart in uw handen, en u zult nooit meer de jeugdigheid van anderen tot u te hoeven nemen. U zult nooit meer verzwakken of verouderen. Onsterfelijkheid zonder prijs...!'

Ravenna staarde naar haar handen en probeerde zich voor te stellen hoe het zou zijn om ze nooit meer te zien zoals ze er enkele minuten geleden nog uit hadden gezien: gerimpeld en vol leverbekken. Hoe zou het zijn om nooit meer buiten adem te raken, nooit meer het gewicht van alle jaren te voelen?

Hoe zou het zijn om eeuwig te leven?

Ze lachte zachtjes, en het geluid daarvan sterkte haar, totdat ze zo hard lachte dat de tranen haar bijna in de ogen sprongen. Sneeuwwitje. Natuurlijk. Het kon niemand anders dan Sneeuwwitje zijn die haar dit geschenk kon geven. Er was een reden dat Ravenna haar had gespaard; dat gevoel had ze al die jaren gehouden. Er was een reden waarom ze met elkaar verbonden waren. En nu onthulde die reden zich in al zijn glorie aan haar...

'Finn!' kreeg ze, nog steeds lachend. 'Breng Sneeuwwitje naar me toe!'

Ze bleef lachen, en het klaterende geluid bood haar troost. Toen ze haar handen tegen haar ogen drukte,

stroomden de tranen over haar wangen. Ze zou eeuwig leven. Ze hoefde alleen maar Sneeuwwitje te doden en haar hart in handen te nemen. Het was allemaal zo simpel, zo voor de hand liggend. Hoe kon ze dit niet eerder hebben beseft?

Toen ze eindelijk haar ogen weer opende, was ze alleen in de kamer. De spiegel leek weer gewoon op elke andere spiegel en in het oppervlak werd alleen de verlaten kamer weerkaatst. De spiegelman was weg, maar zijn woorden galmden nog na in haar oren: onsterfelijkheid zonder prijs...

4

Sneeuwwitje drukte haar gezicht tussen de tralies. Het was nu al een uur geleden dat ze Roos hadden opgehaald. Ze had toegekeken toen Finn met een soldaat naar boven kwam en Roos uit haar cel sleurde. Het meisje had gegild en getrappeld, maar de soldaat had haar benen gegrepen, en zo hadden ze haar naar beneden gedragen, zonder zich iets aan te trekken van Sneeuwwitje, die hun smeekte op te houden.

Ze hoopte dat Roos in orde was. Ze wilde geloven dat het allemaal een misverstand was en het meisje uiteindelijk zou worden vrijgelaten, dat haar niets zou overkomen. Maar toch maakte ze zich grote zorgen. Ze kende Ravenna te goed. En wat Roos ook had gedaan – had ze wel iets gedaan? – Sneeuwwitje kon het gevoel niet van zich af zetten dat hun gesprek van vandaag hun laatste was geweest.

Handenringend ijsbeerde ze door haar kleine cel. Ze kon het allemaal maar moeilijk bevatten. Hertog Hammond leefde nog. William vocht uit naam van haar vader.

De gedachte aan hen gaf haar hoop. De cel leek ineens een stuk kleiner. Ze had een hekel aan de stank van schimmel die er hing, en dat er 's nachts altijd kakkerlakken rondscharrelden. Ze kon er niet meer tegen om niet in de zon te kunnen lopen. Wat al zoveel jaren slimerde, begon nu weer te ontwaken. Ze wilde eruit, weg van deze bedompde gevangenis, naar buiten om hertog Hammond op te zoeken. Ze had haar familie weer nodig.

Bijna zodra die gedachte bij haar opkwam, hoorde ze gekras. Ze draaide zich om en zag twee eksters op de richel voor haar raampje zitten. Die opvallende vogels herinnerde ze zich nog uit haar jeugd. Hun glanzende zwarte veren staken af tegen de lichtgrijze hemel. Hun staarten waren anderhalf keer zo lang als hun lijfjes en hun vleugels hadden een schitterend fonkelende blauwe kleur. Ze hielden hun kopjes schuin terwijl ze naar haar keken, alsof ze hen met een soort vreemde magie had geroepen.

Sneeuwwitje liep naar het raam om ze beter te kunnen zien. De eksters sloegen een keer met hun vleugels en hun blauwe veren vingen het licht. 'Willen jullie me soms iets vertellen?' mompelde ze, hoewel ze zich afvroeg of ze het zich verbeeldde. 'Wat doen jullie hier?' De vogels hipten over de richel naar de plek waar het dak van de toren schuin afhing. De houten dakleien waren hier en daar vermolmd en de zwarte teer was kleverig van de zon. Even later merkte ze de spijker op die pal tussen de twee vogels zat. Hij stak schuin uit het hout; ze zou er net bij moeten kunnen.

Sneeuwwitje stak haar arm tussen de tralies door en pakte de spijker vast. Hij was ongeveer zeven centimeter lang en de onderkant zat stevig in het hout. Ze wrikte hem heen en weer, naar voren en naar achteren, net zo

lang tot ze hem voelde loskomen. De vogels blevenernaast op het dak zitten en keken toe terwijl ze het verroeste ijzeren ding probeerde te pakken. Ze had de spijker er bijna uit toen ze voetstappen in de gang hoorde. Ze hoorde de stem van Finn en de gedempte kreten van Roos, en toen de celdeur die openging. Het meisje leefde nog. Dat besef spoorde haar aan.

De eksters voelden het gevaar, vlogen weg en gingen in een boom verderop zitten. 'Kom op,' mompelde Sneeuwwitje in zichzelf. Ze gaf nog een harde ruk aan de spijker, en toen nog eens. Finn sloeg de andere celdeur dicht. Ze hoorde zijn voetstappen naderen, naar haar cel toe komen. Nog één ruk en de spijker kwam eindelijk los, waardoor Sneeuwwitje bijna achteroverviel. Ze ging snel in haar bed liggen en trok de deken over zich heen. De roestige spijker had ze nog in haar hand.

Sneeuwwitje deed alsof ze sliep. Ze hoorde Finn vlak voor haar cel. Zijn schoenen tikten op de stenen vloer terwijl hij voor de deur ijsbeerde. Uiteindelijk opende ze haar ogen, alsof ze net wakker was geworden.

'Heb ik je gewekt?' vroeg hij. Vervolgens draaide hij de sleutel om in het slot en kwam haar cel binnen.

Sneeuwwitje schudde haar hoofd. Ze verstrakte haar greep op de spijker en vroeg zich af wat hij nu weer wilde. 'Je bent nooit eerder binnengekomen,' zei ze zacht. Ze klemde de spijker tussen twee vingers vast, zodat de roestige punt ervan uitstak.

Finn hield zijn hoofd schuin en keek haar onderzoekend aan. Was hij gecharmeerd? Ze lachte een beetje en probeerde hem dichterbij te lokken met haar blik.

'Mijn koningin staat het niet toe,' zei hij. 'Ze wil je voor zichzelf houden.'

'Ik ben bang voor haar,' probeerde Sneeuwwitje. Ze nam hem schattend op. Zijn gezicht zag er nog precies zo uit als op de dag dat ze elkaar voor het eerst hadden ontmoet, op de avond van haar vaders bruiloft. Zijn lichte huid was totaal niet verouderd. Zijn neus was puntig en zijn blonde haar was keurig gekapt en over zijn hoge voorhoofd naar voren gekamde.

Hij kwam naar haar toe en ging op de rand van haar bed zitten. Ze telde haar ademhalingen en probeerde rustig te blijven. Toen kwam ze overeind, trok haar benen onder zich en ging naast hem zitten. Haar vuist was nog altijd gebald langs haar lichaam.

'Het komt wel goed, prinses,' zei Finn vleiend. Hij legde zijn hand op haar arm. 'Je wordt nooit meer in een cel opgesloten!' Hij droeg hetzelfde pak van zwart leer dat hij altijd droeg, met de kraag rechtop om zijn nek. Hij was nu zo dichtbij dat ze haar eigen wazige spiegelbeeld in het glanzende leer kon zien.

Sneeuwwitje omklemde de roestige spijker. 'Wat wil ze van me?' vroeg ze, in zijn ogen kijkend. Finn streek het haar uit haar gezicht. Zijn dikke vingers bleven op haar jukbeen liggen. Ze moest zich uit alle macht inhouden om niet achteruit te deinzen bij zijn aanraking.

Toen reikte hij naar iets bij zijn middel. Hij haalde het zo snel tevoorschijn dat het een ogenblik duurde voordat ze besepte wat het was. 'Je kloppende hart,' antwoordde hij, en hij greep zijn dolk steviger vast.

Sneeuwwitjes blik schoot van het glinsterende lemmet naar zijn emotieloze ogen. Toen hief ze haar vuist en sloeg hem zonder aarzeling in het gezicht, met de spijker stevig in haar hand om zoveel mogelijk schade aan te richten.

Er opende zich een scheur in zijn wang, van de onderkant van zijn linkeroog tot aan zijn neus. Het bloed droop van zijn gezicht, drupte over zijn vingers en belandde op de wollen deken. ‘Wat heb je gedaan?’ stamelde hij. Hij probeerde overeind te komen, maar Sneeuwwitje schopte hem hard in zijn zij. Ze griste de sleutels van zijn riem en rende met een woest bonzend hart naar de deur.

Ze sloeg de metalen deur achter zich dicht en liet de grendel in het slot vallen. Toen vloog ze naar Roos’ cel. Sneeuwwitje sorteerde onhandig de sleutels en probeerde de eerste aan de ring. Hij paste niet. Ze probeerde de volgende, en de volgende, maar die pasten ook niet. Terwijl ze de rest van de sleutels bekeek, voelde ze haar keel droog worden. Het waren er wel veertig.

‘Wachters!’ brulde Finn vanuit haar cel. ‘Wachters!’ Ze zag zijn bebloede gezicht achter de tralies.

Sneeuwwitje tuurde in de cel van Roos en werd vervuld van afgrijzen door wat ze daar zag. Achterin, ineengedoken, zat een oude vrouw met een gerimpeld gezicht en springerig grijs haar. Ze droeg dezelfde jurk die Roos eerder aanhad en had diezelfde ver uit elkaar staande blauwe ogen, maar verder was ze nauwelijks te herkennen.

‘Ga maar,’ spoorde de oude vrouw haar aan. Ze stapte naar voren en pakte Sneeuwwitjes hand. ‘Ga nu maar... alstublieft. Anders redt u het nooit.’

Sneeuwwitje kneep nog een laatste keer in Roos’ hand en gaf haar de sleutelbos. Toen draaide ze zich om naar de smalle wenteltrap die omlaaggleidde naar het kasteel. Ze holde de trap met twee treden tegelijk af, maar bij elke verdieping die ze afdaalde werd ze duizeliger. Ze

hoorde Finn nog brullen ergens boven haar toen ze de laatste treden afdaalde en bijna ineenzakte op de vloer.

Het was rustig op de derde verdieping van het kasteel. Ze herkende deze plek uit haar jeugd: het was de vleugel waar hertog Hammond en William hadden gewoond. Voor de ramen hingen wijnrode gordijnen en tegen de achterste muur stond een prachtig bewerkte houten kast. Ze kende elk van deze kamers net zo goed als die van haarzelf. Terwijl ze naar de andere kant van de vleugel liep, kwamen er twee wachters de trap op rennen. Ze hadden hun wapens getrokken en Sneeuwwitje zag het in hun ogen: ze wisten al dat ze was ontsnapt.

'Grijp haar!' riep een van hen terwijl ze naar haar toe renden.

Ze schoot het trappenhuis weer in en vergrendelde de deur achter zich. Ze nam niet de moeite achterom te kijken. De soldaten beukten tegen de deur en het hout kraakte bij elke dreun. Ze moest naar het voorplein zien te komen, daar het valhek optrekken en ontsnappen, net zoals hertog Hammond en William al die jaren geleden hadden gedaan. 'Als ik daar maar eenmaal ben,' hield ze zichzelf voor.

Beneden aan de trap stapte ze de deur uit en de openlucht in. Het licht was zo fel dat het in haar ogen prikte. Ze schermde haar gezicht af van de zon. Ze was zo lang niet meer buiten geweest dat het haar bijna te veel was. Zelfs de wind voelde raar op haar huid.

Voordat ze het allemaal kon verwerken, hoorde ze voetstappen achter zich. De wachters kwamen de troonzaal uit en het voorplein op. Het waren er minstens tien, allemaal met dezelfde zwarte pantsers. Ze keek naar de oostelijke vleugel van het kasteel, waar het valhek was,

maar twee mannen te paard galoppeerden al naar haar toe vanaf hun gebruikelijke plek bij de poort. Ze kon geen kant op.

Sneeuwwitje verstijfde, niet wetend wat ze moest doen. Terwijl ze haar hand tegen haar hart drukte, hoorde ze een zacht gekras. De twee eksters die ze voor haar raam had gezien, waren nu hier en vlogen vlak boven haar rond. Ze wreef in haar ogen, niet zeker of ze het zich verbeeldde. De dieren zagen er meer dan levensrecht uit met het fonkelende zonlicht op hun blauwe vleugels.

De vogels maakten duikvluchten vlak voor haar en schoten vervolgens naar de westkant van het plein. De bloemenstruiken daar waren verschrompeld en roestbruin. 'Net als die spijker' fluisterde Sneeuwwitje in zichzelf. Ze volgde de vogels, ervan overtuigd dat die haar iets wilden laten zien.

De wachters achter haar begonnen op haar in te lopen. De twee te paard waren al bijna bij haar. Ze hoorde het luide geklepper van hoeven op de keien.

'Grijp haar! Ze zit in de val!' riep iemand vanuit de troonzaal naar de soldaten.

Ze bleef de twee vogels volgen. Die vlogen naar de hoge stenen muur. Sneeuwwitje keek omhoog toen ze besefte wat de eksters haar wilden laten zien. Daar, onder de dorre struiken, was een ingang naar het riool dat onder het kasteel liep. Het was een gat van ongeveer een halve meter doorsnee, net groot genoeg voor haar.

Terwijl de eksters wegvlogen, hurkte ze neer en liet zich over de stenen rand van het gat zakken. Ze bleef daar even hangen, met haar vingers om de rand van het afvoergat, voordat ze losliet. Haar adem werd afgesneden toen ze in de duisternis van de rioolbuis viel.

Meteen werd ze meegesleurd door het stromende water. Boven haar liet een wachter zich ook door het gat zakken in een poging haar te volgen, maar de opening was te klein voor hem. Zijn heupen kwamen vast te zitten. Zijn benen hingen in de lucht en trappelden heftig.

'Doe de poort open! De prinses is ontsnapt!' riep een wachter boven, en zijn stem weerkaatste door de tunnel.

Sneeuwwitje graaide naar de muur waar ze langs dreef, maar die was bedekt met slijmerige algen. De stenen waren zo glad dat ze er geen vat op kreeg. In plaats daarvan kwam er een dikke, groene slijmlaag onder haar nagels.

Na zoveel jaren van opluiting in de toren waren haar benen bijna niet sterk genoeg om haar drijvende te houden. Ze zwom zo goed als ze kon, vechtend tegen de stroming, en maaide met haar armen. Maar toen de rioolbuis smaller werd, trok de stroming haar onder water.

Ze verdween onder het schuimende slijk en alles om haar heen werd donker.

5

De stroming zoog haar een lange, smalle buis in. Ze voelde de muren op zich af komen. Haar schouders strekken erlangs. Ze probeerde zich zo klein mogelijk te maken door haar armen over haar borst te vouwen en haar benen te kruisen. Ze durfde niet om zich heen te maaien, omdat ze bang was dat ze dan vast zou komen te zitten.

Algauw kwam er een einde aan de tunnel. Ze bevond zich nu in open water, waar ze zich eindelijk weer vrij kon bewegen. Haar longen brandden. Ze snakte naar adem. Toen ze omhoogkeek, zag ze dat het wateroppervlak nog bijna zes meter boven haar was. Er dreef zee-wier langs, dat schaduwen over haar gezicht wierp. Ze trappelde uit alle macht, zwemmend naar de zon, maar toen ze bij het zeewier aankwam bleek dat te dicht. Het raakte verstrikkt om haar armen en benen, en hield haar tegen.

Dit kan niet waar zijn, dacht ze toen de realiteit van haar situatie tot haar doordrong. Ze trappelde als een

dolle in een poging zichzelf te bevrijden, maar een stuk zeewier zat nog altijd om haar been gedraaid. Ze was nog steeds erg zwak. Haar longen deden pijn. Ze bleef zwemmen met haar armen, tot het wateroppervlak vlakbij was. Met nog een paar laatste, wanhopige trappen wist ze zich eindelijk te bevrijden en ze kwam met haar hoofd boven water uit, in de lucht.

Happend naar adem hoorde ze in de verte het geklepper van hoeven op steen. De soldaten kwamen achter haar aan. Ze keek naar het strand, slechts dertig meter verderop. Het kasteel stond op een helling boven de kust. Het klif ernaast was begroeid met bomen en struiken. Ze zwom naar de waterkant, blij met de golven die haar naar het strand toe duwden. Ze had niet veel tijd.

Het strand was vol met grote, grijze rotsen. Ze stonden opgesteld in rijen en vormden een uitgestrekte doolhof op het zand. Sneeuwwitje liep naar de eerste stenen ingang toe. Die was hoger dan zij, en de muren waren bedekt met zeepokken en gedroogd zeewier. Ze liep naar binnen en volgde de doolhof, maar toen de stenen gang zich in tweeën splitste, wist ze niet goed welke kant ze moest nemen. Haar jeugdherinneringen waren niet meer zo helder over het labyrinth; William was altijd degene geweest die de uitgang vond.

Haar jurk was kletsnat en ze beefde van de kou. Daar klonk het geluid van hoeven op rotsen. Het leger kwam dichterbij. Finn had ongetwijfeld Ravenna al gewaarschuwd. Als hij haar niet zou vinden, dan zou Ravenna's magie het wel doen. De koningin wilde haar hart.

Sneeuwwitje besloot naar rechts te gaan. Haar handen trilden. Ze wilde net een hoek om gaan toen een zacht gekras haar aandacht trok.

Ze draaide zich om. De twee eksters waren teruggekomen. Ze zaten op de stenen muur links van haar. Sneeuwwitje sloeg haar hand voor haar mond en kreeg tranen in haar ogen. De vogels doken de muur af en vlogen de andere kant op. Ze volgde hen kriskras tussen de reusachtige stenen door, totdat het pad uiteindelijk uitkwam op het zand. Daar zag Sneeuwwitje een prachtige witte merrie. Het dier zat op de grond, zoals ze nog nooit een paard had zien zitten, alsof het wachtte tot ze zou opstijgen.

Het hoefgekletter kwam dichterbij. 'Daar!' schreeuwde een mannenstem. Ze keek naar de rand van het klif boven haar. De eerste twee soldaten te paard kwamen tussen de bomen vandaan. Een van hen wees naar haar met een zilveren dolk. Ze aarzelde niet. Ze rende naar de merrie toe en sprong op haar rug. Het dier hees zich overeind, en ze gingen ervandoor over het rotsachtige strand.

Ze galoppeerden langs de waterlijn en de donderende branding. Sneeuwwitje keek telkens achterom, terwijl haar zwarte haar in haar gezicht wapperde. De zoute oceaanlucht prikte in haar ogen. Finns leger kwam snel omlaag van het klif en zat haar nog altijd op de hielen.

Eindelijk gingen de eksters naar rechts, naar het binnenland. De merrie volgde hen het dichte bos in, maar het leger bleef Sneeuwwitje achtervolgen.

Ze herkende de omgeving uit haar jeugd. Ze waren vlak bij een van de dorpen. Als kind had ze tijdens parades samen met haar ouders in een open koets gezeten om door de dorpen te rijden en naar de kinderen daar te zwaaien. Iedereen in het gehucht had de koninklijke familie begroet. Ze hadden hun mooiste kleren aan en

strooiden bloemblaadjes op de zandweg. Maar nu ze het dorp na al die jaren weer naderde, herkende Sneeuwwitje het amper. De meeste huizen waren verkoelde stapels puin. Andere waren dichtgetimmerd. De oude put midden in het dorp was afgesloten.

De merrie galoppeerde in razende vaart langs het uitgebrande schoolgebouw. Aan het eind van het zandpad kwamen een paar kinderen uit een huisje met een rieten dak dat gapende gaten vertoonde. Sneeuwwitje sloeg het paard op de flank, maar het dier weigerde te stoppen. En toen de kinderen dichterbij kwamen, begreep ze waarom. Er was paniek in hun ogen te zien. Ze waren allemaal zo mager als wandelende skeletten. Een van hen had een bloedneus. Een ander kind was zo zwak dat hij amper kon staan. Ze liepen langzaam en staarden naar het paard met een vreemd soort nieuwsgierigheid.

Sneeuwwitje reed door een volgend bos, maar naarmate ze verder kwamen, stonden er steeds minder bomen die dekking boden. Even later was er helemaal geen beschutting meer en reed ze over een kaal terrein. Rottende boomstronken vulden een open plek die ooit weelderig met bomen begroeid was geweest. Het gras was zwart verbrand. Overal zag ze dood en verderf. Het koninkrijk was nog maar een schim van wat het ooit was geweest.

Ze hield haar blik op de twee vogels gericht die voor haar uit vlogen toen ze een heuvel over gingen. Onder aan de steile helling begon een dichte muur van oude bomen, met stammen die ruim twee meter dik waren. Sneeuwwitje slikte moeizaam. Ze had als kind over het Zwarte Woud gehoord. Haar moeder vertelde haar vaak verhalen over de magie in dat bos: planten die zich om je benen wikkelden, vreemde schepsels die door het kreu-

pelhout doolden en drijfzand dat je kon opslokken. Niemand die het Zwarte Woud in ging, kwam er ooit weer levend uit.

Sneeuwwitje keek om. Finns leger kwam de heuvel op. Nog een paar minuten en dan zouden ze haar hebben ingehaald. Ze spoerde de merrie aan. Het paard aarzelde, ietwat angstig voor de reusachtige bomen. In het bos hing een dichte nevel die tussen de boomstammen kronkelde. Ze kon hooguit anderhalve meter voor zich uit kijken. 'Kom op,' fluisterde Sneeuwwitje met een bemoedigend klopje op de hals van de merrie.

Ze gingen het bos in en werden omhuld door de mist. De eksters waren niet meer te zien in de dichte witte wolk. Sneeuwwitje keek omhoog naar de boomtakken. Boven haar zongen vreemdsoortige vogels, en hun rauwe kreten bezorgden haar de rillingen. De merrie ging langzaam het bos in, slechts met een paar stapjes tegelijk. Sneeuwwitje slaakte een diepe zucht. Haar handen trilden. De stemmen van Finns mannen vervaagden naar de achtergrond. Ze hoorde nu alleen nog het Zwarte Woud en alle angstaanjagende geluiden daar.

De merrie zette een stap naar voren, en toen nog een, maar toen zakte de grond onder haar voeten weg. Ze steigerde, waardoor Sneeuwwitje van haar rug viel. Sneeuwwitje kwam hard op de grond terecht en bleef hijgend liggen. Toen ze opkeek, was de witte merrie verdwenen, terug door de mist.

Ze bleef nog even liggen om op adem te komen. De grond onder haar was zompig. Het dikke mos kroop over haar vingers alsof het haar wilde overwoekerken. Een stukje verderop hoorde ze de soppende voetstappen van de mannen die ook het bos in kwamen.

Ze stond op en vluchtte bij hen weg, hoewel ze de grond onder haar eigen voeten amper kon zien. De witte wolk omhulde haar. Toen ze omkeek, zag ze heel even de omtrek van een man. Ze versnelde haar pas om weg te komen bij Finns leger. Zo rende ze door, terwijl haar adem door haar keel gierde, totdat ze met haar voet achter een boomwortel bleef haken en een duikeling maakte. Ze belandde met een klap midden in een veldje oranje en rode paddenstoelen.

Een wolk van sporen zweefde de lucht in en een kleverig geel poeder daalde neer over haar hele lichaam. Ze wist meteen dat er iets heel erg mis was, want ze voelde zich licht in het hoofd. Haar zicht werd wazig. Ze stond op en wilde weglopen, maar het Zwarte Woud leek nu nog vreemder dan eerst. De bomen leken wel gestalten met kappen, bedreigend en donker, wachtend om haar terug te brengen naar het kasteel.

'Je had niet weg moeten gaan, liefje,' beet een ervan haar toe, terwijl zijn tak naar voren kwam om haar wang te strelen.

Een andere boom hobbeld naar haar toe, waarbij hij met veel inspanning zijn reuzenwortels optilde. 'Kijk eens wat we hier hebben: een prinses!' De gedaante boog zich naar voren.

Sneeuwwitje staarde in het donkere gezicht, naar de boombast met de inkeping van een bijl erin. 'Ga weg,' mompelde ze. Haar mond zat vol met kleverige gele sporen. Ze proefde ze op haar tong. 'Laat me met rust!'

Maar het bos begon haar in te sluiten. Zwarte vleermuizen buitelden boven haar rond. Ze zag hun vlijmscherpe tanden toen ze voor haar langs vlogen. Hun bek was besmeurd met bloed.

'Alsjeblieft, nee...' riep ze toen ze op haar af kwamen en haar dieper het dichte bos in joegen. 'Laat me met rust!' Maar ze was te duizelig. Haar lichaam voelde alsof ze een last van stenen meetorste. Ze had moeite om haar ogen open te houden terwijl ze verder strompelde, weg bij Finns mannen. Maar niet lang daarna kwam ze ten val, en de magische sporen brachten haar in een merkwaardige, diepe slaap.

6

Ravenna liep almaar rondjes door de spiegelkamer, waarbij ze met haar nagels langs de stenen muren schraapte. De armbanden van haar maliënhandschoenen rammelden. De huid rondom haar nagels was rood en bloedde, maar dat kon haar niet schelen. Ze kon alleen maar aan Sneeuwwitje denken. Het meisje was ontsnapt, bevond zich ergens buiten de kasteelmuren, en haar hart klopte nog steeds in haar borst. Ze leefde.

Ravenna had haar kans verspeeld. Al die jaren had Sneeuwwitje opgesloten gezeten in die toren, maar nu was ze weg. Ravenna vroeg zich af waarom ze het niet eerder had begrepen. Die bloedrode lippen, die smetteleuze, blanke huid. Haar zo zwart als de nacht. Die natuurlijke schoonheid was er altijd geweest, had gewoon voor het oprapen gelegen. Maar nu was het te laat.

Er werd zachtjes aangeklopt. De deur ging open en Finn gluurde naar binnen, met een gehavend gezicht. Ravenna draaide zich woedend naar hem om, vloog hem aan en trommelde met haar vuisten op zijn borst.

'Je had gezworen dat je me zou beschermen!' gilde ze, elk woord vervuld van pijn. 'Begrijp je niet wat dat meisje voor ons betekent? Ze is mijn toekomst. Ze is mijn alles.'

Ravenna kon nauwelijks ademen. Ze had het gevoel dat de muren op haar af kwamen. Ze zou altijd zo blijven, met kwetsbare krachten, zolang Sneeuwwitje vrij was.

'Ik heb je al verteld,' zei Finn zachtjes, alsof er helemaal niets aan de hand was, terwijl hij haar handen omvatte, 'dat ze het Zwarte Woud in is gevlogen. Ze is waarschijnlijk al dood.'

Ravenna schudde haar hoofd. Het was Finns schuld... Haar eigen broer! Hij had haar dit aangedaan. Zelfs binnen de kasteelmuren was er geen loyaliteit te vinden. Er was niemand die ze kon vertrouwen. Dat meisje, zo jong, zo kwetsbaar, was ontsnapt, en dat alleen maar dankzij een spijker.

Had hij haar laten gaan? Had hij het te gemakkelijk opgegeven, wetend dat zijn falen haar vrijheid zou betekenen? Hij had daar zoveel ochtenden naar haar zitten kijken, ook als ze sliep. Ik wist het wel, dacht Ravenna, die haar greep om zijn handen verstrakte. Diep in zijn hart houdt hij van haar.

'Zolang ze verdwaald is heb ik niets aan haar,' grauwde ze. 'Ik heb geen macht in het Zwarte Woud. Ik heb haar hart nodig.' Ze sloeg weer met haar vuisten op zijn borst, tevreden toen hij grimaste van pijn.

Ze wilde hem opnieuw slaan, maar hij greep haar hand. 'Heb ik je niet alles gegeven?' vroeg hij. Zijn grijze ogen boorden zich in de hare, alsof hij haar wilde herinneren aan alle bevelen die hij in het verleden al had uitgevoerd: de burgers die hij had opgepakt en vermoord, alle jonge

meisjes die hij naar het kasteel had gebracht zodat zij hun jeugd kon stelen.

Ravenna trok haar hand terug. ‘Heb ik jú niet alles gegeven?’ siste ze, om hem te herinneren aan hun band. ‘Alles?’ Ze bleef sterk en machtig voor hem. Zonder haar magie zou de vijand het kasteel al hebben overgenomen. Ze zouden allebei zijn omgekomen.

Ze bleven elkaar zo een tijdje kwaad aan staan kijken, totdat ze haar hand tegen zijn wang legde. Ravenna streek met haar duim over de open wond. Die sloot zich onder haar aanraking; het bloed verdween en de huid genas dankzij haar magie. Toen ze haar hand van Finns gezicht haalde, was het weer helemaal hersteld. Zijn huid was gaaf. Ze zag niet eens een litteken.

Hij raakte de plek aan waar de wond had gezeten. ‘Ik zal je niet nog eens teleurstellen,’ fluisterde hij, terwijl hij eerbiedig zijn hoofd boog. ‘Ik heb iemand voor je meegebracht die het Zwarte Woud goed kent – een man die haar kan opsporen, mocht ze nog leven.’

Voor het eerst die middag bedaarde Ravenna’s razende hartslag. Ze keek Finn aan, die grijnsde, alsof hij dit al die tijd al had geweten.

‘Mooi zo, broertje van me!’ Ze glimlachte. Een duistere lach kwam over haar lippen.

Ze begon harder te lachen toen ze zich Sneeuwwitje voorstelde, helemaal alleen in het bos. Ze zouden haar gewoon gaan halen. Binnen een dag zou het meisje terug zijn.

‘Heel goed, Finn,’ zei ze, terwijl ze haar arm door die van haar broer haakte en hem meetroonde naar de deur. ‘Breng me naar hem toe!’

Eric liep naar het raam van de troonzaal en keek naar de raven buiten. Ze zaten ineengedoken op de stenen richel en staarden naar de heuvel beneden. Het waren ellendige beesten. Hij herinnerde ze zich nog van de dag dat Sara werd begraven. Ze hadden op het dak van de kerk gezeten, met schuin gehouden kop, steeds maar toekijkend. Twee ongenode gasten. Tijdens de hele dienst waren ze daar gebleven, vleesgeworden duisternis, nu en dan krassend. Toen de priester weer naar binnen was gaan, had Eric er niet meer tegen gekund. Hij had stenen naar de beesten gegooid en gevloekt toen hij miste.

Nu, jaren later, stond hij in het kasteel van de koningin. Zijn hemd was doorweekt van de whisky, zijn broek was smerig, zijn zakken waren leeg. Hij was nog even kwaad en bedroefd als destijds. Sara – zijn mooie Sara – was er niet meer. Hij sloeg tegen de ruit en verjoeg de raven.

Aan de andere kant van de zaal hieven twee soldaten hun zwaard en bedreigden hem ermee. Hij lachte schamper. Zijn hele lichaam voelde beurs van de vorige avond. Als hij zijn hoofd bewoog trokken er scherpe pijnscheuten door zijn rechterslaap, en als hij zich snel omdraaide, begon alles om hem heen te draaien. De effecten van de alcohol waren nog niet weggeëbd.

‘Nou, waar blijft ze?’ riep Eric naar de twee soldaten bij de deur. Zijn stem echode door de reusachtige troonzaal. Geen van beide mannen in zwarte pantsers antwoordde.

Hij had zitten drinken in de dorpskroeg en was zatter geworden dan hij in dagen was geweest, toen hij hierheen werd geroepen. Eigenlijk was het niet zijn keus geweest. Toen ze hem over de rug van een paard smeten, was hij gewoon te dronken om verzet te bieden. ‘De koningin wil je spreken,’ had de man gezegd. Dat herinner-

de hij zich nog wel. Maar Eric wist nog steeds niet waarom. Hij voelde zich een volslagen nietsnut tegenwoordig. Er waren koeien die productiever waren dan hij. Als de koningin hulp van iemand nodig had, dan had ze aan hem de verkeerde. Hij streek met zijn hand door zijn vettige haar en veegde het uit zijn gezicht.

De koningin beende de zaal in, op de hielen gevolgd door een jongeman. Eric merkte hem nauwelijks op; zijn aandacht werd te zeer in beslag genomen door de schoonheid van die vrouw. Ze was prachtig. Haar huid gloeide, haar wangen waren roze, haar blonde haar werd met vlechten uit haar gezicht gehouden. Ze sloeg haar pikzwarte mantel open en onthulde een gewaad met blote schouders, met een lijfje waar haar boezem bovenuit puild. De metalige stof was bezet met wolventanden. Ze keek hem met doordringende blauwe ogen aan. Haar blik eiste van hem dat hij rechtop stond. Dat deed hij meteen. Strikt genomen was ze zijn koningin. De duistere koningin. Hij had haar nooit eerder van zo dichtbij gezien.

Ze liep naar hem toe en kwam vlak voor hem tot stilstand. Ze droeg een zilveren kroon op haar hoofd, met sierkettinkjes die van de zijkanten omlaaggingen. Toen ze de geur van zijn bezwete hemd rook, trok ze haar neus op.

'Mijn broer zegt dat je een weduwnaar bent, een zatlap, en een van de weinigen die in het Zwarte Woud zijn geweest.' Ze gebaarde naar de man met de leren jas die achter haar stond. Eric besefte dat de broer van de koningin dezelfde man was die hem had opgezocht in de kroeg en hierheen had gehaald. 'Een van mijn gevangenen is ontsnapt en loopt daar nu rond,' vervolgde ze.

Eric schudde zijn hoofd. 'Dan is hij dood...' 'Zij,' corrigeerde de koningin hem, met een beringde vinger voor zijn neus.

Eric sloeg zijn armen over elkaar en probeerde zich te vermannen. Het voelde nog steeds alsof alles om hem heen draaide. 'Dan is ze zeer beslist dood,' zei hij stellig.

De koningin boog zich zo dicht naar hem toe dat de kettingjes van haar kroon over zijn leren tuniek streken. Haar reukwater geurde naar dode rozen. 'Spoor haar op. Breng haar bij me terug.'

Eric schudde zijn hoofd. Jaren geleden was hij jager geweest, voordat Sara overleed. Hij was achter een hert aan die bossen in gegaan, en dat had hem bijna zijn leven gekost. Zelfs met de beste wapens en kaarten kwamen de meeste mensen nooit verder dan een paar honderd meter het bos in. 'Ik ben vaak genoeg naar het Zwarte Woud geweest om te weten dat ik niet meer terugga,' zei hij.

Hij draaide zich om en wilde weglopen, maar de koningin sloeg haar hand om zijn arm. 'Je zult gul worden beloond,' zei ze overredend.

Eric lachte. Alsof dat ertoe deed. 'Ik heb niets aan geld als ik dood in het bos lig en de kraaien mijn ogen uitpikken!'

Maar de koningin liet zijn arm niet los. In plaats daarvan pakte ze hem steviger beet; haar nagels groeven zich in zijn huid. Ze glimlachte en boog zich weer naar voren, met haar lippen vlak voor de zijne. 'Je zult dit voor me doen, Jager.'

Eric keek naar de hand op zijn arm. Dus dit was geen verzoek; het was een bevel. 'En als ik weiger?' vroeg hij.

De koningin knikte naar de mannen bij de deur. Ze liepen hun lansen zakken en richtten de vlijmscherpe klin-

gen op hem. Eric staarde naar de glanzende wapens en voelde niets. Geen angst. Geen verdriet. Ze uitte dreigementen, maar ze had hem verkeerd ingeschat. Ze kon hem niets afnemen wat hij toch niet langer wilde hebben.

'Doe me dat genoegen,' spotte hij, met zijn armen naar voren en zijn ogen dicht. Hij zag Sara's gezicht weer voor zich. Het was bleek, en op haar jurk zat een grote bloedvlek rondom de plek waar de indringer haar had neergestoken. 'Ik smeek erom,' voegde hij eraan toe.

Toen hij zijn ogen weer opende, stond de koningin hem nog steeds aan te kijken. 'Dus je wilt herenigd worden met je geliefde?' vroeg ze.

Hij zette een wankele stap achteruit en vroeg zich af hoe ze het wist van Sara. Hoe ver reikte de macht van de koningin eigenlijk? Had ze zijn gedachten gelezen?

Hij werd vervuld van woede. Die woorden - je geliefde - uit de mond van die heks horen was te veel. Wat wist zij over zijn geliefde? Hij greep de koningin bij de keel. Haar armbanden rinkelden. 'Mijn vrouw gaat u niet aan,' grauwde hij.

De soldaten sprongen naar voren, maar de koningin stak haar hand op om hen op afstand te houden. Haar ogen waren waterig, haar gezicht rood door de lucht die haar longen niet uit kon. Ze bleef hem echter aankijken met een vreemde glimlach om haar lippen, alsof ze ervan genoot met hem te spelen. Hij liet haar los en wilde zo ver mogelijk bij haar uit de buurt komen. Hij stapte opzij, maar zij ging voor hem staan en liet hem niet vertrekken.

'Mis je haar?' vroeg ze hees. Ze wreef over haar beense keel. 'Wat zou je ervoor overhebben om haar terug te krijgen?'

Eric antwoordde niet. Hij voelde een harde brok in zijn keel opkomen. De nachten waarin Sara hem bezocht waren de moeilijkste. Dan zag hij haar gezicht in een droom. Dan kuste hij het moedervlekje in haar hals of drukte zijn neus in haar haar en rook die zoete mengeling van zeep en gardeniaolie. Ze was dan zo stralend, nog meer dan bij leven. Maar dan werd hij onvermijdelijk wakker met een opgezet en vochtig gezicht, wensend dat ze bij hem zou terugkeren.

Hij wreef in zijn ogen en probeerde de blik van de koningin te ontwijken. 'Je hebt vast wel over mijn talenten gehoord,' vervolgde de koningin. 'Breng mij dat meisje, dan haal ik je vrouw terug.'

'Niks kan haar terughalen!' riep Eric. Hij had Sara begraven in een graf aan de rand van het dorp, haar lichaam in de koude aarde gelegd en de grafsteen er zelf op gezet.

De koningin legde haar hand onder zijn kin en wachtte tot hij haar aankeek. Ze staarde hem doordringend aan, met een serieus gezicht. 'Ik wel,' grauwde ze. 'Geloof me, Jager. Een leven voor een leven!'

Hij zag iets in die blik. Haar blauwe ogen keken dwars door hem heen, alsof ze alles kon zien, verleden en heden, alle angst en pijn die hij had doorstaan. De dingen die hij het allerliefst op de hele wereld zou willen. Ze kende zijn leven, zijn ziel; ze wist hoe hij de ochtenden doorbracht in die schimmige kroeg, drinkend om te vergeten. Ze wist dat, hoe hij ook zijn best deed, Sara steeds weer terugkeerde in zijn gedachten. Dat hij nog steeds tegen haar praatte, de liedjes zong die zij altijd zong. Dat hij glimpken van haar opving in de gezichten van willekeurige voorbijgangers op straat.

Wat kon hem die gevangene – die vreemde – schelen?

Wat maakte het uit als het Zwarde Woud zijn einde werd? Langzaam maar zeker sloeg hij zijn blik op, keek de koningin aan en knikte. Zo zou het dus gebeuren. Hij zou erheen gaan, zou zich een weg zoeken door die spookachtige bossen en de gevangene ophalen.

Hij had niets meer te verliezen.

7

Eric stond aan de rand van het Zwarte Woud, kijkend naar de schaduwen die zich verborgen tussen de bomen. Hij was hier al eerder geweest, maar hij was nooit verder dan dertig meter naar binnen gegaan. Zijn laatste bezoek was geweest vlak nadat de koningin aan de macht was gekomen en toen voedsel schaars was. Hij had een jonge hertenbok achtervolgd over het open terrein toen het beest ineens de wervelende mist in was gedoken. Iedereen in het dorp wist dat het Zwarte Woud mensen in hun geheel opslokte. Iedereen had gehoord over de reuzenslangen die zich om je been wikkelden en langzaam het leven uit je knepen, en over de giftige bloemen die je met één aanraking konden doden. Maar zijn maag was leeg, en een vleesvoorraad voor een hele week was moeilijk te weerstaan geweest.

Binnen een paar minuten nadat hij de mist in was gestapt, was hij gebeten door een spin. Een reusachtig roodgrijs beest was uit een van de bomen boven op hem gesprongen. Hij had het niet eens in de gaten, tot het al te

laat was. Drie weken kostte het voordat hij was hersteld. Het vlees rondom de beet was gaan rotten. Hij had bijna een week lang koorts gehad, die almaar erger werd, en hij kreeg zulke heftige stuip trekkingen dat hij er 's nachts van wakker werd. Toen zweer hij dat hij nooit meer terug zou gaan naar die akelige plek.

Maar nu hij toch al door een eigen hel was gegaan, leek het Zwarte Woud niet meer zo bedreigend. Hij was alleen. Er zat niemand op hem te wachten in de kroeg. Alles wat het Zwarte Woud hem kon afnemen, had hij toch al verloren.

'Doe precies wat ik doe,' zei hij tegen Finn, die achter hem stond met vier van zijn soldaten. Ze zweetten allemaal verschrikkelijk en hun gezichten waren bleek van angst.

Eric liep de mist in. Zijn handen trilden omdat hij al zoveel uren niets meer had gedronken. Hij reikte naar zijn heupfles met sterke drank, maar toen bedacht hij zich. Hij zou het wel vieren als ze de gevangene eenmaal gevonden hadden.

Ze liepen een eindje tussen de bomen door voordat de grond drassig werd. Eric stapte naar de rand van het moeras en zette zijn laars op een van de bemoste stenen die voor hem lagen. De steen zakte een stukje omlaag in de vochtige ondergrond, maar was stevig genoeg om zijn gewicht te dragen. Hij stapte op een volgende steen, en een volgende, luisterend naar het zachte soppen van de modder onder zijn voeten. De aarde hier was giftig; hij kon het zien aan de botten van kleine dieren die eruit omhoogstaken. Finn kwam achter hem aan, gevolgd door zijn mannen. Ze liepen zwijgend door en staken steen voor steen het moeras over.

Eric kwam als eerste aan de overkant en hielp de anderen vastere grond te bereiken. Hoog boven hen cirkelden enorme vogels rond. Een ervan maakte een duikvlucht, tot vlak boven het hoofd van een van de soldaten. Eric luisterde of hij krakende takken of ruisende bladeren hoorde, maar hij hoorde alleen de vreemde fluisteringen van het bos. Mensen zeiden dat deze wouden inspeelden op je zwakke punten, dat de duistere krachten je konden roepen en je diepste verlangens kenden. Terwijl hij verder beende waren de woorden onverstaanbaar, maar hij hoorde wel vage stemmen tussen de bomen door komen.

Finn haalde hem in en wilde door een veldje met paddenstoelen lopen, maar Eric pakte hem bij de arm. 'Doe precies wat ik doe' herhaalde hij. Toen trok hij zijn bezwete hemd omhoog vanonder zijn leren vest en bedekte zijn neus en mond ermee. Finn en zijn mannen deden hetzelfde.

Terwijl ze tussen de paddenstoelen door liepen, zweefden er sporen om hen heen de lucht in, en de gele deeltjes bleven aan hun gezicht en haar plakken. Eric knielde neer en bekeek de beschadigde paddenstoelen aan zijn voeten. Het was een hele rij. Ze leidden van de open plek weg naar een groepje dunne bomen. Hij schoof een paar afgebroken paddenstoelen opzij en onthulde een voetafdruk. Zijn blik was gericht op de bomen verderop. Daarachter bewoog iets. Hij was er zo op gefixeerd dat hij niet in de gaten had dat een van Finns mannen naar de andere kant van de open plek was gedwaald, naar een vijvertje waarvan het oppervlak de grijze hemel weer-spiegelde. Eric draaide zich net om toen een schimmig wezen uit de diepte ervan opdook en met een staart met

weerhaken de borst van de man doorboorde. Binnen enkele tellen werd de man onder water gesleurd en verdween hij onder het glasachtige oppervlak.

De andere mannen wilden ervandoor gaan, maar Eric stak zijn hand op en hield hen tegen. Hij wees naar de dunne, grijze bomen. Daar was de ontsnapte gevangene; hij hoorde haar door de verstrikte ondergroei ploeteren. Eric stond op het punt zijn bijl te pakken toen er een tak knapte. Een gestalte kwam tussen de bomen vandaan en rende de andere kant op, dieper het Zwarte Woud in.

Eric liet zijn hemd zakken en zette de achtervolging in. Hij rende snel door de dichte mist, waarbij hij probeerde zijn voeten nergens te lang te laten staan uit angst dat het mos en de klimplanten zich om zijn enkels zouden wikkelen. Zijn prooi was nog maar op zes meter afstand. Ze rende door het dichte woud, tussen bomen door, tot ze in de mist verdween. Eric bleef staan en speurde om zich heen. Schuin voor hem stonden een paar dichte struiken. De takken waren gebroken doordat ze erdoorheen was gelopen.

Met één snelle beweging stak hij zijn arm in de struik, en zijn hand vond haar been. Hij had niet veel kracht nodig om haar eruit te trekken, maar ze vocht tegen hem en kronkelde onder zijn handen. Het was een tenger meisje.

'Laat me los!' schreeuwde ze. Ze draaide zich om en keek met enorme bruine ogen naar hem op.

Even stapte hij aarzelend achteruit. Ze was veel jonger dan hij had gedacht, zeker niet ouder dan zeventien. Haar benen zaten onder de schrammen en blauwe plekken. Ze had de witste huid die hij ooit had gezien, met volle rode lippen en lang zwart haar. Toen hij over de ge-

vangene had gehoord, had hij zich een gemeen oud wijf met messen voorgesteld of zoiets, maar niet dit meisje – deze schoonheid.

Hij hielp haar overeind en hield zijn hand stevig om haar arm geklemd. Ze worstelde en zette haar hakken in de grond. Toen hij niet losliet, beet ze in zijn hand, tot bloedens aan toe.

'Genoeg!' Hij trok haar mee terug naar de open plek, waar Finn en zijn mannen stonden te wachten.

Maar het meisje verzette zich heftig en gaf hem een harde mep tegen zijn nek. 'Ze gaat me vermoorden!' gilde ze. Er stonden tranen in haar ogen. 'Ik ben tien jaar haar gevangene geweest, en nu gaat ze me zomaar vermoorden. Ik heb niks gedaan!'

Kijkend naar haar gerafelde jurk en haar haar vol klitten dacht Eric dat ze waarschijnlijk de waarheid sprak. Maar tien jaar... Waarom zou de koningin het nodig hebben gevonden om een klein meisje op te sluiten?

Eric schudde zijn hoofd en probeerde ongevoelig te blijven voor haar wanhopige smeekbeden. 'Het gaat mij niet aan wat je hebt gedaan. Je bent niet de eerste gevangene die beweert onschuldig te zijn!'

De benen van het meisje begaven het. Ze liet zich op de grond zakken en maakte een dood gewicht van haar lichaam. 'Alstublieft... u moet me geloven,' zei ze, zich verzettend tegen zijn greep. 'Haar broer wilde mijn hart eruit snijden.'

Eric keek naar haar. Ze zat te trillen. De tranen biggelden over haar wangen. Ze bleef hem maar aanstaren met die grote bruine ogen. Hij had nog nooit van zijn leven iemand zo bang gezien.

'Ik zweer dat het waar is,' zei ze.

Eric keek om door het Zwarde Woud. Hij had wat tijd nodig om na te denken. Hij wilde even gaan zitten, een grote slok sterkedrank nemen en hier rustig over nadenken. Maar Finn en zijn mannen kwamen al naar hem toe, met hun dunne hemden nog voor hun gezicht.

'Dat was snel!' riep Finn. Hij trok zijn kraag omlaag en veegde de paddenstoelensporen uit zijn ogen.

Eric bekeek hem. Dat magere, wezelachtige gezicht en die puntige neus hadden hem nooit aangestaan. Het meisje stond op en verstopte zich achter zijn rug, om zo ver mogelijk bij Finn uit de buurt te blijven.

'Hij,' fluisterde ze. 'Hij is degene die me wilde aanvallen met een mes.' Haar handen trilden hevig toen Finn dichterbij kwam.

'Wat zijn jullie met haar van plan?' vroeg Eric, die naar voren stapte om Finn de weg te versperren.

Finns bovenlip krulde om van ongenoegen. 'Wat kan jou dat schelen, Jager?' Hij wendde zich tot zijn drie overgebleven wachters en gebaarde dat ze naar voren moesten stappen.

Eric verstrakte zijn greep op het meisje. Zijn hoofd bonsde doordat hij al zo lang niets meer te drinken had gehad. Zweet pareerde op zijn voorhoofd, maar toch voelde hij zich geroepen om te vechten. 'Ik zal woord houden, als de koningin haar niet doodt,' zei hij. Hij stapte achteruit en duwde het meisje wat verder het bos in, weg bij Finns mannen.

Finn streek zijn bezwete haar uit zijn gezicht. 'Je bent een zatlap en een stommeling,' zei hij lachend. 'Mijn koningin heeft vele talenten; ze kan een leven nemen of het verlengen, maar ze kan je vrouw niet terughalen uit de dood.'

Eric grimaste toen die woorden hem staken op manieren die hij niet voor mogelijk had gehouden. 'Maar ze zei...' begon hij. Hij besefte dat hij zo dom was geweest om een klein beetje hoop in zijn hart te laten terugkruipen.

Als hij zijn ogen sloot, kon hij zich nog steeds Sara voor de geest halen zoals hij haar die dag had gevonden. Ze had haar lievelingsjurk aangehad, die met de geborduurde lelietjes langs de kraag. Het mes was in haar zij gedrongen, vlak onder de ribben, en de stof van haar jurk was gescheurd. Ze had ook een diepe snee in haar hals opgelopen. De dorpelingen zeiden dat er iemand was komen plunderen; de twee gouden munten die Eric had verstopt, de weckpotten met fruit en groenten die onder de wasbak stonden. Sara had geprobeerd hen tegen te houden. Tegen de tijd dat Eric thuiskwam, waren haar handen al stijf en koud.

Toen hij de smart van dat moment opnieuw beleefde, riep Eric onwillekeurig: 'Ik wil haar terug!' Het was een kreet van pure pijn.

Ineens wist de Jager wat hij moest doen.

Hij duwde het meisje nog verder naar achteren, weg bij de mannen. Zodra ze van hem los was, rende ze tussen de bomen door zonder de moeite te nemen achterom te kijken. Eric trok het mes achter zijn riem vandaan. Met een snelle polsbeweging wierp hij het in de borstkas van een van de wachters, pal naast zijn hart. De man viel opzij en graaide naar een boom om zijn val te breken. Toen greep Eric de twee bijlen die hij aan zijn riem droeg. Hij zwaaidde ermee door de lucht, een in elke hand.

Finn beende naar hem toe. Hij hield zijn zwaard

schuin, wachtend tot hij dicht genoeg bij Erics nek was. De twee wachters sprongen als eersten naar voren. Eric sloeg een van hen op het hoofd met de steel van zijn bijl. De wachter stapte wankel achteruit, tijdelijk verstuft. Met zijn hand betastte hij de hoofdwond onder zijn blonde haar. Eric haalde uit naar de tweede, maar de wachter dook opzij. Eric vocht, blokkeerde elke tegenaanval. Maar toen zag hij vanuit zijn ooghoeken dat Finn zijn zwaard hief. Finn kwam naar voren, klaar voor de aanval.

Eric wierp een bijl in Finns borst. Finn wankelde en er trok een grimas van pijn over zijn gezicht. De twee andere wachters gingen achteruit, hun ogen gericht op de bijl die Eric nog in zijn hand had. Even bewoog niemand zich. Ze keken allemaal toe terwijl Finn zich herstelde. Het leek wel magie, maar er zat geen bloed rond de wond. Zijn gezicht werd weer normaal, en alleen aan de honende uitdrukking die erop lag was te zien dat hij geraakt was. Lachend trok hij de bijl uit zijn borst en streek over de gladde huid eronder. Zijn hemd was gescheurd, maar zelf mankeerde hij niets.

'De koningin biedt me bescherming,' zei hij duister. 'Haar aanraking heeft kracht op me overgebracht; ik ben niet te verwonden. Niet hier in het Zwarte Woud.' Hij lachte en gooide de bijl naar Eric toe, maar hij miste en de bijl belandde in een boomstam verderop.

Eric kreeg een droge keel. Hij had nog nooit zo iets gezien: een man die niet gewond kon raken. Eigenlijk leek Finn alleen maar sterker geworden sinds de bijl hem had getroffen. Finn loerde naar hem. De aderen in zijn nek zwollen toen hij zijn zwaard hief.

Eric probeerde hem te blokkeren, maar hij kreeg zijn

arm niet snel genoeg omhoog, en Finns zwaard drong in zijn zij. Het metaal brandde toen het zijn vlees doorboorde. Hij draaide opzij en hoopte dat de wond niet al te diep was. Toen Finn zijn wapen lostrok, liep er bloed uit de wond langs Erics zij omlaag en doorweekte zijn oude grijze broek.

De wachters stapten achteruit alsof ze Finn alle gelegenheid wilden geven om met Eric af te rekenen. De broer van de koningin dook naar voren, maar Eric ontweek de genadeslag, haalde uit met zijn rechtervoet en liet Finn struikelen. Finn sloeg hard tegen de grond. Hij bleef even liggen, een beetje versuft.

Eric boog zich naar voren. Hij greep Finn bij zijn kraag en tilde hem op, grimassend van de pijn in zijn zij. Toen gooide hij hem in een veldje met paddenstoelen en keek toe terwijl er een gele wolk boven zijn hoofd ontstond. Eric sloeg zijn hand voor zijn neus om de sporen niet in te ademen.

De twee andere wachters drukten hun hemd weer voor hun gezicht. Finn probeerde op te staan, maar de sporen hadden hem al in hun greep. Zijn ogen werden glazig. Hij kroop struikelend naar voren, met zijn hand uitgestoken, tastend naar iets wat de anderen niet konden zien. Hij glimlachte. Het gele stof bedekte zijn handen en een klap ervan zat aan zijn kin gekleefd.

Eric raakte de wond in zijn zij aan en keek het bloed op zijn vingers. Toen keek hij naar de wachters. Ze stonden vlakbij, tussen de bomen. Ze hadden hun zwaarden getrokken en richtten de zilveren klingen op zijn keel. Hij kon ze niet allebei tegelijk aan, niet nu, niet met deze verwonding.

Eric keek achterom het Zwarte Woud in. De mist was

dunner geworden. De vreemde stemmen fluisterden tegen hem. Voor het eerst durfde hij te zweren dat hij woorden kon verstaan. Ze riepen hem vanuit de duisternis, spoorden hem aan. Hij rukte zijn bijl uit de boom, draaide zich om en rende zo snel mogelijk door de dichte ondergroei achter het meisje aan.

8

Sneeuwwitje rende door het bos. Ze hield haar blik op de grond gericht, sprong over omgevallen bomen en ontweek veldjes paddenstoelen, zodat ze geen gevaarlijke sporen zou laten opwervelen. Doornstruiken krasten langs haar benen. Een tak sloeg tegen haar arm en bezorgde haar een dikke, roze striem. Toch liep ze door, zelfs te bang om achterom te kijken.

Ze liep door een kleine wei met rode bloemen. Modder zoog aan haar voeten en dreigde haar voor altijd vast te houden. Ze ploeterde verder, rukte haar ene voet eruit en toen de andere, net zo lang tot ze erdoor was. Terwijl ze een glooiende heuvel af liep, zag ze een riviertje voorbij de mist.

Dus Finn en zijn mannen hadden haar hier toch gevonden. Ze waren het Zwarte Woud in gekomen en hadden hun leven gewaagd om haar terug te halen. En ze hadden die vreselijke man bij zich, met zijn kleren vol vlekken van zweet en drank. Sneeuwwitje had nog nooit zo'n vies-peuk gezien. Wie was hij? En waarom had hij gehoor ge-

geven aan het verzoek van de koningin om het Zwarte Woud in te gaan? Ze kon wel begrijpen waarom Finn haar achterna kwam. Ravenna had hem in haar macht, droeg hem op wat hij moest doen, wat hij moest zeggen, hoe hij zich moest gedragen. Hij had nooit een keus gehad. En de wachters deden gewoon wat hun werd opgedragen.

Maar de Jager... Zo hadden ze hem toch genoemd? Waarom zou hij hierheen komen en zijn leven wagen als het niet hoefde? Ze hadden iets over zijn vrouw gezegd, en hij was wit weggetrokken toen Finn het over haar had. Zit zij soms ook gevangen? Heeft de koningin daarom macht over hem?

Sneeuwwitje liep de heuvel af. De dunne ranken van klimplanten die tegen de helling groeiden schoven naar voren, wikkelden zich om haar enkels en probeerden haar vast te ketenen. Ze wist zich echter los te rukken en liep door naar het zwarte riviertje. Toen ze daar bijna was, belandde er ineens een zware hand op haar schouder. Een tweede hand werd voor haar mond geslagen, zodat ze niet kon gillen. De stinkende Jager trok haar tegen zich aan en legde zijn vinger tegen zijn lippen om aan te geven dat ze stil moest zijn. Toen hij na een tijdje niets hoorde, liet hij haar los en verscheen er een opgeluchte glimlach op zijn gezicht.

Ze was vervuld van walging. Hij had haar aan Finn willen uitleveren. Hij had samengewerkt met Ravenna's soldaten en was bereid geweest haar aan hen over te dragen, zodat ze haar hart eruit konden snijden. Wat was dit nu weer? Ze was zich ervan bewust dat hij haar had laten gaan, dat ze nu al dood zou zijn geweest als hij dat had gewild. Vanwaar die ommezwaai? En waarom volgde hij haar nog steeds? De onzekerheid maakte haar razend.

Ze bracht haar vuist naar achteren en gaf hem een keiharde klap op zijn mond. Hij stapte wankel achteruit. Terwijl ze zich langs hem heen drong, voelde hij aan zijn mond en zag dat zijn lip bloedde.

'Ren maar,' blafte hij voordat ze meer dan een paar stappen over de modderige rivieroever had gezet. 'Je komt geen honderd meter ver, maar ik heb je gewaarschuwd; mijn geweten is zuiver.' Hij haalde zijn schouders op.

Die Jager was verschrikkelijk irritant. Toch bleef ze staan en bekeek het riviertje eens goed. Het water zat vol met palingen. Hun donkere lijven kronkelden onder het wateroppervlak. Het waren er zoveel dat het water zwart leek. Ze slikte moeizaam en begon het idee te krijgen dat hij misschien – heel misschien – gelijk had.

Sneeuwwitje staarde in het water en durfde niet verder. Ze zwegen allebei een tijdje.

'Waarom wil de koningin je dood hebben?' vroeg hij.

Ze draaide zich om. Nu pas viel haar op dat hij grijze ogen, gespierde armen en een brede borst had. Zijn stroblonde haar kwam tot op zijn schouders. Ze keek naar zijn zij en besefte dat hij gewond was geraakt tijdens het gevecht. Er zat bloed op zijn hemd, dat zich uitspreidde onder zijn leren vest.

'Je bent gewond,' mompelde ze toen ze zag dat hij zijn hand tegen zijn zij drukte. Hij knikte, nog altijd wachtend op antwoord. Sneeuwwitje keek naar de grond. 'Ze steelt van alle jonge vrouwen in het koninkrijk. Ze steelt hun jeugd en schoonheid... Ik heb gezien wat er met hen gebeurt.'

'Maar jij bent ontsnapt,' zei de Jager. 'Hoe lang heb je daar gezeten?'

Sneeuwwitje tuurde het Zwarte Woud in om zeker te

weten dat er niemand naar hen loerde vanuit de mist. 'Ik heb tien jaar in de noordelijke toren gezeten!'

'Wie ben je?' fluisterde hij gekweld. Hij bekeek haar gescheurde kleren en warrige haar nog een keer.

Sneeuwwitje veegde het zweet van haar voorhoofd en besefte hoe ze eruit moest zien. Het lijfje van haar jurk was gehavend en versleten en de rokken eronder waren vuil en gescheurd.

'Wie ben je?' herhaalde hij, nu luider.

Sneeuwwitje keek om zich heen. Ze stond midden in het Zwarre Woud. Ze had geen idee welk pad terugleidde naar het dorp en of ze het zelfs maar zou kunnen vinden. Hoog boven haar bewogen de bomen, en de takken boogen zich onnatuurlijk diep omlaag, alsof ze naar haar reikten. Deze man – deze Jager – was haar enige kans. 'Ik ben de dochter van koning Magnus,' antwoordde ze uiteindelijk.

De Jager schudde zijn hoofd. Hij leek niet overtuigd. 'De dochter van de koning is dood. Ze is op dezelfde avond vermoord als haar vader.'

Ze staarde hem opstandig aan en daagde hem uit haar uitspraak nog eens in twijfel te trekken. Hij drukte zijn vingers tegen zijn kin en liep om haar heen. 'Ik geloof het niet,' mompelde hij binnensmonds. Hij keek nog eens wat beter naar haar ravenzwarte haar en haar melkwitte huid die geen zon meer had gezien sinds ze heel klein was. Sneeuwwitje bleef rechtop staan en gaf hem de gelegenheid naar haar grote bruine ogen te kijken, die ze van haar vader had, en haar zachte rode lippen.

Hij bleef voor haar staan en boog zijn hoofd. Voorzichtig pakte hij haar hand en tilde hem op, draaide haar arm om en keek naar de schrammen en blauwe plekken op

haar huid. Ze hield haar adem in, niet goed wetend hoe ze moest reageren. Hij moest ook zijn adem hebben ingehouden, want plotseling blies hij uit.

Toen pakte hij stevig haar arm vast en begon te lopen, waarbij hij haar meesleepte langs het modderige riviertje.

'Waar gaan we heen?' riep ze, onthutst over zijn plotselinge dadendrang.

'Het is hier niet meer veilig,' zei hij. 'Vooral niet voor de dochter van de koning. Ze zullen je niet zo gemakkelijk laten gaan. Misschien zijn ze wel stom genoeg om ons dieper het bos in te volgen.'

Daar kon ze niets tegen inbrengen. Maar ze schudde haar arm los en liep vervolgens uit eigen beweging met hem mee.

Het leek wel alsof ze eeuwen bleven lopen. Sneeuwwitje luisterde naar de ritmische voetstappen van de Jager terwijl het licht in het bos vervaagde. De duisternis tussen de bomen leek nu nog bedreigender. Schaduwen schoten door de struiken aan weerskanten. Sneeuwwitje probeerde ze te negeren en sneller door te lopen over stenen en omgevallen bomen, maar ze hoorde de wilde dieren ademen in de donkere schaduwen.

Onder het lopen sprak de Jager kort. Hij vertelde haar hoe hij heette. Hij was opgeroepen door de koningin om het groepje het Zwarte Woud in te leiden, een plek waar hij al eerder was geweest tijdens de jacht.

Toen Sneeuwwitje naar zijn beloning vroeg, zei hij alleen maar dat de koningin had gelogen. Hij zei niets over zijn vrouw of wat de koningin hem had beloofd. Ze had wel willen doorvragen, maar er waren tranen in zijn ogen verschenen. Hij had zich omgedraaid en was een

stukje voor haar uit gaan lopen om verder vragen te ontmoedigen.

Ze volgden het riviertje nog een uur en liepen toen een helling op naar een kleine open plek in het bos. De aarde hier was grotendeels vrij van klimplanten en andere planten, waardoor het een van de veiligere plekken leek om uit te rusten. Sneeuwwitje ging op een vermolmde boomstam zitten. Eric liet zich naast haar zakken. Hij maakte zijn riem los en pelde zijn vest en hemd van zich af om de wond in zijn zij te kunnen bekijken. Ze grimaste toen ze hem zag. Hij bewoog zich langzaam, reikend naar de heupfles met sterkedrank.

'Hier,' zei ze toen ze zag hoeveel moeite het hem kostte. 'Ik help je wel.' Ze schroefde de dop van de zware veldfles en stak die naar hem uit.

'Kun jij het erop gieten?' vroeg hij. Hij knikte naar de vijf centimeter lange snee waar het zwaard hem had doorboord. 'Ik geloof niet dat hij iets belangrijks heeft geraakt. Anders zou ik nooit zo ver zijn gekomen.'

Sneeuwwitje goot de drank over de wond en kromp ineen toen hij zich gepijnigd wegdraaide. Toen scheurde ze de zoom van haar jurk, op zoek naar een vierkant stuk dat schoner was dan de rest. Ze drukte het tegen zijn zij.

'Graag gedaan,' fluisterde ze uiteindelijk toen Eric een hele tijd zweeg.

'We overnachten hier,' zei hij.

Sneeuwwitje maakte een plekje op de grond vrij en ging zitten. Ze keek naar hem. Hij drukte het stuk textiel tegen zijn wond en tuurde tussen de bomen achter haar.

'Je hebt nog steeds geen antwoord gegeven,' zei Sneeuwwitje.

'Ik kan me geen vraag herinneren!' Eric streek zijn bezwete haar van zijn voorhoofd.

Sneeuwwitje rolde zich strak op en probeerde zich niets aan te trekken van de kou. 'Waar gaan we heen?' herhaalde ze.

Eric boog zich naar voren. De boomwortels om hen heen gloeiden met een spookachtig fosforescerend licht, net voldoende om bij te zien. Hij pakte een tak van de grond en tekende een vierkant, een paar driehoeken en een grote cirkel. Hij wees naar het vierkant. 'Dit is het kasteel van de koningin.' Vervolgens wees hij naar de driehoeken en de cirkel ernaast. 'De bergen en het Zwarre Woud. Hier, vlak erachter, is een dorp!'

Sneeuwwitje schudde haar hoofd. Ze nam de tak van hem over en schreef twee woorden in de grond: HERTOG HAMMOND. Ze onderstreepte zijn naam twee keer. 'Ik moet naar het kasteel van de hertog.'

Eric griste de tak uit haar hand. 'Jij gaat waar ik je naartoe breng!'

Ze keek naar de kleren van de Jager, zijn versleten laarzen en de broek waar gaten in waren gevallen. Als hij het dan niet uit de goedheid van zijn hart wilde doen, dan waren er vast wel andere redenen te bedenken. 'Er wacht je een beloning,' zei ze. 'Er zijn daar edelen... een leger.'

Eric trok zijn hemd weer aan, schijnbaar zonder zich iets aan te trekken van de gedroogde bloedvlek op de zijkant. Hij lachte. 'De hertog die vecht? Nee, hij verstopt zich achter zijn muren. Ik ken schapen die strijdlustiger zijn dan hij.'

'Ze geven je tweehonderd goudstukken,' vervolgde Sneeuwwitje onbewogen. 'Zijn we het eens?'

De Jager nam een grote slok uit zijn veldfles. Hij veegde met de rug van zijn hand over zijn lippen en glimlachte. 'Best. Ik breng u wel naar de veiligheid, vrouwe.'

Sneeuwwitje boog zich naar hem toe en keek hem onderzoekend in de ogen. Ze rook de alcohol in zijn adem. 'Zweer het!'

'Ik zweer het,' zei Eric. 'Ik heb zo vaak zweren.' Hij grijnsde, waarbij er kuiltjes in zijn wangen verschenen.

Ze keek hem boos aan en negeerde zijn poging tot humor. Hij zou het doen, of hij zou het niet doen... Er was geen tijd voor spelletjes.

Uiteindelijk knikte hij, en zijn glimlach verdween, alsof hij wilde laten zien dat hij het meende.

'Afgesproken dan,' zei ze.

Ze liep naar de rand van de open plek en greep een armvol dorre bladeren. Die legde ze op de grond, en toen nog een armlading, om het zich een klein beetje gemakkelijker te maken. Ze ging op het provisorische kussen liggen, legde nog wat bladeren over zich heen en staarde naar het zwarte bos boven haar. Reuzenvogels vlogen door de lucht. In de verte was een diep gegrom te horen. Ze trok haar kapotte jurk dichter om haar heen in een poging het wat warmer te krijgen. Morgen zouden ze verder lopen, op weg naar hertog Hammond. Met een beetje geluk zouden ze binnen een week bij zijn vesting aankomen.

Ze draaide zich om naar Eric, die naast de oude boomstam was gaan liggen, met zijn hand op het bloederige verband. 'Denk je...' begon ze, omdat de ongerustheid terugkeerde nu de avond viel. 'Denk je dat ze achter ons aan komen?'

Eric draaide zich naar haar toe en zijn ogen weerspiegel-

den de gloed van de boomwortels. 'Ik weet het niet. Het zou stom van ze zijn. Niet veel mensen overleven hier.' Hij krabde op zijn hoofd en nam nog een slok uit zijn fles.

'Is dat goed of slecht nieuws?' Sneeuwwitje lachte onbehaaglijk.

Eric antwoordde niet. Hij schudde alleen maar met zijn veldfles om te bepalen hoeveel er nog in zat.

Ze ging zitten en keek de Jager onderzoekend aan, nieuwsgierig naar de gids die ze zojuist had ingehuurd. 'Tot hoever ben je op eerdere tochten in het Zwarte Woud gekomen?'

'Dat punt zijn we een paar kilometer terug al gepasseerd,' mompelde hij.

Ze legde wat meer bladeren om zich heen en tuurde het bos in, maar hij scheen het niet te merken. Hij bleef alleen maar uit die stomme fles drinken. Hij nam een slok, en nog een, en hield pas op toen zijn bewegingen trager werden. Zijn ogen zakten dicht. Binnen een paar minuten lag hij tevreden te snurken, en Sneeuwwitje bleef helemaal alleen achter.

De doodende geluiden van het bos omringden haar. Bij elke knappende tak of kreet van een vogel liepen de rillingen over haar rug. Ze sloot haar ogen en probeerde de rest van de wereld buiten te sluiten, maar ze voelde beestjes over haar benen kruipen, en er zoemde iets in haar oor.

Het duurde een hele tijd voordat ze kon slapen.

De Jager hakte met twee bijlen door de dichte ondergroei om de klimplantranken en uitstekende takken te verwijderen die hun de weg versperden. Sneeuwwitje volgde op korte afstand en luisterde naar de vreemde stemmen die fluisterden tussen de bomen.

'Wat is dat?' vroeg ze. Ze kon geen woorden verstaan, maar ze bleven haar maar roepen, onophoudelijk.

'Let er maar niet op,' zei Eric. Hij veegde met zijn bijl een paar doornstrakken opzij. 'Het Zwarte Woud put kracht uit jouw zwakheid.'

De Jager liep door. Sneeuwwitje wilde achter hem aan gaan, maar het pad sloot zich achter zijn rug meteen weer. Een doornstruik greep de zijkant van haar jurk vast. Ze pakte de zachte stof beet en trok eraan, maar de tak wilde haar niet loslaten. Het leek wel alsof hij haar juist steiger vasthield, alsof de doorns zich door het dikke linnen wurdenden. Toen ze opkeek, zag ze Eric nog nauwelijks. Klimplantranken kronkelden tussen de bomen vandaan, het gras groeide op rond haar voeten en boomtakken

bogen zich naar haar toe, tot vlak voor haar gezicht.

'Jager!' riep ze. Ze duwde de takken weg en probeerde erlangs te komen, maar het lukte niet. Het bos wilde haar verzwelgen.

Hoe meer ze zich verzette, hoe meer klimplanranken zich in dikke krullen om haar heen slingerden. Bladeren spreidden zich naar alle kanten uit en versperden haar uitzicht. Ze kreeg moeite met ademhalen. Ze probeerde haar voet op te tillen, maar er was een tak over haar teen gegroeid. Ze zette net zo lang kracht tot hij brak.

'Jager!'

Toen, eindelijk, hoorde ze voetstappen aankomen, ergens voorbij de verstrikte groene wand. Een bijl kwam omlaag, op een paar centimeter afstand van haar rechterarm, en hakte de klimplanranken door die naar haar reikten. Hij hakte op de begroeiing links en boven haar in en de gebroken takken en bladeren belandden in stapels rond haar voeten. Ze stapte naar voren, maar haar jurk zat nog vast aan één dikke doorntak, die weigerde los te laten.

De Jager haalde een kleiner mes achter zijn riem vandaan. Hij pakte een stevige vuistvol van de stof van haar jurk en sneed haar los. Sneeuwwitje keek naar haar jurk, waar aan de voorkant nu het grootste deel van haar linkerbovenbeen doorheen te zien was; hij was zo kort afgesneden dat ze zich afvroeg of hij haar onderkleding kon zien. Ze wierp hem een kwade blik toe en voelde haar wangen kleuren.

De Jager keek haar met samengeknepen ogen aan. 'Maak jczelf maar nijs wijs, prinses,' gromde hij. Toen draaide hij zich om en begon te rennen, alsof hij haar wilde straffen. Ze aarzelde nog heel even, en toen had hij een voorsprong. Ze moest hard rennen om hem weer in te halen.

Tijdens het rennen was haar hele lichaam gespannen en had ze haar handen tot strakke vuisten gebald. Ze haatte hem. Ze haatte de zelfingenomen glimlach die op zijn gezicht verscheen als hij haar uitlachte, en dat hij altijd maar scheen te weten waar ze heen gingen, ook al zag het hele bos er in alle richtingen precies hetzelfde uit. Maar bovenal haatte ze het dat ze hem nodig had. Om haar de weg te wijzen, om haar los te snijden van afgrijselijke, mensenetende planten. Om haar te redden van die smeeralap van een Finn.

'Vertel eens, Jager,' vroeg ze hijgend zodra ze hem eenmaal had ingehaald. Ze spuugde de woorden naar zijn rug. 'Drink je om je verdriet te vergeten, of om je voor je geweten af te sluiten?'

Eric draaide zich abrupt om, met rode wangen van de vele sterkedrank van de vorige avond. 'Wat gaat het jou aan waarom ik drink?' Hij sprong op haar af en bleef vlak voor haar staan.

Ze vertrok geen spier. 'Ik dacht dat ik je had ingehuurd om me ergens naartoe te brengen.' Ze glimlachte, wetend dat ze gelijk had.

De Jager ging achteruit. Hij draaide zich om en begon weer op het dichte woud in te hakken met zijn twee bijlen, met veel meer agressie dan nodig was. Een paar gebroken twijgjes vlogen Sneeuwwitje om de oren. 'En ik dacht dat koningen en koninginnen, hertogen en prinsessen hun neus niet in de levens van gewone mensen horen te steken.'

'Maar je werkte voor de koningin...' Ze maakte haar zin niet af toen ze terugdacht aan zijn gezicht, daar op de open plek. Hij was heel stil geworden toen Finn over zijn vrouw was begonnen. 'Heeft ze je goed betaald?' Ze probeerde de

draad van het gesprek weer op te pakken. Wat was de afspraak? Waar had hij om gevraagd? De koningin had kennelijk een belofte gedaan die zelfs zij niet kon nakomen.

Eric bleef staan en legde zijn hand tegen een boomstam. 'Niet goed genoeg,' loog hij. Toen draaide hij zich weer om naar het pad en ging verder met hakken. 'Dat doen koningen en koninginnen namelijk: ze betalen anderen een schijntje om de gevechten voor hen te leveren.'

Sneeuwwitje schudde haar hoofd. Ze wist dat hij probeerde van onderwerp te veranderen, maar het kon haar niet schelen. Wie dacht hij dat hij was, dat hij kon kwaadspreken over haar familie? 'Mijn vader leverde zijn eigen gevechten, toevallig,' snauwde ze.

Het bos werd dunner. De Jager liet zijn bijlen zakken. Terwijl ze over een open plek met een zandbodem liepen, versnelde hij zijn pas en probeerde haar af te schudden. 'Je vader!' Hij lachte gnuivend. 'Hij is degene die de duivel heeft binnengelaten. Het is zijn schuld dat het koninkrijk in duisternis is gedompeld.'

Sneeuwwitje sprong over een vermolmde boomstam. Ze richtte haar blik op Erics rug en het bloed stroomde naar haar gezicht. 'Pas op je woorden, Jager.'

Hij draaide zich om en keek haar aan. 'Pas op waar je loopt!' Ze zag dat de grond hier zanderiger was dan op andere plekken. Haar voeten begonnen erin weg te zakken. Eerst verdwenen haar tenen, toen haar enkels, totdat het zand bijna tot aan haar schenen kwam.

Eric bleef erbij staan en keek ontzettend zelfingenomen. 'Hoeveel is er nodig om een prinses om hulp te laten vragen?' Hij lachte. Hij sloeg zijn armen over elkaar en tikte de seconden af met zijn rechtervoet.

'Hoeveel is er nodig om een schurk zijn hulp te laten

aanbieden?' snauwde Sneeuwwitje terug. Ze probeerde haar benen te bevrijden, maar het was te laat. Ze was al tot over haar knieën weggezakt. Het zand werd kouder met elke centimeter die ze verder wegzonk.

Eric zette zijn voet op een stevige boomstronk naast haar en stak zijn hand naar haar uit. Zijn gezicht oogde een tikje zachter dan voorheen. Hij tilde haar uit het zand en pakte haar onder de armen om meer kracht te kunnen zetten. Toen hij haar op de grond zette, zat ze onder het zand.

Ze klopte zich af en schudde de korrels op het gras. Ze zou hem wel willen bedanken, maar zijn beledigingen stonden haar nog te goed bij. Hij had haar vader niet gekend, en hij kon al helemaal niet bevatten waar Ravenna toe in staat was. Die vrouw – die heks – had bij elke maaltijd bij hen aan tafel gezeten en de hand van haar vader vastgehouden. Ze had hun verteld over haar moeder, die ziek was geworden net zoals Sneeuwwitjes moeder. Ze had Sneeuwwitje en William voorgelezen als ze zich verveelden, en had feesten georganiseerd voor de adel. De koning had zich vergist. Hij was bij de neus genomen. Eigenlijk gold dat voor hen allemaal.

Toen ze zich weer naar Eric omdraaide, zat hij op zijn knieën in het gras. Hij gaf haar een paar stukken leer aan. Hij rukte een veter uit elk van zijn leren armbeschermers en gooide ze bij haar op schoot. 'Je vriest nog dood zo. Maak hier beenbekleding en laarzen van.' Toen ze vragend het leer omhooghielde, legde hij uit: 'Het is de voering uit mijn vest.'

Vervolgens pakte hij een modderig dingetje van de grond en rolde het peinzend heen en weer tussen zijn vingers.

'Wat is dat?' vroeg ze,hopend dat het niet was wat ze dacht dat het was.

'Een keutel. Van een hert,' vulde hij aan. Hij wierp haar een blik toe alsof hij wilde vragen of ze hem alsjeblieft niet wilde dwingen uit te weiden. Sneeuwwitje keek toe terwijl hij de keutel tussen zijn vingers kneedde. Toen hield hij het ding onder zijn neus en snoof. Ze wendde zich walgend af.

Hij stond op, drong zich langs haar heen en liep snel naar een groepje bomen. De lucht was hier anders en de mist was zo dicht dat ze nauwelijks meer dan anderhalve meter voor zich uit kon kijken.

'Blijf hier' zei hij, en hij liet Sneeuwwitje achter met de stukken leer om wat ruwe kledingstukken voor zichzelf te maken.

Zijn maag knorde al de hele ochtend. Hij rolde de hertenkeutel heen en weer tussen zijn vingers. Herten kwamen meestal niet in het Zwarte Woud, behalve als ze door een roofdier tussen de bomen werden gejaagd. Hij hoopte dat het voor hen een meevalle zou zijn. Of het meisje honger had, had ze niet gezegd, maar ze zag er niet uit alsof ze goed te eten had gehad in die toren.

Eric hield zijn blik op de grond gericht en volgde de sporen van het dier zoals hij al honderden keren eerder had gedaan. Hij liep snel en geruisloos, en pakte zijn bijl, klaar om hem te gooien mocht het hert zich laten zien. Hij zag een keutel, en toen nog een, terwijl hij verder de dichte witte mist in liep.

Voorbij de mist was de lucht helder. Hij zag een rotswand verderop. Daarin zat de toegang tot een grote grot. De wind draaide en hij hoorde een bekende stem.

'Eric,' riep ze vanuit de grot.

Die stem. Toen hij die hardop hoorde, na zo lange tijd,

kreeg Eric kippenvel. Hij liet zijn bijl vallen, die met een bons op de aarde belandde. Sara stapte uit de duisternis tevoorschijn. Ze droeg haar lievelingsjurk, en de paarse stof was feller van kleur dan toen ze nog leefde. Haar donkerbruine haar omkranste haar gezicht en hing in dikke golven over haar rug. De volle lippen die hij al duizend keer had gekust waren pal voor hem, wachtend om opnieuw te worden gekust.

'Ben je...' begon hij, kijkend naar haar lichaam. Ze was weer gezond; de wond van het mes waarmee ze was gestoken, was niet meer te zien. Er zat ook geen snee in haar hals.

Eric wreef in zijn ogen. Dit voelde echter dan welke droom ook. 'Droom ik?'

'Raak me maar aan, dan zie je het vanzelf,' antwoordde Sara. Ze stak haar hand uit en wenkte hem naar zich toe.

Eric keek om zich heen, turend tussen de bomen. Niet doen... dacht hij, om zichzelf eraan te herinneren waar hij was. Het was allemaal een illusie, een waanbeeld dat met een of ander onbekend doel door het Zwarte Woud was opgeroepen. Maar toen hij zich weer naar Sara omdraaide en dat lieve gezicht bekeek, kon hij haar niet weerstaan. Hij zette een stap naar haar toe, dichter naar de donkere grot.

Ze stak haar armen naar hem uit. 'Waar ben je geweest, Eric? Kom bij me. Bescherme...'

Binnen in hem brak iets. De tranen sprongen in zijn ogen. Hij herinnerde zich die dag nog zo goed - de aanzicht van Sara's lichaam toen hij eindelijk thuiskwam. Haar ogen waren open. Er lag een dun, grijs laagje overheen. Haar mond stond een stukje open. Haar handen waren koud. Alles wat ze was geweest - alle vreugde die ze in zich had gehad - was weg.

'Het spijt me zo,' fluisterde Eric. Zijn stem sloeg over toen hij naar haar toe liep. 'Vergeef me alsjeblieft. Geef me rust..' Ze was nu nog maar een meter bij hem vandaan. Hij wilde haar zachte huid aanraken. Hij wilde die zoete, klaterende lach horen, haar naast hem in bed voelen, als ze haar koude voeten warmde tegen zijn kuiten. Hij wilde de geur van haar haar opsnuiven, het citroensap waarmee ze het 's zomers spoelde of de geurige gardeniaolie die ze achter haar oren deed.

Hij reikte naar haar, raakte bijna haar vingers aan, toen hij een klap tegen zijn achterhoofd kreeg. Hij belandde op zijn knieën. Hij raakte de plek aan en grimaste van pijn.

'Ze is niet echt! Hoor je me?' Iemand gilde zo luid dat het pijn deed aan zijn oren.

Hij keek op en zag het meisje - Sneeuwwitje - met een dikke tak in haar handen staan. Ze schreeuwde met een paniekerig gezicht tegen hem. Ze wees naar de grot. Eric draaide zich om, maar de plek waar Sara had gestaan was verlaten. Daar, in het donker, zag hij monsterlijk grote zwarte wolven bij elkaar zitten. Hun lange snuiten waren amper zichtbaar in het waterige ochtendlicht. Gele wolvogen loerden naar hem. Hij krabbelde gehaast achteruit en probeerde erbij weg te komen.

'Ze is niet echt...' herhaalde Sneeuwwitje. 'Ze is niet...'

'Ik heb je wel gehoord!' brulde Eric. Hij staarde naar de plek waar Sara net nog had gestaan. Hij had haar bijna kunnen aanraken. Het enige wat hij wilde was haar hand in de zijne, de warmte tussen hun handen. Hij greep zijn veldfles en dronk hem leeg, liet de laatste sterkedrank zijn binnenveste verwarmen. Maar zelfs dat hielp niet. De tranen kwamen omhoog en hij wendde zich af, zodat het meisje ze niet zou zien.

Ze liepen snel door een wei met hoog, rubberachtig gras, dat ze van zich af moesten duwen om erdoor te komen. Het kwam tot aan Sneeuwwitjes kin. Ze sloeg het met beide handen weg, maar zag alleen Erics achterhoofd toen hij de overkant van de wei bereikte. Hij wreef over de plek waar ze hem had geslagen. Het bloed was opgedroogd en geronnen in zijn haar.

Ze had hem tegen iemand horen praten achter de bomen. Toen ze hem zag staan, lagen er sporen van tranen op zijn wangen en trilden zijn handen, en met een ervan reikte hij naar iets wat zij niet kon zien. 'Sara,' zei hij almaal, terwijl hij weer een stap naar die grot zette. Hoe had hij die enorme wolven nou niet kunnen zien? Ze waren drie keer zo groot als normale exemplaren en hadden angstaanjagende, geel gloeiende ogen gehad. Hoe had hij hun lage gegrom nou niet kunnen horen toen hij dichterbij kwam? Ze hadden naar hem gegrauwde, met hun lippen weggetrokken van hun vlijmscherpe tanden.

Sneeuwwitje stapte tussen het lange gras vandaan en schopte de laatste halmen van zich af die nog aan haar in leer gehulde benen kleefden. Ze was blij dat ze nu iets had om zich te beschermen tegen de scherpe grashalmen.

De Jager had niet omgekeken sinds ze de grot achter zich hadden gelaten. Hij had niet tegen haar gesproken of iets gezegd over de verschijning die hij had gezien. Hij was gewoon doorgelopen en had takken en struiken weggehakt met zijn bijl.

'Zij is degene voor wie je dit deed... Sara. Die tegen je sprak,' begon Sneeuwwitje. Ze wist dat hij er niet over wilde praten, maar ze kon niet zomaar doen alsof er niets was gebeurd. Had hij haar daar gezien? Wat voor illusie was het geweest? Sara was zijn vrouw, en het was duidelijk dat ze niet gevangen werd gehouden...

'Is Sara dood?' vroeg ze.

De Jager draaide zich abrupt om. Hij wees naar haar met het uiteinde van zijn bijl. 'Ik wil niet dat je haar naam nog noemt,' snauwde hij.

Sneeuwwitje stapte met bonzend hart achteruit. Het scherpe blad van de bijl bevond zich slechts een halve meter van haar hals vandaan.

De Jager liet het wapen zakken. 'Gewoon niet doen,' zei hij met een droevig gezicht. Hij trok zijn mes uit de schede en gaf het aan haar, alsof hij zo van onderwerp hoopte te veranderen. Ze schudde haar hoofd, maar hij drukte het in haar handen. 'Hier... Voel het gewicht ervan. Breng het van de ene hand naar de andere.'

Ze staarde naar de dolk en zag dat de punt een klein beetje naar binnen wees. Hij was zwaarder dan ze had verwacht. De ogen van de Jager waren op haar gericht terwijl ze het mes in haar handen omdraaide en het ver-

volgens naar de grond liet wijzen. 'En nu vasthouden, met de punt naar mij toe.'

Zijn gezicht stond ernstiger dan voorheen. Hij had zijn stroblonde haar achter zijn oren gestreken en er zat zand in zijn baard. Ze hield het mes omhoog, met de punt van het lemmet vlak boven zijn middel gericht. 'Waarom wil je...!'

Voordat ze uitgesproken was, sprong hij op haar af. Ze stapte achteruit en bracht het mes omhoog, zodat het op zijn keel gericht was. Hij bleef vlak voor haar staan. Toen glimlachte hij voor het eerst die dag. 'Goed zo. En wat is je belangrijkste voet?' vroeg hij, bij haar wegcirkelend. Hij zette zijn voet op een boomstam en keek haar onderzoekend aan.

'Hoe bedoel je?' vroeg ze. Achter hem was het bos spookachtig stil. Twee kraaien keken naar hen vanaf een lage tak. Hij sprong weer op haar af. Instinctief zette ze haar rechtervoet naar voren en liet hem deze keer niet dichterbij komen.

Hij sloop op haar af. Ze boog zich naar voren, met het mes in haar rechterhand nog altijd op zijn hals gericht. 'Blijf staan,' zei hij, en hij wuifde haar achteruit naar het gras. 'Je bent te klein om aan te vallen. Je moet paren... de kracht van je tegenstander tegen hem gebruiken. Til je andere onderarm op!'

Sneeuwwitje stak haar linkerarm omhoog, met haar pols parallel aan de grond. De Jager glimlachte nog steeds goedkeurend. Voor het eerst sinds ze elkaar kenden had ze geen afkeer van hem. Hij leek nu vriendelijker, hartelijk zelfs, terwijl hij naar haar keek. Hij stapte weer naar voren, en deze keer voelde Sneeuwwitje dat de vrije ruimte tussen hen kleiner werd. 'Met die arm blok-

keer je aanvallen van je tegenstander en weer je ze af. Het zal je wat vlees kosten, maar je gaat er niet dood aan.' Hij sprak zachtjes en deed nog een pas naar voren. 'Wacht tot ik dichtbij ben,' waarschuwde hij.

Ze maakte haar blik niet van hem los. Ook al kwam hij dreigend op haar af - haar zogenaamde vijand - er lag iets speels in zijn gezichtsuitdrukking. Dat kuilje in zijn wangen verscheen weer. Haar bezwete handen omklemden het heft van het mes en ze probeerde haar concentratie te bewaren.

'Nog niet,' fluisterde Eric. 'Let op mijn handen, niet op mijn ogen!'

Ze verplaatste haar blik naar de bijl. Zijn bewegingen waren rustig toen hij nog een stap naar haar toe kwam. Ze weerstond de neiging om hem naar achteren te jagen met haar mes. 'Nog niet,' herhaalde hij. 'Pas als je mijn adem kunt voelen.'

Hij zette nog een stap, en nog een, tot hij vlak voor haar stond. Hij glimlachte en zijn grijze ogen daagden haar uit om iets te doen. Ze aarzelde niet. Ze hief het mes, kantelde het omhoog en hield het tegen vlak voordat het zijn borstbeen zou raken.

'Ja!' Eric glimlachte. 'En dan drijf je het in zijn borst. Tot aan het heft. Blijf in zijn ogen kijken en trek het mes er pas weer uit als je zijn ziel ziet.' Hij legde zijn hand om de hare. Samen hielden ze het mes vast, en hij glimlachte alsof hij vond dat ze het goed had gedaan.

Haar ademhaling versnelde. Ze trok haar hand terug, niet zeker wat ze voelde, met zijn gezicht zo dicht bij haar. 'Waarom leer je me dit?' vroeg ze. 'Waarom nu?'

De Jager keek over haar schouder. Ze volgde zijn blik naar de overkant van de wei, naar waar de grotten wa-

ren. 'Het is belangrijk voor je om te kunnen...' Zijn stem stierf weg en hij sprak niet uit wat hij hoogstwaarschijnlijk dacht: dat hij in het Zwarte Woud even kwetsbaar was als zij. 'Hou maar,' zei hij, knikkend naar het mes.

Sneeuwwitje liet het zakken, misselijk bij de gedachte om alleen in dit bos te zijn. Hoe vreselijk ze het ook vond om het te moeten toegeven, hij was nu de enige die haar geruststelling bood. Hij stapte tussen de bomen door en liep een smal pad aan de linkerkant in. 'Waar ga je heen?' vroeg ze. Ze moesten nog zeker anderhalve kilometer verder naar het noorden lopen; dat had hij zelf gezegd.

Toen hij naar haar glimlachte, lichtten zijn grijze ogen op. Hij was een jaar of vijf ouder dan zij, misschien meer. Zijn haar zat vol met klitten en hij stonk naar drank. Maar terwijl hij daar bij de boom stond, meende ze een glimp te kunnen opvangen van wie hij vroeger was geweest. Hij leek rustiger... gelukkig, bijna.

Hij wees naar een bruin klompje vlak bij haar voeten. 'Keutel!' Hij haalde zijn schouders op.

'O ja!' Sneeuwwitje lachte in zichzelf en hoopte maar dat hij de blos op haar wangen niet zou zien. 'De keutel roept.'

Hij liep het korte pad in. Sneeuwwitje bleef staan en keek hem na tot hij achter de dichte struiken verdween.

Ravenna dwaalde door de tuin, wrijvend over de rug van haar hand, waarvan de huid oud en gerimpeld was. Ze sloot heel even haar ogen en zag wat Finn zag. De visioenen volgden elkaar in snelle flitsen op: een glimp van een paard met een open wond in de flank. De huurlingen liepen achter hem en hakten door de dichte ondergroei met hun zwaarden. Ergens in het Zwarte Woud slaakte een man een kreet, zo schril dat de haartjes achter in haar nek ervan overeind gingen staan.

Ze had geprobeerd Finn over het gevaarlijke terrein te leiden, ondanks haar beperkte krachten. Nu hij diep in het Zwarte Woud was, voelde ze niet meer zo duidelijk waar hij was of met wie. De gezichten van de mannen waren wazig. Maar terwijl de uren verstrekken had ze zijn silhouet een moeras zien oversteken en vervolgens door een wei met hoog, rubberachtig gras zien lopen. Hij leefde nog, met zijn hemd over zijn mond en neus terwijl hij de verdozing die was veroorzaakt door de sporen van paddenstoelen van zich af schudde.

De glimpen van het meisje beangstigden haar het meest. Sneeuwwitje was bij de Jager, op weg naar de bosrand. Ze leek niet gewond of zelfs maar gehinderd te worden door het gevaarlijke woud. Binnen enkele uren zouden ze het bos uit zijn. En stel dat Finn er niet meer uit kwam? Stel dat het Zwarte Woud hem verslond, zoals zo veel anderen was overkomen? Wie zou het meisje dan ophalen?

Ravenna liep met trage, behoedzame passen terug door de tuin. Het gras was dor en bruin. Er bloeide maar één bloem aan de appelboom, alsof het hele kasteelterrein even verzwakt was als zij en nu kwetsbaar was voor de tand des tijds en voor de dood. Ze staarde naar de lichtroze bloem, waarvan de blaadjes aan de randen begonnen te verwelken. Ook die zou afvallen. De bloem zou zich uiteindelijk sluiten. De boom zou van binnenuit gaan rotten.

Ze pakte de bloem tussen haar vingers en draaide hem van de droge tak af. Het bloesempje voelde zacht en glad. Toen sloot ze haar ogen en probeerde haar krachten te verzamelen om haar broer naar het meisje toe te leiden. 'Vind haar,' fluisterde ze terwijl de bloem uiteenviel in haar hand.

Eric liep naar de rand van het bos, waar de dikke bomen verder groeiden op een helling die steil omlaagging. Hij wenkte Sneeuwwitje. Toen verplaatste hij beide bijlen naar zijn ene heup en ging op zijn andere bil zitten om de modderige helling af te glijden. Hij kwam onderaan wankel overeind en er trok een pijnscheut door zijn zij. Nu de drank was uitgewerkt, deed zijn wond meer pijn. Elke keer als hij draaide of zijn lichaam verwrong, voelde het alsof er opnieuw een zwaard in zijn vlees werd gestoken.

De mist werd dunner. Maar hij kon het bouwsel dat dertig meter verderop stond amper zien, vlak achter een stapel grote rotsblokken. Hij liep verder die kant op en klom op een rotsblok om een beter uitzicht te hebben. Er kronkelde een riviertje door het bos. Een stenen brug verbond de beide oevers. Daarachter lag eindelijk de grens van het Zwarte Woud. Naar alle kanten strekten zich mijlenver open vlakten uit. 'Zo gemakkelijk kan het niet zijn,' mompelde hij in zichzelf.

Hij hoorde Sneeuwwitjes voetstappen achter hem. 'Is dit de rand van het Zwarte Woud?' vroeg ze.

Eric draaide zich weer om naar het bos. De dikke bomen torenden boven hen uit. 'Het lijkt erop,' zei hij, kijkend naar de brug. Ze gingen de goede kant op, dat wist hij zeker. Hij had de sporen van het hert helemaal tot hier gevolgd. Maar nu ze er waren, nu hij de rand van het bos op nog geen dertig meter afstand zag, was het moeilijk te geloven dat ze het hadden gererd. Het was allemaal voorbij. Ze waren aan de overkant. Hij keek naar Sneeuwwitje en begon te grijnzen.

Ze liep langs hem heen naar de brug, bijna rennend. 'Hoe ver is het nog naar het kasteel van de hertog?' riep ze over haar schouder, en ze klonk opgetogen.

Eric rende achter haar aan. Hij kamde met zijn vingers door zijn haar en genoot van de zon op zijn huid. Het Zwarte Woud was zo dicht dat hij die al een tijdje niet meer had gevoeld. 'Het kan niet meer dan acht kilometer rechtdoor zijn,' zei hij, gebarend naar de zwerm vogels die rondcirkelde aan de horizon.

Ze keek hem glimlachend aan. Het latemiddaglicht stroomde tussen de bomen door en wierp een roze gloed op haar gezicht. Hij wist dat ze mooi was; dat had hij de

eerste keer meteen al gezien. Maar nu hij nog eens naar haar keek, besefte hij dat ze zich daar zelf totaal niet van bewust was. Hoewel hij het nooit zou toegeven, maakte dat haar eigenlijk nog aantrekkelijker. Als ze de klitten uit haar haar kamde of met samengeknepen donkere ogen naar hem keek, met een blik alsof hij de verschrikkelijkste mens ter wereld was, lag er geen speelsheid in. Het was geen ordinair toneelspel zoals bij een serveerstertje in een kroeg.

Hij legde zijn hand tegen zijn onderste rib, blij dat het ergste deel van de tocht voorbij was. Als hij haar naar het dorp een paar kilometer verderop zou weten te brengen, konden ze daar uitrusten. Hij zou haar in veiligheid brengen, en dat was genoeg. Hij kon zich niet aan hun afspraak houden. Carmathan was uitgesloten. In zijn slechtste tijd had hij spullen van de hertog gestolen en zijn mannen verraden aan de soldaten van de koningin. Het was te schandalijk om er hardop over te praten, maar dat was in de tijd geweest toen drank voor hem belangrijker was dan al het andere. Zodra Sneeuwwitje veilig was, zou hij verdwijnen in het bos, of ze hem nu had betaald of niet. Hij zou vertrekken voordat ze de hertog en zijn mannen tegenkwamen. Dan zou hij er klaar mee zijn, en dan zouden de kwalijke zaken van de koningin ver achter hem liggen.

Ze liepen schouder aan schouder de brug over. De wei strekte zich voor hen uit. Het gras golfde in de wind. Achter hen vermengde het klateren van het riviertje zich ineens met een droog, schrapend geluid. Eric keek om, speurend naar vallend gesteente. De brug leek een heel klein beetje te wiebelen. De stenen aan weerskanten verbrokkelden. Eric legde zijn hand op Sneeuwwitjes arm om haar te waarschuwen. Ze keken omlaag naar het

ondiepe riviertje. Er lagen honderden dierenkarkassen onder het wateroppervlak. Hij zag een berenschedel en de recent afgeknaagde ribbenkast van een edelhert liggen; de botten glinsterden nog van het bloed.

De brug begon te schudden. Hij wist wat dit was. Ineens kwamen alle verhalen over het Zwarte Woud weer bij hem terug. 'Trol!' brulde hij. De brug kwam omhoog. Ogen openden zich in de zijkant van de stenen. Het reuzenschepsel had zich opgerold tot een bal, wachtend tot ze zouden oversteken. Eric greep Sneeuwwitjes arm en ze renden samen naar de grens van het Zwarte Woud, maar die lag nog altijd tien meter verderop. Ze zouden er nooit op tijd komen.

Toen de trol zich verhief, vlogen ze in een boog door de lucht. Eric kwam met een dreun in het ondiepe water terecht en plette de stukken van een skelet onder zich. Alle lucht werd uit zijn longen geperst. Hij bleef hijgend liggen. Zijn kleren waren doornat; het ijskoude water bezorgde hem rillingen over zijn hele lijf. 'Gaat het?' vroeg hij, speurend naar het meisje. Ze was op de modderige oever geland, met haar hoofd gevvaarlijk dicht bij een scherpe steen.

Sneeuwwitje antwoordde niet. Ze keek achter hem. Hij keek om en volgde haar blik. De trol was enorm, ruim zes meter lang. Zijn grijze, gevlekte gezicht staarde op hen neer. Boven op zijn kop had hij hoorns, en zijn kraaloogjes waren zwart als kool.

'Rennen!' riep Eric, die zich overeind hees. Sneeuwwitje schoot voor hem langs en ze renden allebei door de rivierbedding. De reus volgde hen, zwaaiend met zijn vuisten.

Telkens als het monster een stap zette, beefde de aarde.

Eric struikelde bijna en moest zijn evenwicht hervinden. Al snel zat de trol vlak achter hem.

'Lopen... Weg hier!' riep hij naar het meisje. Hij knikte stroomopwaarts. Als ze straks weer in een bocht terugliep, kon ze over een paar minuten het Zwarte Woud uit zijn.

Ze keek hem aarzelend aan.

'Loop nou maar!' schreeuwde hij. Hij duwde haar weg. Toen draaide hij zich om naar het reusachtige schepsel. De trol bleef staan, met zijn voeten aan weerskanten van het riviertje. Eric pakte beide bijlen, een in elke hand. Hij had geen tijd om na te denken; hij rende gewoon op het wezen af en richtte zijn bijlen op de benen.

De trol maaide met zijn arm naar hem. Eric dook in elkaar en de vuist van het monster schampte zijn kruin. Eric zette beide bijlen in het linkerbeen van de reus, maar ze richtten geen schade aan. De huid van de trol was dik en leerachtig, en de scherpe bladen maakten er hooguit een kerfje in. Het monster merkte het nauwelijks.

De reus tuurde naar hem en een laag gerommel kwam over zijn lippen. Toen greep de trol Eric bij zijn middel en smeet hem in de rivier. Eric belandde met een dreun in de modderige bedding. Hij draaide op zijn zij terwijl zijn hoofd bonsde en zijn hele lichaam beurs was van de klap.

De trol kwam op hem af. Eric keek naar zijn zij, die onder het bloed zat. Zijn wond was weer opengegaan. Hij drukte zijn hand ertegenaan in een poging het bloeden te stelpen.

Binnen een paar tellen hing de trol boven hem, zijn stenen gezicht zo dichtbij dat zijn hete, stinkende adem Erics haar in beweging bracht. Het monster had gele tan-

den die uitstaken voorbij zijn onderlip. De reus haalde zijn vuist naar achteren. Eric kneep zijn ogen dicht en wachtte op de genadeklap.

'Laat hem met rust!' gilde het meisje. Eric opende zijn ogen. Sneeuwwitje rende door het riviertje, spetterend door het water. Ze hield haar mes voor zich uit, zoals hij haar had geleerd. Het zag er nu klein en zielig uit, niet groter dan de duimnagel van de reus.

'Nee,' mompelde Eric, alsof dat ene woordje haar zou kunnen tegenhouden. Zijn hele lichaam deed pijn. Hij probeerde op te staan, maar de pijn schoot weer door zijn zij. De trol stapte bij hem weg en richtte zijn aandacht nu op Sneeuwwitje.

De reus liep door het riviertje tot hij vlak bij haar was. Ze keek hem recht in de ogen en hief haar arm. Zelfs van deze afstand kon Eric zien dat ze trilde. Hij slikte moeizaam, bang voor wat het monster zou doen. Hij had gehoord dat trollen de schedels van hun slachtoffers pletten voordat ze zich te goed deden aan de inhoud. Hij zou nog liever zijn eigen leven nemen dan toekijken hoe de trol het hare nam.

Maar de reus bleef gewoon staan, met samengeknepen ogen. Zijn ademhaling klonk zwoegend en de stank ervan was overweldigend. De patstelling duurde maar een paar minuten. Toen ontspande het monster langzaam zijn vuisten. De reus boog zich naar voren, met zijn kop schuin, kijkend naar het kleine mensje dat voor hem stond. Sneeuwwitje gaf geen krimp. Ze bleef dat enorme monster gewoon in de ogen staren. De trol snoof zachjes en liep toen bij haar weg, terug door het riviertje. Hij schopte een rotsblok opzij. Eric zag het allemaal aan en wist niet zeker of het wel echt was.

Toen de trol weg was, liet Sneeuwwitje eindelijk haar mes zakken. Ze rende naar Eric toe en sloeg haar armen om hem heen. Moeizaam hielp ze hem overeind.

Eric schudde zijn hoofd. Hij kon niet geloven dat ze zo roekeloos was geweest. De trol had met één por van zijn vinger haar nek kunnen breken. 'Ik zei dat je weg moest rennen,' zei hij, terwijl hij onderzoekend in haar bruine ogen keek.

Haar gezicht verhardde. 'Als ik dat had gedaan, was jij nu dood geweest. Gewoon "dank je wel" is wel genoeg.' Ze liet hem los. Hij wankelde en probeerde zijn evenwicht te hervinden. Toen draaide ze zich om en liep in haar eentje de rotsige oever op.

'Wacht,' zei Eric zachtjes. Hij staarde het meisje aan. Een lok zwart haar viel voor haar ogen. Ze had een schram op haar voorhoofd, maar verder was ze ongedeerd. Hij bleef naar haar kijken, naar dat hooguit vijfenvijftig kilo wegende meiske, en vroeg zich af wat haar zo sterk had gemaakt. Waarom had ze dat risico genomen? Waarom was ze teruggekomen met alleen een mesje van tien centimeter lang om zich te verdedigen? Hij had volwassen kerels ontmoet met minder pit.

Sneeuwwitje sloeg haar armen over elkaar. 'Wat is er nou?' vroeg ze, een beetje bozig.

Eric glimlachte en liep langzaam naar haar toe. Hij legde zijn hand op haar schouder en bleef haar aankijken. 'Dank je wel!'

Deel 2

*En alleen het reinste bloed maakt
het ongedaan...*

12

Ze liepen vijf kilometer door de wei, door een volgend groepje bomen, en daarachter ging het terrein over in moeras. Sneeuwwitje trok haar zelfgemaakte leren schoeisel uit en zette haar blote voeten in de modder. Ze sjokte verder, stap voor stap, met Eric achter haar aan.

Hij had gezegd dat dit de weg naar Carmathan was. Hij had gezegd dat ze rechtdoor moesten, door het drasland. Maar met elke kilometer die ze aflegden, kreeg ze meer argwaan. De vesting van de hertog was nog niet zichtbaar in de verte. Ze zag geen spoor van zijn mannen. Ze dacht alleen maar aan die getekende kaart in het zand en aan het dorp waar Eric naar had gewezen, de plek waar hij haar aanvankelijk naartoe had willen brengen.

Het waterpeil steeg. Sneeuwwitje hield de zoom van haar jurk omhoog – of wat ervan over was – in een poging hem droog te houden. Haar voeten sopten in de vochtige aarde en de koude modder kwam omhoog tussen haar tenen. Ze keek naar de visjes die tussen haar enkels door zwommen. Hele scholen kwamen naar haar toe en

schoten dan weer weg, met haar meebewegend. Toen ze uiteindelijk opkeek, zag ze verderop donkere gedaanten. Ze stonden op de oever van het moeras, zo'n tien meter bij hen vandaan. Hun omtrekken werden afgetekend door de ondergaande zon, maar ze zag wel dat ze pijlen en bogen op hun rug droegen.

Het was te laat om terug te gaan. Sneeuwwitje hield haar hoofd gebogen en hoopte dat ze haar niet zouden herkennen. Toen ze naderden, stapte een van de gestalten naar voren. Zijn gezicht ging schuil onder een zwarte kap. De persoon richtte een pijl op Sneeuwwitjes borst. 'Ze zeggen dat alleen demonen of geesten het Zwarte Woud overleven. Welke van de twee zijn jullie?'

Eric pakte zijn bijlen van zijn riem en stapte voor Sneeuwwitje, tussen haar en de gestalte met de mantel in.

'Misschien zijn jullie spionnen van de koningin?' vervolgde de vreemdeling.

'We zijn op de vlucht voor de koningin,' zei Eric.

Sneeuwwitje keek op en liet de gedaante in de mantel haar gezicht zien. 'We hebben geen kwaad in de zin,' probeerde ze. Ze legde haar hand op Erics arm ten teken dat hij de bijlen moest laten zakken. Hij deed wat ze vroeg.

Toen boog de gestalte zich achterover en liet de kap van de mantel vallen. Voor het eerst kon Sneeuwwitje nu zien dat de vreemdeling een vrouw was. Haar rode haar was in vlechten gedraaid. Ze had fijne gelaatstrekken: een smalle neus en hoge jukbeenderen. Maar het meest opvallende aan haar was het litteken. Een dikke, roze streep liep van boven aan haar voorhoofd over haar oog en vervolgens over haar rechterwang omlaag tot net boven de kin.

De anderen lieten hun wapens zakken en zetten ook hun kappen af. Het waren allemaal vrouwen, en ze wa-

ren allemaal mooi. Maar ze hadden allemaal hetzelfde litteken, op precies dezelfde plek, over de hele rechterkant van hun gezicht. 'Waar zijn de mannen?' vroeg Eric.

'Weg,' antwoordde de roodharige vrouw. Toen glimlachte ze en stak haar hand naar Sneeuwwitje uit. 'Ik ben Anna,' zei ze. 'Welkom.'

Een paar uur later zat Sneeuwwitje bij een vuur, met een wollen deken om haar schouders. Ze droeg voor het eerst in jaren droge, schone kleren. De broek was haar een beetje te groot en het hemd was ruw, maar ze had nog nooit zoveel weelde gevoeld.

Ze keek toe terwijl een van de oudere vrouwen uit het dorp Eric's wond hechtte. De vrouw deed er een verband van schoon linnen omheen en maakte het vast, en toen vertrok ze. Eric zag er kalmer uit dan ze hem ooit eerder had gezien. Zijn gezicht was zacht in het licht van het vuur.

Het dorp bestond uit een reeks hutten met rieten daken. Ze stonden op poten, zodat het ondiepe water eronderdoor kon stromen. Anna had hen per boot naar haar huis gebracht, dat zes meter boven het moeras stond en was voorzien van een houten veranda. Nu zat ze op de hoek van die veranda met haar dochter. Het meisje kon niet ouder zijn dan zeven. De twee waren rustig bezig vis schoon te maken, die ze aan een touwtje ophingen om te drogen.

'Dit is het dorp, nietwaar?' vroeg Sneeuwwitje, terwijl ze Eric aankeek. Ze wist het antwoord al. 'Het dorp dat je als bestemming in gedachten had voordat je beloofde me naar de vesting van de hertog te brengen?'

Eric sloeg zijn blik neer. 'Ik weet niet zeker of ik wel

zo'n warm welkom zou krijgen bij Hammond!' Hij trok zijn hemd weer aan en grimaste toen het over zijn wond gleed.

'Hoezo?' vroeg Sneeuwwitje. Ze sloeg haar armen over elkaar en wachtte op zijn smoezen. Hij had tegen haar gelogen. Hij had gezegd dat hij haar naar de vesting van de hertog zou brengen, en dat had hij niet gedaan; zo simpel was het.

Eric zuchtte. Hij boog zich naar voren en stak zijn geschaafde handen uit naar het vuur. 'Ik heb in het verleden weleens een paar rebellen van de hertog voor losgeld uitgeleverd. Ik steel van de hertog, hij steelt van de koningin; een soort levenscyclus, zeg maar.'

Sneeuwwitje lachte bijna hardop. Hij had het heel achterloos gezegd, zonder een greintje spijt. Ze had nog nooit zo'n emotieloos mens ontmoet. 'Ik ga naar de hertog, met of zonder jou!'

Eric keek haar aan. 'Ik heb woord gehouden. Ik had beloofd dat ik je in veiligheid zou brengen. Hier is het toch veilig?' Hij keek naar de hutten aan de overkant. Bij elk ervan brandde een vuurtje op de houten veranda. Vrouwen zaten bij elkaar, sommige etend, andere pratend.

Sneeuwwitje keek naar haar handen. Ze waren nog steeds vuil van het Zwarte Woud. Er zat vuil onder haar nagels, ook al had ze ze gewassen in Anna's wasbak. Toen ze opkeek, staarde Eric haar aan. Hij had iets in zijn hand. 'Wat is dat?' vroeg ze.

'Een medaillon, gemaakt van het kraakbeen uit het hart van een hertenbok!' Ze haalde haar schouders op omdat ze niet wist wat ze daarmee moest. Hij ging door: 'De hertenbok is het meest schuchtere dier in het bos. Maar hij heeft een botje in zijn hart. Volgens sommige

mensen geeft het hem moed als hij in nood is. Het is een beschermende amulet!' Terwijl Eric dat zei, werden zijn ogen glazig. Hij sprak heel traag en bedachtzaam, alsof hij probeerde zijn emoties in bedwang te houden. Sneeuwwitje voelde wel aan dat de amulet een geschenk van Sara was geweest.

Hij schudde zijn hoofd en lachte. 'Maar het werkt niet.' Grijnzend stopte hij het ding weer in zijn zak.

Terwijl hij dat deed, kwam Anna aanlopen met een bord met vis in haar handen. Ze zette het metalen bord op het vuur en liet het daar. De geur van forel steeg op. Sneeuwwitje keek weer naar haar dochter, Lily, die nog bezig was de overige vis te snijden. Ze had grote blauwe ogen en ronde wangen. Ook al had ze net zo'n litteken als de anderen, Sneeuwwitje kon haar blik niet van het kind afwenden.

'Ze is mooi,' zei ze uiteindelijk.

Anna's lange rode haar was losgeraakt en hing in golven om haar gezicht. Ze wreef over haar voorhoofd. 'Dat is geen vriendelijke opmerking in deze tijden. Een compliment wordt een vloek. Jeugd, daar kun je niks aan doen, maar schoonheid...'

De tranen sprongen Sneeuwwitje in de ogen bij de gedachte dat moeders hun kinderen opzettelijk verminkten, zodat ze geen slachtoffer zouden worden van de koningin. Allemaal om te voorkomen dat Ravenna hun zou aandoen wat ze Roos had aangedaan.

'Ik word er heel verdrietig van,' zei ze.

Anna keek van Eric weer naar Sneeuwwitje. 'We hebben de schoonheid opgeofferd om onze kinderen in vrede groot te kunnen brengen. En jouw offer zal ook nog komen, prinses.'

Sneeuwwitje keek beschuldigend naar Eric. Hij schudde zijn hoofd. 'Je moet niet naar mij kijken,' zei hij, met zijn handen afwerend opgestoken. 'Ik heb niks gezegd!'

Anna hield haar hoofd schuin. 'Ik weet wie je bent. We hebben het nieuws over je ontsnapping gehoord. Op de dag dat jij het kasteel verliet, zijn er twee rebellenleiders uit Carmathan door de koningin opgepakt. Een van hen overleefde het en keerde bij de hertog terug.' Ze pakte Sneeuwwitjes hand vast. 'Bereid je voor, liefje. Binnenkort zal er een dag komen waarop jij je offer moet brengen en over dit koninkrijk zult regeren!'

'Hoe weet je dat?' vroeg Sneeuwwitje. Ze trok haar hand los uit die van Anna, omdat ze niet zeker van haar was. Ze kenden elkaar pas een paar uur, en hoe goed ze hen ook geholpen had, ze bleef een vreemde. Hoe kon ze zo tegen Sneeuwwitje praten?

Anna keek Sneeuwwitje aan. 'Ik voel het.' Ze stond op en ging terug naar Lily om haar te helpen met de rest van de vis.

Sneeuwwitje voelde haar wangen gloeien. Anna wist niet wat ze zei. Wat maakte het uit wat ze voelde? Sneeuwwitje was geen strijder. Ze zou naar de vesting van hertog Hammond gaan en daar blijven tot de oorlog afgelopen was. Vrouwen maakten nooit deel uit van het leger. Dat was verboden.

Sneeuwwitje ging op de veranda liggen en wikkelde de wollen deken om zich heen. Ze probeerde te slapen, maar voelde dat Eric naar haar keek. 'Wat is er?' vroeg ze uiteindelijk.

Eric glimlachte. 'Niks, prinses,' zei hij zachtjes. Toen haalde hij de vis van het vuur en begon te eten.

Hij dacht na over wat Anna had gezegd. Om de een of

andere reden was hij niet verbaasd. Zoals Sneeuwwitje hem had gererd in het Zwarte Woud, dat betekende iets. Ze had een wilskracht die anderen niet bezaten. Of Anna dat inderdaad kon voelen, zoals ze beweerde, was een ander verhaal.

Hij keek toe terwijl het meisje zich eindelijk overgaf aan de slaap. Anna en haar dochter trokken zich terug in hun huisje nadat ze hem zachtjes welterusten hadden gewenst. Hij bleef nog een hele tijd zitten, terwijl alle vuren om hem heen uitdoofden. Niet lang daarna zat hij alleen in het donker.

De koningin zou snel achter hem aan komen. Hij was ontkomen met haar gevangene, had haar mannen verraden en haar broer verwond. Het zou niet lang duren voordat ze hem weer op het spoor kwam, in het bos voorbij het Zwarte Woud. Nu de dood nabij was, verzette hij zich ertegen omdat hij niet wilde dat het zo zou gaan, op haar voorwaarden. Niet na haar leugens.

Hoewel het mogelijk was dat Anna dat hele verhaal over 'jouw offer komt nog' had verzonnen, was het precies de uitvlucht die hij nodig had. Sneeuwwitje zou zich wel redderen. Ze was hem twee keer te hulp geschoten in het Zwarte Woud. Ze had het mes en ze was slim genoeg om op eigen houtje naar de vesting van de hertog te komen. Het zou de mannen van de koningin nog minstens een dag kosten om helemaal om het Zwarte Woud heen te rijden.

In het donker pakte hij zijn spullen en stak zijn bijlen achter zijn riem. Hij nam wat extra linnen voor zijn wond mee en een forel voor de volgende dag. Toen keek hij nog een laatste keer naar Sneeuwwitjes gezicht. Haar lippen bewogen in haar slaap.

'Verdomme,' mompelde hij, omdat hij het vreselijk vond

dat het niet zo gemakkelijk was als hij had gehoopt. Hij was geen man voor emotionele banden of relaties, voor de complicaties die optradën als je eraan wende om iemand anders in je leven te hebben. Het was altijd gemakkelijker geweest in zijn eentje.

Hij liep naar de ladder aan de andere kant van de hut. Toen bleef hij staan en voelde het gewicht van het medaillon met de amulet in zijn broekzak. Hij pakte hem en draaide hem om in zijn hand, denkend aan de dag toen Sara hem het ding had gegeven. Dat was nadat de veldslagen waren begonnen. Er was nieuws gekomen over mannen die waren gedood in het bos. Schurken plunderden karavanen en stichtten brand op de wegen. 'Voor de zekerheid,' had ze gezegd toen ze het medaillon in zijn hand drukte. Ze was altijd bijgelovig geweest.

Hij keek er nog een laatste keer naar, wetend dat Sara zou hebben gewild dat het meisje het medaillon kreeg. Ze zou Sneeuwwitje hebben bewonderd om haar pit, om het feit dat ze altijd dingen leek te denken die ze niet met je wilde delen. En Sara zou dankbaar zijn geweest voor wat het meisje die dag had gedaan, voor de moed die ze had getoond aan de rand van het Zwarte Woud. Hoewel hij het niet graag toegaf, was hij dat zelf ook.

Hij legde het medaillon in de open hand van de prinses en hoopte dat Sara gelijk had gehad. Misschien werkte het inderdaad. Misschien was het niet alleen maar onzin. Hij leefde immers nog? Hij had Sara's dood overleefd, ondanks de nonchalante manier waarop hij met zijn eigen leven omsprong. Hij had het door het Zwarte Woud gered. Al die jaren moest iets hem hebben beschermd.

'Voor de zekerheid,' zei hij zachtjes. Toen ging hij de ladder af, en hij durfde niet meer achterom te kijken.

13

Er klonk gegil. Sneeuwwitje werd wakker. Langzaam wenden haar ogen aan het donker. Het duurde even voordat ze besefte waar ze was. Het vuur was uitgegaan. In haar handpalm zat een medaillon van bot, hetzelfde dat Eric haar enkele uren eerder had laten zien. Ze keek rond op de houten veranda en binnen in de hut met het rieten dak waar Anna en Lily sliepen. De Jager was weg.

Ze tuurde om zich heen naar het dorp. Overal hing rook in de lucht. Het huis op palen aan de overkant gloeide met een spookachtig licht. Twee vrouwen keken uit het raampje in de zijkant en een van hen had van afgrijzen haar hand voor haar mond geslagen. Sneeuwwitje liep naar de andere kant van de veranda, en eindelijk zag ze wat zij zagen: er vlogen brandende pijlen door de lucht. Op de heuvel boven het dorp stonden boogschutters afgetekend tegen de grijze sterrenhemel.

Binnen een paar tellen trof de eerste pijl doel. Het brandende projectiel boorde zich in het rieten dak van het hutje dat twee deuren verderop stond. Het dak vatte

vlam, het vuur verspreidde zich razendsnel en binnen enkele minuten was er niets meer van het gebouwtje over. De oudere vrouw die Erics wond had verbonden, rende de hut uit. Haar dunne linnen jurk stond aan de achterkant in brand. Ze sloeg over haar schouder in een poging de vlammen te doven, maar dat haalde niets uit. Terwijl ze rende, laaiden de vlammen hoger op en vloog ook haar haar in brand. Ze sprong met een gil van de houten veranda in het moeras om het vuur te doven.

Finns leger kwam dichterbij. Sneeuwwitje kon hun gezichten nu zien, gloeiend in het licht van het vuur terwijl ze naar de oevers van het moeras toe kwamen. Sommigen leidden hun paarden door het ondiepe water. Ze bleven schieten op de huizen. Anderen klommen in de boten langs de oever en voeren het stilstaande water op. Beneden sprong een man met een mes een houten ladder op en klom omhoog naar een hut. Een vrouw met een lange zwarte vlecht gooide brandhout naar zijn hoofd vanaf de veranda boven hem.

Toen zag Sneeuwwitje hem. Finn leidde zijn paard achter de bomen vandaan. Hij hief zijn boog en schoot een pijl in een hut vlakbij. 'Zoek haar!' brulde hij.

Sneeuwwitje glipte achter de hut, oppassend dat niemand haar zag. Ze liep snel. 'Ze zijn hier!' riep ze toen ze de slaapkamer in rende. Ze snelde naar Anna toe en schudde haar wakker. 'De mannen van de koningin zijn er!'

Anna wreef in haar ogen. Ze keek Sneeuwwitje ongelovig aan. Terwijl ze rechtop ging zitten, schoot er een pijl door het dak en belandde in de dunne matras naast Lily's hoofd. De wollen deken vatte direct vlam. Sneeuwwitje rende naar het slapende meisje toe, tilde haar uit

bed en hees haar over haar schouder. Ze wilde net wegrennen toen Anna gilde.

Sneeuwwitje draaide zich met een ruk om. Achter haar, op de veranda, stond een van Finns mannen. Hij glimlachte toen hun blikken elkaar kruisten en onthulde het gat van een ontbrekende voortand. Hij was zo lang en zo breed dat hij de hele deuropening vulde, zodat ze er onmogelijk langs konden. Toen stormde hij ineens naar binnen.

Voordat ze erbij na kon denken, rukte ze de pijl uit de matras en stak de brandende punt ervan in zijn bovenbeen. Ze duwde door totdat ze bot raakte. Hij slaakte een ijzingwekkende kreet. Toen viel hij. Vlammen verspreidden zich naar zijn kuiten en middel, tot de hele onderste helft van zijn lichaam in brand stond. Hij lag te kronkelen van pijn.

Sneeuwwitje keek vol afgrijzen toe. Ze kon haar blik niet losmaken van zijn van pijn vertrokken gezicht. Er werden tranen uit zijn ooghoeken geperst. De hut vulde zich met de doordringende stank van verbrand vlees. Ze sloeg dubbel toen de rook in haar longen terechtkwam. Even was ze bang dat ze moest overgeven.

Anna greep haar arm. 'Kom mee!' riep ze, knikkend naar de deur.

Sneeuwwitje stapte naar buiten, maar draaide zich nog een laatste keer om naar de soldaat. Hij had zich opgerold op zijn zij. Hij lag te schokken en probeerde met zijn handen de oplaaiende vlammen te doven.

Ze gingen de ladder af, bijna met twee sporten tegelijk. Sneeuwwitje sprong met een plons in het moeras, met Lily over haar schouder. Het meisje begon te huilen toen ze wegliepen door het modderige water, dat tot aan Sneeuw-

witjes borst kwam. Overal om hen heen was het een chaos. Veel van de huisjes stonden in brand. Rook en as hingen in de lucht. Stukken brandend puin vielen omlaag, belandden in het ondiepe moeraswater en doofden met luid gesis.

Anna wees naar de oever, vijftien meter verderop. Een paar vrouwen waren daar al aangekomen en renden nu naar de bomen. Sneeuwwitje liep zo snel ze kon achter haar aan door de modder. Achter hen hoorden ze het geschreeuw en gegil van andere vrouwen. Een meisje, nog jonger dan Lily, hield de hand van haar moeder vast terwijl ze van de houten veranda sprongen. Sneeuwwitje hield haar blik op de oever aan de overkant gericht omdat ze het niet meer kon aanzien. 'Waar is ze?' brulde een van de mannen.

Toen ze eindelijk op de oever stonden, waren ze doorweekt. Sneeuwwitje liep achter de overige vrouwen aan toen een paard haar de pas afsneed. Een van de huurlingen sprong uit het zadel. De man was zwaarder dan de anderen, met een kin die over de bovenrand van zijn hemd hing. Hij ontblootte zijn zwaard en beende naar haar toe.

'Rennen!' riep Sneeuwwitje, die Lily in Anna's armen legde. Sneeuwwitje wees naar de dichte bossen. Als zij de man afleidde, konden de twee anderen wegkomen. Ze stapte naar voren, zodat de soldaat haar goed kon zien. Ze pakte het mes in haar rechterhand, nam de pose aan die de Jager haar had geleerd, met haar ene arm naar voren en de andere verdedigend omhoog, en wachtte tot de vijand dichterbij kwam.

De huurling stapte op haar af. Ze hield het mes omhoog en keek in zijn zwarte ogen. Eén... dacht ze, kijkend

naar hem, twee... drie. Toen hij vlak voor haar was, haalde ze naar hem uit met het mes. Hij stapte struikelend achteruit toen er een kleine wond in zijn borst verscheen. Maar toen gooide hij lachend zijn hoofd in zijn nek en stompte haar hard in haar buik. Ze viel op de grond. Ze deed haar mond wel open, maar kon geen lucht krijgen.

Hij hief zijn zwaard. Ze staarde naar hem op, snakkend naar adem, wachtend tot de kling omlaag zou komen. Op dat ogenblik suisde er een pijl langs, die hem pal boven zijn hart raakte. Hij brulde van pijn en wankelde achteruit. Zijn zwaard viel op de grond, en de man begon aan het gevederde uiteinde van de pijl te trekken in een poging hem eruit te krijgen.

Sneeuwwitje ging zitten. Slechts drie meter verderop stond een jonge soldaat met zijn boog nog in zijn handen. Hij was lang en slank, met een vierkante kin en hoge jukbeenderen. Dik, golvend bruin haar hing voor zijn ogen en in zijn kin zat een kuil. Hij keek naar haar met een lichte glimlach om zijn lippen. Ze zag hem de boog naar achteren schuiven, zodat die op zijn rug hing. Dat gebaar had iets ontzettend bekends. Ze kende hem... maar waarvan?

De rook steeg rondom hen op. Het vuur had zich verspreid naar enkele bomen. De vrouwen renden gillend naar de heuvels. De jongeman opende zijn mond om iets te zeggen, maar Anna kwam aanrennen en greep Sneeuwwitje bij haar arm.

'Kom mee!' beet ze haar toe. 'Er is niet veel tijd!' Ze wees naar de modderige oever, waar Finns mannen nu achter hen aan de heuvel op kwamen.

Ze draaiden zich om en renden weg. Een brandende

pijl belandde naast hen in de grond. Ergens in de verte huilde een kind; het geluid gaf Sneeuwwitje de rillingen. Ze volgde Anna door het bos en rende zo snel als haar benen haar konden dragen. Toen ze nog een laatste keer achterom tussen de brandende bomen door keek, was de jongen weg.

14

Sneeuwwitje rende zo hard dat ze nauwelijks tijd had om adem te halen. Ze had die jongen in het bos herkend. Ze wist zeker dat ze hem eerder had gezien. En te oordelen naar de manier waarop hij naar haar had gekeken, had hij haar ook herkend. Maar hoe kon dat?

Ze rende tussen de bomen door, met het mes stevig in haar hand. Anna en Lily liepen vlak achter haar. Sneeuwwitje hoorde hun voeten bonzen op de aarde. Die ene herinnering aan lang geleden kwam weer bij haar terug. De kleine jongen met wie ze in de appelboom was geklommen, met zijn speelgoedboog op zijn rug. William. Ze had iets van hem teruggezien in het gezicht van de jongeman. Diezelfde lichtbruine ogen, diezelfde glimlach. Eindelijk drong het tot haar door en wist ze dat hij het was geweest. Hij leefde nog, na al die jaren. Maar wat deed hij in het dorp? Hoe had hij haar gevonden?

Sneeuwwitje hield even in en keek over haar schouder, turend of ze hem nog ergens kon zien. Anna en Lily waren achterop geraakt. Anna stond gebukt bij een boom-

stronk en trok een doorn uit Lily's blote voet. Het meisje huilde. Achter hen zag Sneeuwwitje de vernietiging. De brand had zich verspreid. De meeste huizen van het dorpje stonden in lichterlaaie. Vrouwen renden tussen de bomen door. Melva, een meisje met sproeten, holde langs met een paar van haar bezittingen in haar armen geklemd.

Toen zag Sneeuwwitje Finn over de oever benen en recht naar haar kijken. 'Daar!' riep hij naar een van zijn soldaten. Hij gebaarde dat de huurling van de andere kant moest naderen.

Sneeuwwitje draaide zich om en wilde wegrennen, maar iemand greep haar van achteren vast. Ze maaide met haar mes door de lucht, en toen hoorde ze een bekende stem.

'Deze kant op,' zei de Jager. Hij wees naar een smal pad tussen de bomen. Het kronkelde over de heuvel naar het oosten van het Zwarte Woud. 'Kom mee!' beet hij haar toe.

'We moeten ze helpen!' Ze verzette zich tegen hem en probeerde naar Anna en Lily toe te gaan. Misschien dat de Jager hen in de steek had gelaten, maar dat kon zij niet. Ze rukte zich los en rende terug om Anna overeind te helpen.

Anna duwde haar weg. 'Jij moet ontkomen,' zei ze. Ze wees naar de oever, waar Finn nu nog geen vijftien meter bij hen vandaan was. 'Lopen!'

Sneeuwwitje keek haar aan en besefte dat Anna het meende. Een huurling rende tussen de bomen links van hen. Finn kwam dichterbij. Sneeuwwitje greep de hand van de Jager en hij trok haar mee door het bos, rennend over het donkere pad, totdat ze achter zich niets meer konden zien door de dichte begroeiing.

Ze haastten zich tussen de bomen door. Kilometer na kilometer legden ze af, rond de oever van een reusachtig meer en vervolgens naar het oosten, waar het bos dunner werd. Toen de zon opkwam, lagen de geluiden van de strijd ver achter hen.

Sneeuwwitje bleef eindelijk staan, omdat haar benen te vermoeid waren om haar nog langer te dragen. Ze knielde aan de oever van een ondiep riviertje. Haar handen trilden nog steeds. Ze stak ze in het koude water en peuterde het geronnen bloed onder haar nagels vandaan. De stank van de rook hing nog om haar heen. Ze hoorde de vrouwen nog gillen, ook al was het stil in het bos en zongen er zelfs geen vogels.

Ze draaide zich om naar de Jager, en op dat moment haatte ze hem. Hij had hen in de steek gelaten. Hij was er midden in de nacht stiekem tussenuit geknepen en had hen aan hun lot overgelaten. De vrouwen waren weerloos tegen Finns mannen.

'Waarom ben je teruggekomen?' vroeg ze, terwijl ze opstond om hem in de ogen te kijken. 'Waarom?'

Eric sloeg zijn handen voor zijn gezicht. 'Ik heb ze daarheen geleid' zei hij zacht. Hij was degene die Sneeuwwitje naar hun dorp had gebracht. Hij had de situatie verkeerd ingeschat; hij had gedacht dat Finns mannen verder weg waren. Toen hij de heuvel had beklimmen om te vertrekken, had hij de eerste pijl door de lucht zien vliegen. De brandgeur was zelfs van een kilometer afstand te ruiken geweest.

'Het is mijn schuld.' Zijn keel zat dicht en hij had moeite met praten. Hij had haar nooit alleen moeten laten. Het was net zo gegaan als bij Sara. Hij had een keus gemaakt, en toen hij was teruggekeerd, was het te laat.

Eric legde zijn handen over die van Sneeuwwitje heen. Ze trilden. Haar gezicht was besmeurd met as en er zat geronnen bloed op haar arm; waarvan wist hij niet. 'Ik zal je naar hertog Hammond brengen,' zei hij. Wat hem ook te wachten stond bij de vesting van de hertog, het kon niet erger zijn dan wat hij voelde nu hij haar zo zag.

Ze knikte zwijgend. Hij ging op de oever liggen, en luisterde of hij hoefslagen bespeurde in het bos. Ze konden hier wel een paar minuten rusten, maar niet veel langer. De mannen zouden hun spoor vinden. Hij sloot zijn ogen toen de uitputting hem dreigde te overmannen. Zijn lichaam was beurs van de afgelopen paar dagen. De wond in zijn zij bonsde, de hechtingen trokken. Hij voelde nu meer, zonder de sterkedrank. Dat holle, verdoofde gevoel was weg. Was dat een zegen of een vloek? Hij wist het niet.

Hij keek op naar het zonlicht dat in vlekken tussen de bomen door filterde. Een schaduw viel over hem heen. Hij wilde opstaan, maar toen schopte iemand hem hard in zijn zij. Iemand anders raakte hem in zijn gezicht. Hij ving glimpen op van kleine gestalten om hem heen. Sommige ervan stompten hem, andere sloegen hem met boomtakken. Ze droegen allemaal houten strijdmaskers.

'Dwergen,' mompelde hij. Hij probeerde naar Sneeuwwitje toe te komen, maar een van die akelige ventjes bond een touw om zijn enkels. Even later werd hij over de oever versleept. Ze hingen hem aan zijn benen op. Alles draaide om hem heen terwijl hij daar hing, en zijn bloed stroomde naar zijn hoofd.

Toen hij eindelijk ophield met draaien, zag hij Sneeuwwitje op de grond naast hem zitten. Haar handen waren

op haar rug gebonden. De dwergen stelden zich in een rij voor hem op en schoven hun groteske strijdmaskers op hun voorhoofd.

'Wel, wel, wel... de afvallige Jager' zei Beith. Hij was de leider van het stel, de akeligste. Zijn dikke zwarte haar viel over zijn voorhoofd in een dikke, V-vormige kuif.

'Kom op, Beith!' Eric probeerde te lachen en keek het onderdeurtje met samengeknepen ogen aan. 'Zo behandel je een vriend toch niet?'

Iedereen die door het koninkrijk had gereisd, kende de dwergen. Ze verborgen zich in de bossen, waren vaak dronken en graag bereid het op een knokken te zetten met iedereen die daarvoor in was. Eric was er altijd wel voor in.

Beith sprong op hem af en ging zo dicht voor hem staan dat Eric de paddendarmen op zijn adem kon ruiken. 'Nee, gehoornd beest!' Hij greep een dikke tak van de grond. 'Zó behandel ik een vriend!' Hij sloeg Eric hard op zijn hoofd.

'Hou op!' gilde Sneeuwwitje. De dwergen grinnikten alleen maar.

Eric drukte zijn handen tegen zijn hoofd en wreef over de buil die Beith hem had bezorgd. Die onderkruipsels waren nog geen meter lang - gedrongen, stinkende mannetjes met warrig haar en een slecht gebit. Beith had een warrige zwarte baard en zijn kleren waren hem te groot. Zijn broek werd opgehouden met een oud stuk touw. Eric zag Muir, de blinde dwerg, achteraan staan. Nion stond pal naast hem. Hij was de wraakzuchtigste van hen allemaal. Als het aan hem lag, zou de hele wereld worden geregeerd door dwergen en zouden de langbeners hen alleen maar dienen.

Sneeuwwitje prutste met het touw om haar polsen. 'Wat heb je hun aangedaan?' fluisterde ze terwijl de mannen met elkaar overlegden over Eric.

Eric wreef over zijn gezicht. Hij begon duizelig te worden. Alles zag er vreemd uit, zo op z'n kop. 'Ik heb geprobeerd ze uit te leveren voor geld... een paar keer.'

Het meisje sloeg haar blik ten hemel. 'Is er dan niemand die jij geen onrecht hebt aangedaan?'

Hij keek naar haar; het was prachtig om te zien hoe ze haar neus optrok als ze verontwaardigd was. Strikt genomen was er één persoon die hij geen onrecht had aangedaan: zij. En dat zou hij ook hebben gezegd, als Beith zich niet had omgedraaid en hem een stomp in zijn maag had gegeven.

'Dit is mijn geluksdag!' riep Beith. 'De grootste smeeralap ter wereld is in mijn schoot beland!'

'Het is je geluksdag, Beith,' beaamde Eric gemaakt luchting. Finns mannen zouden niet lang meer op zich laten wachten. Hij had geen tijd om te discussiëren over wie had geprobeerd wie aan de koningin te verkopen. Dat waren maar details. 'Ik heb genoeg goud om je een jaar lang van bier te voorzien. Maak me los, dan zal ik...'

Nion mepte hem tegen zijn hoofd. 'Hou je lelijke kop, Jager. Als je geld had, zou het nu al uit je zakken zijn gevallen!'

Eric greep naar zijn hoofd, dat nu bonsde. Zijn oren tuitten. Hij gromde luid. 'Vertel dan wat ik fout heb gedaan!'

'Vertel eerst maar eens wat je goed hebt gedaan,' kaatste Beith terug. Er vloog spuug uit zijn mond toen hij dat zei. Achter hem staarde de jongste dwerg, Gus, naar Sneeuwwitje alsof ze de mooiste vrouw was die hij ooit

had gezien. Hij glimlachte en ontblootte daarbij zijn vuile gele tanden.

Eric wees naar het meisje. 'Ik heb haar gered van de koningin.'

Beith schudde zijn hoofd. 'Dat lijkt me niks voor jou, Jager.'

'Mensen veranderen,' probeerde Eric.

Nion gaf hem weer een klets tegen zijn hoofd. 'Mensen, ja... maar bronstige zwijnen niet!'

Een paar andere dwergen begonnen te ruziën. Coll en Duir, die altijd ruzie met elkaar hadden, schreeuwden elkaar toe, discussiërend of ze Eric moesten vermoorden of hier zouden laten hangen tot hij vanzelf doodging.

'Laten we hem doodsteken en haar laten rotten!' stelde Duir voor. Eric was niet blij met de vrolijkheid in zijn stem.

'Nee!' riep een stem achter hen. Muir, de oude dwerg, stapte naar voren. Zijn ogen waren wit en troebel. 'Zij is voorbestemd,' vervolgde hij. Hij stak zijn vinger op om zijn kameraden de mond te snoeren.

Eric herinnerde zich de blinde dwerg van een eerder bezoek aan het bos. De anderen luisterden naar hem.

Beith draaide zich om naar het meisje en keek haar met hernieuwde nieuwsgierigheid.

'Haten jullie de koningin?' vroeg Sneeuwwitje, die haar kans schoon zag. 'Mijn vader was koning Magnus.'

De groep werd stil. Eric keek geamuseerd naar het meisje. Dit was dezelfde moed die ze in het Zwarte Woud ook al aan den dag had gelegd. Hij begon zich af te vragen of er wel iemand ter wereld was die ze niet zou durven uitdagen.

Beith hield zijn hoofd schuin.

'Als jullie met ons meegaan naar de vesting van de hertog, zullen jullie rijkelijk worden beloond,' zei Sneeuwwitje. 'Jullie gewicht in goud. Ieder van jullie.'

Duir bekeek Coll van top tot teen, kijkend naar zijn dunne armen en benen. 'Dan krijg ik meer dan jij,' fluisterde hij, met een pets op zijn dikke buik.

'Dat is waar,' antwoordde Coll. Hij onderdrukte een hoestbui. 'Maar vanwege jouw formaat eet en drink jij meer, wat meer kost, dus...'

'Best,' viel Beith hen in de rede. 'We brengen je ernaartoe, maar de Jager mag hier blijven hangen.' Hij schraapte zijn keel en spuugde een grote klap gespeksel in het zand onder Erics hoofd.

'Ons allebei,' zei het meisje beslist. Ze keek zijdelings naar Eric en knikte, alsof ze hem wilde geruststellen.

Beith streek peinzend over zijn zwarte baard. Terwijl ze wachtten wees Duir, een van de dwergen die Eric had geprobeerd uit te leveren, naar een plek aan de horizon. Eric volgde zijn wijzende vinger en zag de silhouetten die de heuvel over kwamen. Het waren Finn en de huurlingen. Ze kwamen hun kant op. 'Dat zijn de mannen van de koningin, Beith,' waarschuwde Eric. Hij wurmde en trappelde in een poging zijn voeten te bevrijden. 'Beslis maar snel!'

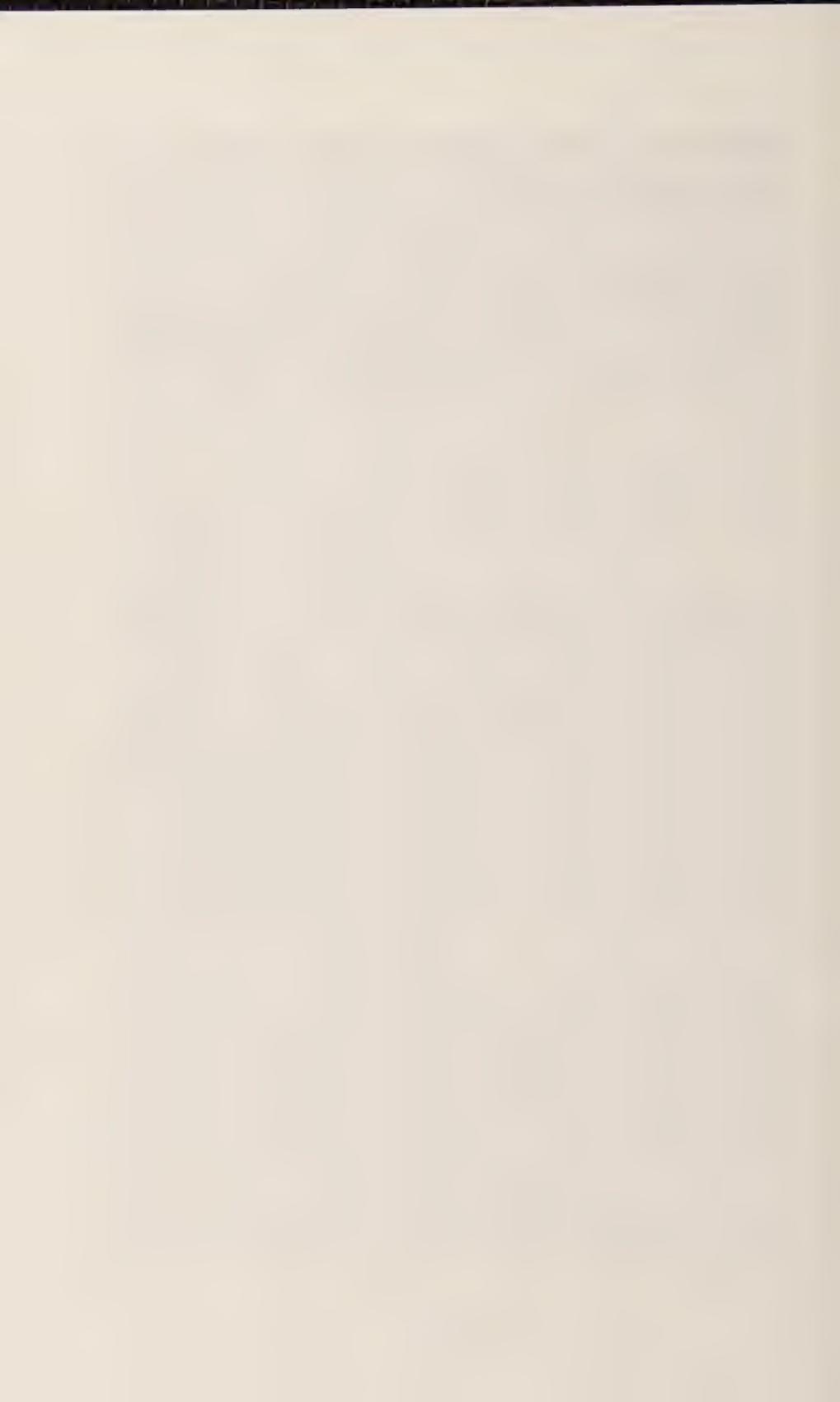
'Eén dwerg is tien langbeners waard,' snauwde Beith. 'Ik neem alle tijd, als je het niet erg vindt.' Maar toen keek Beith naar de heuvel. Er waren nog tien mannen te paard verschenen, en ze hadden hun zwaarden getrokken. Een paar dwergen deinsden achteruit en renden al weg.

'Wat zei je ook alweer?' vroeg Eric, die met samengeknepen ogen naar het mannetje tuurde. Hij kon amper

nog iets zien. Al zijn bloed was naar zijn hoofd gestroomd en zijn slapen bonkten.

'Haal hem omlaag,' zei Beith met een gebaar naar Nion.
'Weg hier!'

Gus ontdeed Sneeuwwitje van haar boeien. Nion bevrijdde Eric met één haal van zijn mes. Toen gingen ze de heuvel af, met Eric en Sneeuwwitje achter de dwergen aan, ineengedoken om niet te worden gezien.

15

Sneeuwwitje keek naar het gebogen dak van de reusachtige grot. Er droop water langs de rotswanden. Een dun straaltje licht kwam binnen door een gat in het dak en bescheen de vleermuizen die zij aan zij hingen, met hun vleugels om hun lijf gevouwen. Boven hoorden ze het bonzen van hoefslagen. Finns mannen schreeuwden in het bos. 'Ik heb een touw gevonden!' riep een man. Toen veranderden de paarden van richting en galoppeerden het bos in, en het werd weer stil.

Duir en Coll wezen naar een lange tunnel in de zijkant van de grot en wenkten de rest mee. De dwergen liepen in een rij naar binnen. Zij pasten met gemak door de krappe gang. Sneeuwwitje dook in elkaar en probeerde zich zo klein mogelijk te maken, maar toch schraapten haar ellebogen nog langs de wanden. Ze keek om en zag dat de Jager zijdelings naar binnen schuifelde.

De dwergen hadden hen onder een enorme boomwortel door de grot in geleid om aan Finns mannen te ontkommen. Ze kenden dit ondergrondse labyrinth goed. Ze lie-

pen kriskras door de doolhof van tunnels, de ene na de andere bocht om, tot ze diep onder de aarde waren. Sneeuwwitje keek naar de houten spoorrails onder haar voeten en besefte dat dit een mijn was. Ze probeerde alleen maar te denken aan lopen, de ene voet voor de andere zetten, en niet aan... William. Waar was hij? Ze sjokte achter de dwergen aan totdat de tunnel onverwachts uitkwam op een groene wei.

Buiten was het licht zo schel dat ze haar ogen moest afschermen. Een stralend landschap strekte zich voor haar uit. Bloemen in alle kleuren groeiden overal – prachtige witte madeliefjes, roze hortensia's en felrode rozenknoppen – en verspreidden een bedwelmende geur. En dan was er nog een geluid te horen, een betoverend soort geurie dat aanzwol in haar oren en waardoor ze zin kreeg om te dansen.

'Rottige feeënmuuziek,' gromde Nion. Hij stak zijn vingers in het dikke mos dat op de stenen groeide en greep een hele vuistvol, maakte er proppen van en stopte die in zijn oren.

Sneeuwwitje keek om zich heen in de schitterende omgeving. Bloeiende ranken groeiden om de dikke bomen heen en bedekten die met weelderige paarse bloemen. Rode en goudkleurige vlinders streken neer op de takken. Konijnen hupten door het hoge gras, nu eens hierheen, dan weer daarheen. Overal voor haar hingen spikkeltjes stuifmeel in de lucht. De glinsterende korreltjes vingen het licht, waardoor het leek alsof zelfs de lucht fonkelde.

'Wat is dit voor een plek?' vroeg ze, terwijl ze probeerde de vlekjes in haar handen te vangen.

Gus kwam naar haar toe. 'Ze noemen dit het Heiligdom, vrouwe,' zei hij, naar haar opkijkend met zijn grote,

waterig grijze ogen. Hij glimlachte en onthulde zijn scheve gele tanden. Ze gaf het niet graag toe, maar ze begon op dat mannetje gesteld te raken. 'Het Betoverde Woud. Hier wonen de feeën!'

Sneeuwwitje keek de Jager aan, die net zo verbaasd was als zij. Hij deed zijn mond open en wilde iets zeggen, maar er suisde iets langs zijn hoofd waar ze allebei van schrokken. Sneeuwwitje keek naar het piepkleine feetje dat op een halve meter afstand voor haar zweefde. Hij had een doorschijnende witte huid en oren die bovenaan in een punt uitliepen, en zijn fonkelende blauwe vleugeltjes schitterden in het zonlicht. Het wezentje keek haar aan en glimlachte, waarna het ervandoor suisde en een dicht spoor van stuifmeel in zijn kielzog achterliet.

'Feeën,' zei Gus zoetjes. Hij pakte Sneeuwwitjes hand vast.

Gort schopte zich een weg door het hoge gras. Hij was de zwaarste van alle dwergen, met een dikke buik die over zijn riem hing. 'Ongedierte!' schamperde hij. Toen verspreidden de dwergen zich in het bos om een kamp op te slaan voor de nacht.

Sneeuwwitje en de Jager hielpen brandhout te verzamelen, terwijl Coll en Duir het hoge gras en de afgebroken takken weghaalden om ruimte vrij te maken waar ze konden liggen. Beith haalde wat spullen tevoorschijn die ze hadden verborgen tussen verstrengelde boomwortels en legde een grote stapel neer van veldflessen, gedeukte pannen en gedroogd vossenvlees. Er lag zelfs een oude viool bij. Toen de dwergen uiteindelijk om het vuur gingen zitten, zette Gus de viool onder zijn kin en begon te spelen.

'Harder spelen, bleeksмоel!' brulde Gort. 'Ik hoor dat kattengejank van die feeën nog steeds.' Hij sloeg beide

handen over zijn oren. Aan de andere kant zat Muir met zijn zoon Quert, met zijn hand op de schouder van de jonge dwerg. Duir en Coll dronken bier en maakten weidse, drukke gebaren naar elkaar, weer eens ruziënd over het een of ander. Sneeuwwitje zat naast Eric en keek naar de dwergen die rondsprongen en tegen elkaar aan botsten tijdens hun wilde gedans.

Eric grinnikte. 'Volgens de legende zijn de dwergen geschapen om alle verborgen rijkdommen op aarde naar boven te halen - niet alleen goud of edelstenen, maar ook de schoonheid in het hart van mensen.'

Sneeuwwitje staarde hem aan en kon bijna niet geloven dat hij werkelijk 'de schoonheid in het hart van mensen' had gezegd. Ze keek naast Eric. Er lagen een paar vossenbotten, maar geen fles rum of andere sterkedrank. Ze staarde hem aan en zag nu pas dat zijn ogen helder stonden. Hij sprak rustig en weloverwogen, zich bewust van zijn woorden. Hij had nu al minstens twee dagen niet meer gedronken.

Eric wees naar Nion. De dwerg stompelde rond en zong zo hard in Gorts oren dat de dwerg ineenkromp. 'Als je het mij vraagt hebben ze die kunst verloren, als ze hem al ooit hebben bezeten. Toen de koningin de mijnen vorderde, nam ze niet alleen hun schatten af; ze heeft ook hun trots gestolen!'

Sneeuwwitje keek naar de dwergen. De meeste waren dronken. Coll en Duir lagen een partijtje te worstelen op de grond en drukten elkaars gezicht in het zand. Gus danste terwijl hij viool speelde, en het zweet liep over zijn gezicht. Het was moeilijk voor te stellen dat die dwergen magie bezaten. Hoe moesten ze het beste in mensen bovenbrengen terwijl ze zelf zo ongelukkig leken?

Toen Quert naar voren stapte om een vrolijker lied te zingen, kwam Muir naar hen toe. Gort hield de hand van de blinde dwerg vast en hielp hem naar een boomstronk, waar hij ging zitten om uit te rusten. De dwerg had lang grijs haar en een gerimpeld gezicht. Hij moest minstens twintig jaar ouder zijn dan de anderen. Sneeuwwitje legde haar hand op zijn knie, zodat hij zou weten dat ze er was. 'Dank je voor daarstraks,' zei ze zacht. 'Dat je me verdedigde!'

Muir knikte. 'Je vader was een goed mens. Het koninkrijk was toen een gelukkige plek. Ons volk was gelukkig.'

'Waren er dan nog meer dwergen?' vroeg Sneeuwwitje.

Muir knikte.

Gort leunde tegen de boomstam en nam een slok uit zijn veldfles. 'Op een dag gingen wij, de groep die je hier ziet, de mijn in voor een diensttijd van een maand. Gus was nog maar een jongen. Toen we weer bovenkwamen... Niks. Het land was zwart. Alles en iedereen was dood. Weg.' Hij knipte met zijn vingers om te laten zien hoe snel het was gebeurd.

'Dat was een maand nadat je vader was overleden,' voegde Muir eraan toe.

Sneeuwwitje knikte. Zij herinnerde zich die eerste maand ook nog. Ze had de ontploffingen buiten de kasteelmuren gehoord. Overal in de omgeving had brand gewoed. Ravenna's soldaten liepen te joelen op het voorplein en op te scheppen over de dorpen die ze in brand hadden gestoken en de dode kameraden die ze hadden gewroken. Ze was toen zelf nog maar zeven, maar ze wist toen al dat het koninkrijk voorgoed veranderd was. Ze had het gevoeld, diep vanbinnen. Zijzelf zou ook nooit meer de oude worden.

Ze bleven zo zitten, zij en Muir, tot de zon onderging in het westen. Sneeuwwitje danste op een vrolijk wijsje met Gus en klaagde niet toen de jonge dwerg op haar tenen trapte. Ze zong samen met Nion en at de resten van het vossenvlees op, haar eerste echte maaltijd sinds een paar dagen. Maar uiteindelijk, toen de dwergen in slaap vielen, kon zij niet ophouden te denken aan wat Muir in het bos had gezegd: *Ze is voorbestemd.* Het was de toekomst die Anna had voorspeld, dat ze een offer zou brengen en over het koninkrijk zou regeren. Toen die woorden uit Anna's mond waren gekomen, hadden ze heel vreemd geklonken. Sneeuwwitje was bijna haar hele leven een gevangene van de koningin geweest, opgesloten in de kasteeltoren. Hoe kon zij nu anderen leiden? En zelfs als ze het zou proberen, waarom zou er iemand naar haar luisteren?

Ze dacht aan Anna's dorp, aan de vrouwen die allemaal de bossen in waren gevlogen, aan hun huizen die in brand waren gestoken. Lily die maar bleef huilen. Maar nu, na alles wat Sneeuwwitje had gezien, was Anna's voorspelling gemakkelijker te geloven. Ze kon niet gewoon blijven toekijken terwijl Ravenna's mannen nog meer levens verwoestten. Ze wilde het gehuil niet horen van vrouwen die hun huizen kwijt waren, of de littekens zien op de gezichten van kinderen die waren vermindert, alleen maar opdat de koningin ze niet bij hun moeders zou weghalen.

Ze keek om zich heen in het dichte bos. Er groeiden bloemen om de Jager heen, wiens gezicht er rustiger – kalm zelfs – uitzag in de slaap. Coll en Duir zaten met hun rug tegen elkaar aan te dommelen, alsof ze met elkaar vergroeid waren. Terwijl de nacht inviel, kwamen er

meer en meer dieren uit het dichte bos tevoorschijn: eekhoorns, bevers en kleurrijke vogels die omlaagsuisden vanuit de bomen.

Twee eksters kwamen voor haar gezicht vliegen, hun fonkelende vleugels stralend in het licht van de maan. Maar ineens, binnen een halve tel, ondergingen ze een gedaanteverwisseling en veranderden in feeën. Ze staarde ernaar en besefte dat dit de vogels waren geweest die haar hadden geholpen toen ze opgesloten zat in het kasteel. Dit waren de twee die haar hadden gered.

De feeën schoten weg en wenkten haar mee. Hun zoete geneurie vulde de lucht. Ze liep door het bos achter hen aan naar een plek waar een fel wit licht in het donker straalde, even voorbij stenen ruïnes. Toen ze naderde, liet de magie van het bos zich zien. De dieren kwamen om haar heen lopen en bewogen met haar mee tussen de torenhoge bomen. Vogels vlogen in formatie boven haar. Konijnen en herten kwamen het bos uit en volgden haar in grote groepen.

Pas toen ze tot op drie meter afstand was genaderd, zag ze waar het licht vandaan kwam. Onder een reusachtige boom stond een schitterende witte hengst. Het schepsel straalde een magische gouden gloed uit.

Sneeuwwitje liep naar het grote paard toe. Het boog zijn hoofd en liet haar zijn wang strelen. Zijn donkerbruine ogen keken haar aan alsof hij alles begreep wat ze dacht en voelde. Hij drukte zijn hoofd tegen het hare aan. Ze voelde de warme adem van het dier in haar nek. Ze draaide zich om naar het bos en zag nu pas dat de dwergen en de Jager wakker waren geworden en achter haar aan waren gekomen. Ze stonden achter haar en keken van een afstandje toe.

Beith schudde ongelovig zijn hoofd. 'Dit heeft nog nooit iemand gezien,' zei hij.

'Hij zegent haar,' zei Muir van een afstandje. 'Ze is het leven zelf. Zij zal het land genezen. Zij zal het doen.'

Sneeuwwitje legde haar handen om de hals van het paard en voelde zich ontzettend vredig. Luisterend naar die voor-spelling, nu, hier, voelde ze een sterk verlangen om iets te doen. Ze zou alles doen wat het koninkrijk van haar vroeg. Ze zou de waardigheid terugbrengen op de troon.

Terwijl ze het paard aaide, werd het licht feller. Glinsterende gouden deeltjes zweefden om hen heen en overspoelden haar. 'Goud of geen goud,' zei Muir tegen de andere dwergen. 'Waar zij gaat, daar ga ik.'

Sneeuwwitje glimlachte en legde haar wang tegen de nek van de hengst. Maar toen ze zijn prachtige witte vacht wilde aaien, zag ze vanuit haar ooghoeken iets. Een pijl suisde door de lucht. Hij kwam van boven en drong in de kwetsbare flank van het paard. Het lieve dier steigerde van pijn en galoppeerde weg door het bos, waardoor Sneeuwwitje bijna omviel. Alle andere dieren stoven weg. De dwergen draaiden zich geschrokken om. Op de heuvel boven hen stonden Finns mannen, met ontblote zwaarden.

Er stak een felle wind op tussen de bomen, die donkere schaduwen verspreidden waar eerst licht was geweest. De dwergen zetten hun strijdmaskers op en grepen hun wapens. Eric trok zijn bijlen van zijn riem en nam er een in elke hand. Sneeuwwitje bekeek Finns mannen en speurde de gezichten af. Toen verstijfde ze – ze staarde in de lichtbruine ogen die ze als kind had gekend. William was bij hen. Hij zat te paard, met getrokken zwaard. Wat deed hij hier? Waarom vocht hij aan hun zijde?

Ze had geen tijd om erover na te denken. De bruut die op het witte paard had geschoten, hief zijn boog en zette een volgende pijl aan. Die richtte hij grijnzend op haar. Voor ze in beweging kon komen, duwde William de man van zijn paard, waardoor de pijl in de boomtoppen verdween. Gus greep haar hand en trok haar mee het bos in, weg bij de mannen. 'Kom mee!' riep hij terwijl Finns leger de helling af kwam.

Het geneurie in het Betoverde Woud maakte plaats voor strijdkreten. Zwaarden kletterden tegen elkaar. Paarden hinnikten. Sneeuwwitje rende verder, met Gus aan haar zijde. Ze keek achterom. William stuurde zijn paard tussen de bomen door. Hij volgde hen op korte afstand, gehuld in een pantser dat glom in het maanlicht.

Gus liep voor haar uit, en zijn hand omklemde haar vingers zo stevig dat het pijn deed. 'Sneller!' riep hij, springend over afgevallen takken en stenen. Maar Sneeuwwitje bleef naar William kijken. Hij was zes meter achter hen, misschien iets verder. Ze maakte zich los van Gus en schoot de struiken in, waar ze wachtte tot William haar inhaalde. Zodra hij langsreed, sprong ze op en greep met beide handen zijn arm vast. Ze gaf een ruk en trok hem uit het zadel.

Gus rende naar haar toe. Hij pakte zijn bijl, klaar om Williams hoofd ermee af te hakken. 'Gus, niet doen!' riep Sneeuwwitje. Gus wist nog net op tijd zijn bijl tegen te houden; hij stopte op een paar centimeter afstand van Williams keel.

Ze bleef over hem heen staan en staarde naar het gezicht dat ze zich herinnerde van tien jaar eerder. Zijn golvende bruine haar stond alle kanten op, net als toen hij nog klein was.

'Wat doe je?' vroeg ze. 'Ik zag je in het dorp ook al.'

'Ik ben het,' zei hij. 'William!' Hij ging met zweugende borst rechtop zitten. Hij pakte zijn boog van de grond en veegde met zijn andere hand zijn pijlen bij elkaar.

'Dat weet ik,' zei Sneeuwwitje gespannen. Ze kon dit amper geloven. De jongen aan wie ze al die jaren had gedacht, was terug. Hij had die avond naar haar geroepen, die avond waarop ze waren weggereden. Maar was hij nu hier om haar te helpen?

'Wat doe je bij hen?' vroeg ze hoofdschuddend.

William tuurde in het bos achter hen. 'We hoorden in Carmathan dat je nog leefde. Thomas en zijn zoon Ian waren gevangengenomen door de koningin. Thomas was daar toen je ontsnapte en had gehoord dat je was ontkomen. Ik was bij hen omdat zij de enigen waren die wisten hoe ze je konden vinden.'

'Ze wilde me vermoorden...' begon Sneeuwwitje, en er sprongen tranen in haar ogen.

Ze wilde verdergaan, maar toen hoorden ze een tak knappen in de struiken vlakbij. Ze draaiden zich om en zagen de enorme kerel die haar even daarvoor nog had willen neerschieten. Deze keer lag de pijl al op zijn boog; hij zou niet missen.

Hij hief zijn wapen en Sneeuwwitje draaide zich om om te vluchten. Maar er stond een dichte struik achter haar, die haar de weg versperde. De soldaat liet de pijl gaan. Ineens dook Gus voor haar en ving de pijl op in zijn borst. Hij belandde met een ploff op de grond aan Sneeuwwitjes voeten.

16

De mannen daalden massaal de helling af. Een van hen galoppeerde met getrokken zwaard naar de dwergen toe. Duir dook in elkaar toen de vlijmscherpe kling een pluk haar bij hem afsneed. Een andere man schoot een pijl op Erics nek af. Hij miste en de pijl suisde vlak langs zijn hoofd. Eric tuurde tussen de bomen, zoekend naar slechts één gezicht. Toen zag hij hem. Finn zat te paard en reed door het bos, achter Sneeuwwitje aan. Zijn vettige haar hing voor zijn ogen. Hij had een blauwe plek op zijn wang waar Eric hem had geslagen.

Eric ging achter hem aan, met de bijlen in zijn handen. Hij zou afmaken wat ze in het Zwarte Woud waren begonnen. Zolang Finn leefde, kon Sneeuwwitje nooit veilig zijn. Finn zou haar helemaal naar Carmathan volgen. Hij zou de vesting van de hertog belegeren en zijn land in brand steken, en hij zou pas tevreden zijn als hij het hart van het meisje had.

Eric rende door de dichte ondergroei. Schaduwen spreiden zich voor hem uit en verdorden de bladeren en het

gras. Bloemen verschrompelden en feeën stoven alle kanten op. De bosbewoners verdwenen. Vossen doken onder de grond, schildpadden groeven zich in onder het mos. Toen hij eindelijk stopte met rennen, was het doodstil in het bos. Finn was nergens te zien.

Hij tuurde tussen de bomen door, maar het viel niet mee om iets te zien in de schemering. Zijn adem vormde een wolkje voor zijn gezicht; het leek ineens een stuk kouder geworden. Ergens achter hem knapte een tak. Hij draaide zich met een ruk om en zag Finns paard uit de bossen komen. Hij hief zijn bijl, maar het paard schoot zonder ruiter langs hem heen.

Eric keek het na toen het achter de bomen verdween en had net iets te laat in de gaten dat het een truc was. Hij draaide zich om toen Finn achter hem tussen de bomen vandaan kwam stormen. Finn bracht zijn zwaard omlaag, maar Eric ontweek het en de kling schampte alleen zijn arm. Zijn bovenarm prikte. Hij keek naar de wond, waar bloeddruppels uit sijpelden, die op het verdrode gras aan zijn voeten belandden.

Eric aarzelde niet nog eens. Hij liet zijn bijl zakken en rende op Finn af. Finn trok een boomtak naar achteren totdat die bijna brak, en toen liet hij los. De dikke tak sprong tegen Erics borst en maaide hem achteruit tegen een dikke eik aan. Zijn achterhoofd knalde tegen de boomstam en hij raakte bijna buiten westen. Hij was verstuft. Zijn adem klonk gejaagd en gierde pijnlijk door zijn keel. Het bloed stroomde nu langs zijn arm omlaag en verspreidde zich over zijn hemd, dat daardoor donkerrood verkleurde.

Hij keek naar Finns gezicht. Die wezel glimlachte vals en tevreden. Hij zou het wel heerlijk vinden om Eric zo

te zien, uitgeput en met een bloedende wond in zijn zij. Eric reikte naar zijn bijlen, maar die had hij verloren; ze lagen een stukje verderop op de grond.

'Ik heb al heel veel meisjes te pakken genomen,' zei Finn, die naar voren kwam, 'maar jouw vrouw was bijzonder.'

Eric keek met een ruk op, alsof er een stoot energie door hem heen was getrokken. 'Wat zeg je daar?' vroeg hij. Hij keek naar de bijlen op de grond en wist dat hij ze niet kon pakken zonder zichzelf kwetsbaar te maken voor een volgende aanval.

Finn hield zijn hoofd schuin. 'Ze vocht. Toen duidelijk werd dat het voorbij was, smeekte ze. Je moet weten dat ze nog om je riep. Jouw Sara!'

Eric kon bijna geen adem krijgen. Een brandende woeide voer door zijn lichaam. Finn loog; hij had daar niet kunnen zijn. Zijn buren zeiden dat het een plunderaar uit een ander dorp was geweest. Dat hadden ze hem verteld toen hij thuiskwam. Waarom beweerde Finn dan iets anders? Waarom speelde die kerel met hem?

'Hoe weet je haar naam?' schreeuwde Eric. Hij keek over Finns schouder en zag een omgevallen boom liggen. De dode wortels ervan staken omhoog uit de grond. De schaduwen hadden de boom van binnenuit gedood en de wortels waren droog en scherp. Ze leken op de puntige houten speren waar Eric vroeger mee jaagde.

'Die heeft ze me verteld,' beet Finn hem toe. 'Vlak voor dat ik haar de keel afsneed.'

Meer hoefde Eric niet te horen. Er knapte iets in hem toen die dag abrupt weer bij hem terugkwam. Sara's hals - die prachtige hals die hij zo vaak had gestreeld - was opengesneden, met zwarte bloedkorsten om de wond. Hij was met zijn handen over haar jurk gegaan en had de

wond in haar zij gevoeld, vlak onder haar ribben. Hij had almaar naar haar gezicht gekeken, zich afvragend wat voor monster zoiets bij een vrouw kon doen. Wat voor zielloze, laffe kerel kon Sara hebben vermoord?

Nu wist hij het.

Hij stormde op Finn af, zonder zich iets aan te trekken van het zwaard dat die smeeralap in zijn hand had, hoewel de kling scherp genoeg was om hem te onthoofden. Hij bracht onder het rennen zijn schouder omlaag en beukte Finn tegen zijn lijf. Ze vlogen allebei naar de ontwortelde boom toe. Finn kwam met een klap op de wortels terecht en de scherpe houten staken drongen in zijn huid. *Hij jankte van pijn.*

Zijn geschreeuw voerde Erics woede alleen nog maar meer. Deze man heeft Sara vermoord, dacht hij alleen maar, terwijl hij Finns schouders naar achteren duwde en hem steviger op de dikke boomwortels drukte. Hij stopte pas toen ze door de voorkant van Finns hemd heen kwamen. Finn kronkelde van pijn en probeerde zich te bevrijden, maar Eric hield hem vast.

'Zusje van me!' schreeuwde Finn. Hij gooide zijn hoofd achterover. 'Genees me, Ravenna!'

De schaduwen wervelden om hen heen. Zwarte rook krulde langs de uiteinden van de scherpe boomwortels en probeerde zijn wonden te genezen, maar dat was onmogelijk. De boomwortels hielden de wonden open. Finn bloedde, en zijn wonden oogden rauw rondom het hout.

De zwarte wolk bleef wervelen. 'Zusje?' hijgde Finn.

Eric liet geen moment zijn schouders los. Hij bleef erop duwen, wachtend tot de man doodging, terwijl de tranen hem over de wangen liepen. Dit onmens had zijn

vrouw van hem afgenoem. Zou hij ooit weer zoveel van iemand kunnen houden als van haar?

Hij had Sara op een dag leren kennen op een dorpsfeest. Ze had rozenblaadjes in haar vlechten gedaan. Ze danste samen met de anderen. Het was haar lach waar hij verliefd op was geworden; die sprankelende, uitgelaten lach die ze vaak had laten horen en die zo aanstekelijk werkte op iedereen om haar heen.

'Jij hebt haar van me afgenoem,' fluisterde hij. Hij keek toe terwijl het licht in Finns ogen uitdoofde. 'Jij hebt mijn vrouw vermoord.'

Toen Finn eindelijk dood was en zijn lichaam slap op de boomwortels hing, draaide Eric zich om. Hij voelde zich niet machtig of moedig. Hij was niet tevreden of blij om wat hij had gedaan. Maar hij putte enige troost uit Finns dood. En voor één keer ging dit niet om zijn eigen leven. Eric dacht aan Sneeuwwitje.

Misschien betekende Finns dood dat Sneeuwwitje nu in vrijheid kon leven. Misschien zou ze vrede vinden in Carmathan.

Toen hij terugkeerde naar het bos, waren Finns mannen allemaal dood. De dwergen, zelf ook geduchte strijders, hadden hen een voor een uitgeschakeld. Eric zag Sneeuwwitje en de anderen om iemand heen staan. Toen hij dichterbij kwam, zag hij dat het Gus was, de jongste dwerg. Zijn gezicht was bleek. De pijl zat nog in zijn borst, vlak boven zijn hart.

Eric keek om zich heen en telde de dwergen om zeker te weten dat ze er allemaal waren. Toen zag hij de jongeman tussen hen. Hij kon niet ouder zijn dan zeventien. Eric durfde te zweren dat hij hem kende, maar hij wist niet waarvan.

'Wie is dit?' vroeg hij.

De jongen stond op. Hij zette zijn borst op als een domme vogel die wanhopig probeert groter te lijken dan hij is. 'Ik ben William,' zei hij, 'de zoon van hertog Hammond.'

Eric schudde zijn hoofd. De hertog. De lafaard die zich al jaren in Carmathan verstopte. Natuurlijk was dit zijn zoon. 'Waarom rijdt de zoon van de hertog met de mannen van de koningin mee?' vroeg hij, kijkend naar de dwergen voor een antwoord. Coll en Duir zaten op hun hurken bij Gus, te verdrietig om te praten.

William stapte naar voren. 'Ik zocht de prinses.'

'Waarvoor?' blaft Eric. Ze hadden al genoeg problemen. Ze hadden geen behoefte aan een aspirant-soldaat die hun voor de voeten liep.

William legde zijn hand op de knop van zijn zwaard. 'Om haar te beschermen.'

Eric kon zijn lachen niet inhouden. 'De prinses wordt goed beschermd, zoals je ziet!' Hij gebaarde naar de zeven dwergen, naar hun kruisbogen en messen.

William bekeek Eric van top tot teen. 'En wie ben jij dan wel?' wilde hij weten.

'De man die haar al zo ver heeft gebracht, mijn heér.' Hij beet hem die woorden toe. Die knul scheen te denken dat hij hier iets te vertellen had, en dat beviel Eric niet. Hij was een kind. Eric stapte naar voren, tot vlak voor hem.

Sneeuwwitje keek naar hem. Haar hand lag op Gus' borst en er waren sporen van tranen op haar wangen te zien. 'Laat hem met rust, Jager,' zei ze zacht. 'Hij is onze vriend.'

Sneeuwwitje boog haar hoofd; haar tranen doorweekten het hemd van Gus. Eric stapte achteruit en sloeg zijn

handen voor zijn gezicht. De dwergen begonnen een begrafenislied te zingen. Hun gezichten stonden gespannen en droevig. Ze zongen liederen over liefde en vriendschap, over leven en dood. Hun gezang zwol aan in het verwoeste bos. Niets kon de lucht verwarmen. De dieren kwamen niet bovengronds. De feeën bleven weg. De zwarte wolk die over hen was neergedaald hing er nog steeds, om hen heen cirkelend met donkere, krullende tentakels.

Toen het lied afgelopen was, haalden Coll en Duir arm-
ladingen hout om een brandstapel aan te leggen. Quert
legde in een grote rechthoek stenen op de grond om een
bed voor Gus te maken. Ze verplaatsten zijn kleine li-
chaam en stapelden de dode takken boven op hem,
kruiselings op elkaar, net zo lang tot hij onder het hout
verdween. Beith pakte vuursteen en staal, en stak de
brandstapel aan.

Ze bleven samen om de brandstapel heen staan. De
vlammen rezen hoog de lucht in. De takken knapten en
kraakten terwijl ze werden verteerd. Een paar dwergen
huilden. Wie, dat wist Eric niet. Het enige wat tot hem
doordrong was het gesnik van Sneeuwwitje, haar verdriet
dat hem de rillingen over zijn rug joeg. Hij bleef naar
haar profiel staren en wenste dat hij die pijn van haar
over kon nemen. Maar terwijl het avond werd, nam hun
verdriet alleen maar toe. Dit was niet het einde van hun
strijd; dit was nog maar het begin.

Want hun gestoorde, boosaardige koningin leefde nog.

17

Ravenna lag in bed en bekeek de rug van haar hand. Hij zag er weer gewoon uit; de bruine ouderdomsvlekken waren weg, de vreselijk gerimpelde huid was weer glad en strak. Ze legde haar slanke vingers op haar borstbeen en probeerde haar ademhaling te laten bedaren. Er was een vol uur verstrekken sinds Finn was overleden. Zo lang had het nog nooit geduurd voordat ze zich weer jong voelde.

Twee meisjes. Niet één, maar twee. Ze had hen allebei snel en uitgehongerd gegrepen, de energie uit hun zoete kleine mond naar binnen gezogen en zich er van haar tenen tot haar kruin door laten vullen. Haar kracht was teruggekeerd. Maar zelfs hun schoonheid, de zachtheid van hun haar of hun roomblanke, porseleinen huid was niet genoeg geweest. Het verdriet verscheurde haar nog steeds. Ze voelde een leegte onder haar ribben, alsof iemand haar ingewanden eruit had geschept.

Haar enige broer. Wat had ze voor hem betekend, en hij voor haar? Zij waren de enige twee die zich nog die dag

in het kamp herinnerden, toen de troepen van de koning de wagens hadden bestormd. Ze hadden samen gespeeld in het bos, tussen de bomen door gerend, verstoppertje gespeeld. Finn was de enige andere persoon geweest die het gezicht van haar moeder had gekend.

Ze zat in bad toen ze zijn eerste schreeuw hoorde. Ze lag met haar hoofd onder de melk, zodat de romige vloeistof elk plekje van haar huid kon bedekken en zacht maken. Zijn schrille kreet galmdde door haar heen alsof hij pal naast haar stond. Ze begon te kronkelen en te draaien toen ze voelde hoe de scherpe boomwortels zich in haar rug boorden. Voor haar voelde het alsof de Jager haar schouders vastgreep in plaats van die van Finn en haar op de houten messen drukte. Ze voelde het zachte weefsel in haar borst scheuren. De pijn trok door haar heen, zo sterk dat haar tenen ervan omkrulden en haar handen zich tot strakke vuisten balden.

Ze had zo ontzettend haar best gedaan. Ze had alle kracht opgeroepen die haar moeder haar had geschonken, en had die naar Finn toe geleid in een poging hem de energie te geven om zich te verzetten. Toen dat niet lukte, had ze geprobeerd zijn wonden te sluiten. Maar met de boomwortels door zijn vlees had dat niets uitgehaald. Langzaam, met elke seconde die verstreek, was ze zwakker geworden. Haar lichaam was verouderd. Haar haar was grijs geworden. De huid van haar gezicht was gaan rimpelen en hangen.

'Vergeef me, broer,' had ze uiteindelijk gefluisterd, toen het erop leek dat de verwondingen hun beider levens zouden eisen. Ze moest de verbinding tussen hen verbreken. Ze kon niet meer vechten.

Ze had met haar vingers op haar borstbeen getrom-

meld, wetend wat er moest gebeuren. Ze was alleen. Niemand anders dan haar eigen broer zou dat meisje oppagen, haar het Zwarte Woud in en ervoorbij volgen, het opnemen tegen de Jager en die akelige dwergen. Als ze nu nog kans wilde maken op het hart van dat meisje, zou ze het zelf moeten gaan halen...

Ze stond op en prevelde zachtjes een spreuk. Haar woorden waren amper hoorbaar en kwamen naar buiten als een zacht, ongelijkmatig geneurie. Buiten het kasteel, in de bomen, krasten vogels. De eerste raaf dook omlaag en vloog met een bloederige bons tegen het raam. Een klein barstje verspreidde zich vanuit de plek waar hij tegenaan was gebotst en verzwakte het glas.

Binnen een paar tellen kwam er nog een vogel uit de bomen. Hij knalde tegen hetzelfde raam en brak bij de inslag zijn snavel. Nog een vogel, en toen nog een kwam omlaag, net zo lang tot het raam brak en de scherven over de stenen vloer stuiterden. De eerste vogels vlogen de troonzaal in. Ze maakten een wijde bocht langs de muren en omcirkelden Ravenna in een grote zwerm. Er kwamen er nog meer uit de bomen en door het kapotte raam naar binnen, totdat Ravenna onder hen verdween. Ze hief haar armen en legde haar hoofd in haar nek. Te midden van die angst aanjagende zwarte massa veren glimlachte ze.

18

Een dag verstreek, en niemand sprak de naam van Gus uit. Ze hadden al kilometers van kale heuvels achter zich, hadden ondiepe riviertjes doorwaad en waren door dode bloemenvelden gesjokt, met de dwergen voorop en de Jager en William achteraan. De zon ging onder toen ze de voet van de ruige bergen bereikten. De vesting van de hertog stond in de vallei daarachter. Het kon nu niet meer dan twee dagen lopen zijn.

Sneeuwwitje liep achter Coll en Duir. Ze hield haar blik op de grond gericht, nog altijd niet in staat te geloven wat er was gebeurd. Ze herinnerde zich Gus' gezicht toen hij op de dorre bladeren lag. Zijn ademhaling was raspelend en gejaagd geworden, en toen plotseling gestopt. Hij had zichzelf opgeofferd zodat zij kon blijven leven. Nu, terugkijkend, wenste ze dat hij dat niet had gedaan. Ze wenste dat ze die pijl zelf in haar lijf had gekregen. Het schuldgevoel was haar te veel. In de afgelopen uren had ze zich afgevraagd wat de andere mannen ervan dachten. Namen ze het haar kwalijk? Wensten ze stiekem

dat ze haar nooit hadden ontmoet, die dag in het bos?

Ze wreef in haar ogen en probeerde het beeld van Gus van zich af te zetten. Het duurde even voordat ze in de gaten kreeg dat William naast haar was komen lopen. Hij keek haar met een bezorgd gezicht aan.

'Wat is er?' vroeg Sneeuwwitje. Ze had het gevoel dat er iets mis was.

William keek om naar de Jager en schatte in hoe ver weg hij was. 'Het spijt me,' zei hij, met een stem die nauwelijks een fluistering was. 'Het spijt me dat ik je in de steek heb gelaten.' Hij wreef over zijn voorhoofd en kreeg tranen in zijn ogen.

'Dat heb je niet gedaan,' zei Sneeuwwitje sussend, en ze reikte naar zijn hand.

William schudde zijn hoofd. 'Als ik had geweten dat je nog leefde, zou ik eerder zijn gekomen.'

De dwergen liepen het bos in. Coll en Duir lieten hun tassen bij een stapel rotsen vallen. De anderen volgden om het kamp op te slaan. Sneeuwwitje bleef aan de bosrand staan en keek in Williams lichtbruine ogen. In al die jaren in de toren had ze hem niet één keer kwalijk genomen wat er was gebeurd. Als de eenzaamheid haar bijna tot waanzin dreef, als ze niet meer tegen de insecten in haar cel of de ontploffingen in de verte kon, dacht ze aan hem. Hij was bij haar geweest. De herinneringen aan hem waren het enige wat haar in leven had gehouden.

'We waren kinderen, William,' zei ze. 'Je bent er nu.' Ze kneep in zijn hand.

Ze keek naar het kamp. De dwergen sleepten afgevalen takken en twijgjes op een stapel. Ze werkten zwijgend, zonder elkaar in de ogen te kijken, bedrukt door de tragedie van vandaag. Ze liep naar hen toe en wenkte

William mee. Het was niet goed om achterom te kijken, je te verontschuldigen voor wat er was gebeurd of je af te vragen hoe het allemaal anders had kunnen zijn. Wie kon zeggen wat ze wel of niet hadden moeten doen? Sneeuwwitje had zichzelf de vorige dag nog gekweld met gedachten over de aanval op het dorp van de vrouwen. Maar wat was daar de zin van? Het enige wat het haar opleverde was een hard, pijnlijk kluwen in haar buik.

Ze knielde naast William neer en legde gedroogd mos bij de takken om het vuurtje gaande te krijgen. Hij deed hetzelfde, rustig werkend, met een zachter gezicht dan voorheen. Sneeuwwitje keek naar de donker wordende hemel. Er cirkelden raven boven hun hoofd. Ze hadden nog een dag of twee te gaan voordat ze in Carmathan zouden zijn, en Ravenna zou binnenkort achter hen aan komen. Ze moesten vooruitkijken, naar de toekomst.

Sneeuwwitje zat aan de rand van het kamp en luisterde naar het gesnurk. De dwergen waren snel in slaap gevallen, net als William en de Jager. Maar uren later was Sneeuwwitje nog steeds wakker, omdat ze was bekropen door een onbehaaglijk gevoel. Ze tuurde in het bos om haar heen. De zon kwam net op aan de horizon en vulde de hemel met een vreemde oranje gloed. Wist Ravenna al dat Finn dood was? Voelde ze dat? Sneeuwwitje dacht weer aan Roos in haar cel. Haar gezicht was gerimpeld en gevlekt van ouderdom geweest, haar schouders naar voren gebogen. Ravenna had krachten die niemand anders bezat. Hoe lang zou het duren voordat de koningin haar vond?

Achter haar ruisten bladeren. Ze ging staan en tastte naar het mes achter haar riem. Ze sloeg haar vingers ste-

vig om het heft en draaide zich om, met het mes voor haar uit gestoken. William stond voor haar. Zijn bruine haar zat nog in de war van het slapen.

'Ik ben het maar,' zei hij. Hij stak beide handen op tot dat ze het mes liet zakken en weer achter haar riem stoppte. 'Kom, we gaan een stukje lopen.' Hij liep weg bij het kamp om zeker te weten dat de Jager hen niet kon horen. Onder het lopen probeerde hij zijn haar te fatsoeneren.

Al snel waren ze diep in het bos, helemaal alleen. De zilveren berken rezen rondom hen op. Er lag een dun laagje sneeuw op de grond. 'Hier boven lijkt het net alsof er niets is veranderd. De wereld is hier mooi,' zei ze hoofdschuddend. Ze voelde zich rustiger nu William bij haar was, iets minder alleen.

'Dat wordt hij ook weer. Als jij koningin bent,' zei hij. Sneeuwwitje draaide zich naar hem om, want ze begreep niet waarom hij zo iets zou zeggen. Waarom was iedereen er zo van overtuigd dat zij Ravenna's leger konden verslaan? Hadden ze haar magie niet gezien?

'Het volk van dit koninkrijk haat Ravenna tot in hun tenen,' legde hij uit.

Ze schudde haar hoofd. Ze herinnerde zich nog wat Ravenna had gezegd op de dag van haar bruiloft: over hoe ze verbonden waren. 'Het is vreemd...' begon Sneeuwwitje, 'maar ik voel alleen maar verdriet om haar.'

William hield nieuwsgierig zijn hoofd schuin. 'Als de mensen eenmaal ontdekken dat je nog leeft, zullen ze uit jouw naam in opstand komen. Jij bent de dochter van de koning en de rechtmatige erfgename!'

'Hoe moet ik dat doen? Hoe moet ik mensen inspireren?' vroeg Sneeuwwitje vertwijfeld. 'Hoe moet ik man-

nen aanvoeren?' Gus was dood vanwege haar. Ze had de dwergen gevraagd haar naar Carmathan te brengen. Hoe kon ze de verantwoordelijkheid nemen voor nog veel meer levens, terwijl ze één man al in de steek had gelaten?

William glimlachte. 'Net zoals je bij mij deed toen we klein waren. Ik liep overal achter je aan, kwam aanrennen als je me riep. Ik zou alles voor je hebben gedaan!' Hij staarde haar doordringend aan.

Ze wendde zich af en voelde haar wangen warm worden. 'Zo herinner ik het me niet!' Was zij niet degene die William die dag achterna was geklommen in de appelboom? Hij plaagde haar altijd, zei dat ze harder moest rennen, klaagde dat ze geen jongen was. Hij wilde iemand met wie hij stenen kon opgraven en die hij kon achterna zitten over het binnenplein. 'Ik weet nog dat we altijd ruziemaakten en vochten, en...' Ze haperde toen ze zag hoe aandachtig hij naar haar keek, hoe zijn blik haar gezicht afspeurde op zoek naar iets ongeziens.

Hij boog zich zo dicht naar haar toe dat ze zijn adem op haar huid voelde. Hij glimlachte en zijn wangen kleurden. Zijn lippen waren vlak bij de hare. Toen haalde hij iets uit zijn zak en hield het tussen hen omhoog. Sneeuwwitje keek naar de appel. De rood-witte vrucht had geen enkel smetje. William bracht hem langzaam dichter naar haar toe en er trok een ondeugende grijns over zijn lippen.

'Dat spelletje ken ik!' Sneeuwwitje lachte toen ze het zich herinnerde van al die jaren geleden.

'Wat voor spelletje?' vroeg William. Hij hield de appel omhoog, vlak voor haar gezicht, en daagde haar uit hem te pakken.

Sneeuwwitje glimlachte. Na al die jaren wist hij het ook nog. Ze vroeg zich af of hij even vaak aan haar had ge-

dacht als zij aan hem. Misschien hadden die herinneringen, op wat voor manier dan ook, hem ook in leven gehouden. Ze griste de appel uit zijn hand. Voordat hij hem kon terugpakken, beet ze erin en liet het zoete sap door haar keel glijden.

William kneep zijn ogen tot spleetjes. Zijn glimlach zag er een beetje raar uit. Hij keek toe terwijl ze kauwde en lachte toen ze slikte. Maar Sneeuwwitje voelde een pijnsteek in haar borst. Er was iets vreselijk mis. Terwijl ze naar adem snakte, keek William toe, zijn gezicht bekender dan ooit tevoren. Ze wankelde en viel neer in de sneeuw.

Haar ledematen raakten gevoelloos. Ze staarde op naar de hemel en probeerde haar vingers en tenen te bewegen, maar het lukte niet. Haar lichaam voelde alsof het van lood was gemaakt. Ze kon niet eens met haar ogen knipperen. Williams gezicht verscheen boven haar en zijn haar viel voor zijn ogen, die nu felblauw waren. Ze besefte meteen dat dit William helemaal niet was... Zij was het. Ravenna had haar toch gevonden.

'Begrijp je het nu, kind?' zei Ravenna. Williams gezicht veranderde, kreeg de volle lippen die Sneeuwwitje als kind zo had bewonderd en Ravenna's kleine, smalle neus. 'Het reinste bloed heeft het doen ontstaan, en alleen het reinste bloed maakt het ongedaan. Jij was de enige die de betovering kon verbreken en een einde aan mijn leven kon maken, en de enige die puur genoeg was om me te redden.'

Sneeuwwitjes hart bonsde in haar oren. Ravenna's kleren veranderden ook. Ze droeg een zwarte mantel met ravenveren die in een hoge kraag om haar gezicht ruis-ten. Ze reikte onder de mantel en haalde er een dolk bezet met edelstenen onder vandaan. Daarmee ging ze

over Sneeuwwitjes borstbeen, zoekend naar de plek waar haar hart was. Sneeuwwitje wilde haar mond openen om te gillen, maar ze kon het niet.

Ravenna boog zich naar voren. Ze drukte haar lippen tegen Sneeuwwitjes oor. 'Je beseft niet hoeveel geluk je hebt. Jij hoeft nooit te ontdekken hoe het is om oud te worden!'

In de verte hoorde Sneeuwwitje het geluid van knerpende voetstappen in de sneeuw. Ravenna keek geschrokken op. Ze hief de dolk boven Sneeuwwitjes borst en stond op het punt hem door haar borstbeen te drijven, maar toen veranderde ze ineens in een dichte zwerm raven. De lucht boven Sneeuwwitje was er vol mee. De zwarte vogels draaiden in een enorme wervelwind om haar heen. Bloederige veren dwarrelden op de grond. Een paar vogels krasten luid; andere vlogen weg door de bomen. Sneeuwwitje zag de bloederige bijlen van de Jager door de massa zwaaien.

William verscheen, inhakkend op de vogels met zijn zwaard. Hun dode lijfjes vielen rondom haar op de sneeuw. De dwergen kwamen ook aanrennen toen ze de kreten van Eric en William hoorden. De mannen maaiden net zo lang om zich heen totdat al die ellendige beesten weg waren. Sneeuwwitjes zicht werd wazig en haar wimpers trilden. Ze hoorde hen haar naam roepen, maar hun stemmen leken nu verder weg en de woorden liepen in elkaar over tot een vreemd, laag geneurie.

William knielde bij haar neer. Hij wiegde haar hoofd in zijn handen. Ze voelde zijn vingers op haar huid niet. Zijn mond bewoog, maar er kwamen geen woorden naar buiten. Ze richtte haar blik op zijn gezicht en zag het vertrekken van smart.

Hij kuste haar. Ze voelde zijn lippen op de hare niet eens. Het leek wel alsof hij iemand anders kuste en zij van een afstandje toekeek. Hij ging achteruit en zijn lippen vormden haar naam, roepend, en nogmaals drukte hij zijn lippen op de hare. Het had geen enkel effect.

Ze verliet de wereld even snel als ze erin was gekomen, en alles om haar heen werd zwart.

19

Eric stond met een veldfles in zijn hand in de deuropening van de koude tombe. Het was vreemd om het meisje zo te zien, zo roerloos en stil, met haar armen over haar borst gevouwen. Ze lag op het blok steen alsof ze gewoon uitrustte na hun reis, alsof ze lag te slapen. Als hij haar bleke gezicht en koude paarse lippen niet had gezien, zou hij nooit hebben geweten dat ze dood was.

Het was hem dus toch gelukt om haar hier te krijgen. Hij was zijn belofte nagekomen, bijna in weerwil van zichzelf, en had haar naar de vesting van de hertog gebracht. Hij had zich alleen nooit voorgesteld dat het op deze manier zou gaan. Ze hadden haar door de sneeuw naar de vesting gedragen en haar overhandigd aan de hertog. De jongen, William, had zijn vader verteld wat er was gebeurd. Ravenna had haar gedood. Op de een of andere manier was ze 's nachts langs hen heen geglipt. Ze was hun kamp in geslopen, waar zij allemaal lagen te slapen, en had Sneeuwwitje vermoord. Niemand had haar aanwezigheid opgemerkt, totdat het te laat was.

Eric nam nog een slok sterkedrank, genietend van de vertrouwde gloed in zijn keel. Hij had de rouwende mensen de vesting van de hertog binnen zien gaan. Moeders hadden hun kinderen meegebracht om haar te zien. De prinses van wie ze hadden gedacht dat ze al jaren dood was, was hun helemaal opnieuw afgenoem. Een paar volwassen kerels waren met betraande ogen langs haar baar gelopen. Ze waren bij haar op de knieën gezakt en hadden gebeden. Het meisje vertegenwoordigde iets voor hen; dat was duidelijk te merken aan hoe verdrietig iedereen was. Ze hadden de koningsdochter niet gekend, hadden haar nooit zien glimlachen of de felle blik in haar ogen gezien als je het waagde haar uit te dagen. Maar toch was dit ook voor hen een einde.

De hertog had met zijn zoon gesproken en gezegd dat ze niet terug zouden slaan. Er zou geen oorlog ter ere van Sneeuwwitje komen. Hij was een lafaard, precies zoals Eric altijd al had gedacht. Hoeveel mensen moesten er nog sterven door toedoen van de koningin voordat hij terugsloeg? Wat had je aan een leger, hoe klein ook, als je er niet mee ten strijde trok?

Eric stapte naar het meisje toe, dronk zijn fles leeg en wenste dat de drank hem nog meer kon verdoven. 'Hier ben je dan,' zei hij, en zijn stem galmdde door de koude ruimte. 'Waar het eindigt. Te mooi aangekleed!' Hij boog zich over haar heen en zag hoe stijf haar vingers waren. Het was hem bijna te veel om haar zo te zien, net zoals Sara eruit had gezien. Zo ontgaan van alles wat echt was. Sneeuwwitje had vlak naast hem gezeten toen hij ging slapen. Hij had naar haar gekeken terwijl ze tegen het rotsblok leunde, in gedachten verzonken, met haar handen kammend door de klitten in haar haar. Hij had

haar nog gezien vlak voordat hij in slaap was gevallen.

Hoe kon het dat hij Ravenna niet had gehoord? En waarom had ze hem niet eerst aangepakt, de man die haar broer had gedood? Hij haatte zichzelf omdat hij dit had laten gebeuren. Hij was wakker geschrokken met het gevoel dat er iets niet klopte en was meteen het bos in gehold. Toen hij tussen de zilveren berken door was gerend, had hij Ravenna boven haar zien hangen. Ze was van gedaante veranderd zodra hij haar met zijn bijl had geraakt.

'Je slaapt,' probeerde hij wanhopig. 'Maar elk moment kun je wakker worden om me het leven weer zuur te maken, ja?'

Hij stak zijn hand uit en liet die vlak boven de hare hangen, niet zeker of hij dit wel kon. Langzaam liet hij zijn hand zakken en voelde hoe koud ze was. Hij kneep in haar mouw en bekeek de roze jurk met pareltjes die ze haar hadden aangetrokken. Hij was overdadig en vrouwelijk; op de een of andere manier wist Eric zeker dat ze hem vreselijk zou hebben gevonden.

Hij slikte moeizaam. Ze zou niet willen dat hij ging snotteren. Niet hierom. Niet om haar. 'Je had beter verdient,' zei hij zachtjes. Hij bekeek haar onderzoekend. Haar zwarte haar was gekruld. Iemand had een roos achter haar oor gestopt, die nu verwelkte.

'Ze was mijn vrouw,' zei hij, pratend alsof ze nog leefde. De woorden kwamen gemakkelijker naar buiten dankzij de drank. 'Dat was je vraag waar ik geen antwoord op heb gegeven. Sara heette ze. Toen ik terugkwam van de oorlog, hing de stank van de dood en de woede van de verlorenen om me heen. Ik was het redden niet waard, maar toch deed ze dat. Ik hield meer van haar dan van wie of

wat ook. Maar ik verloor haar uit het oog, en toen was ze weg.'

Hij liet zijn hoofd zakken. 'Ik werd mezelf weer. Dege-ne die ik nooit had gemogen. Totdat jij kwam. Je deed me aan haar denken. Haar pit, haar moed. En nu ben jij er ook niet meer.' Hij haperde en voelde een brok in zijn keel omhoogkomen. 'Jullie verdienden allebei beter. En het spijt me dat ik jou ook in de steek heb gelaten.'

Het licht van de fakkels wierp een warme gloed over haar gezicht. Hij stak zijn hand uit en streek een lok haar van haar voorhoofd. 'Nu word je koningin in de hemel.' Hij boog zich naar voren en drukte heel even zijn lippen op de hare, in een gebaar om zichzelf te kalmeren. Toen draaide hij zich om en smeet zijn veldfles op de grond. Ja, hij dronk weer. Hij was ervan overtuigd dat ze dat ook vreselijk zou hebben gevonden.

Hij verliet de stenen kamer en zijn voetstappen weer-kaatsten tegen de muren. De Jager keek niet meer om. Als hij zich had omgedraaid en goed naar haar had geke-ken, had hij kunnen zien dat er wat kleur terugkeerde op haar wang, dat haar oogleden trilden. Sneeuwwitjes lippen weken een heel klein stukje vaneen. Toen haalde ze voor het eerst weer adem, met een heel zacht geluid dat amper hoorbaar was in de grote tombe.

20

Eric kwam vlak na zonsopgang bij de poort aan. Hij had een kater van de vorige avond. De oude pijn was teruggekeerd. Het bloed klopte achter zijn gehechte wonden. 'Doe die poort open!' brulde hij naar de soldaten boven op de muur. Hij zorgde wel dat hij niet recht naar hen keek, bang dat ze hem zouden herkennen. 'Doe open!' herhaalde hij, maar er kwam geen beweging in. Hij keek omhoog. De mannen keken langs hem heen, naar het uitgesleten pad naar het kasteel. Een jongeman kwam achter hem aan. Hij liep langzaam, zeulend met een jutezak.

'Jager!' riep de jongeman.

Eric boog zijn hoofd. Hij was heel voorzichtig geweest tijdens de processie. Hij had zijn hoofd gebogen gehouden en zijn haar langs zijn gezicht, in een poging onopgemerkt te blijven. Hij was hier nog geen twaalf uur; hoe wisten ze dat hij het was?

De jongeman kwam bij hem aan. Hij droeg een witlinnen hemd en een schone broek, en zijn zwarte haar

was met olie in een scheiding gekamd. Eric herkende hem als een van de klerken van de hertog. Percy... heette hij zo? 'Ja, ik heb je herkend.' Percy knikte bijna verontschuldigend.

Eric zuchtte. Hij stak zijn handen omhoog. 'Luister, als je wilt...!'

'We hebben niets tegen je,' zei de jongeman. 'Niet meer. Je hebt de prinses bij ons teruggebracht. Daarvoor...' Hij hees de zak in Erics armen.

Eric pakte hem aan en besefte ineens wat het was.

De gouden munten waren zwaarder dan hij had verwacht. In gedachten had hij het geld al uitgegeven: aan een huis op het platteland ergens buiten het koninkrijk, aan het paard dat hem daarheen zou brengen. Toen hij door het Zwarte Woud reisde, in de eerste uren nadat hij het meisje had leren kennen, had hij het in gedachten al uitgegeven aan drie nieuwe bijlen, een winterjas met bontvoering en nieuwe leren laarzen. Hij had zelfs uitgerekend hoeveel flessen drank hij zou kunnen kopen met slechts één zo'n munt (tweehonderdrieëndertig). Maar nu hij ze hier had, in zijn armen, wilde hij ze niet meer. Hij had haar op de ergst mogelijke manier in de steek gelaten. Wie gaf er nu om geld terwijl Sneeuwwitje dood was?

Hij gaf de zak aan de jongeman terug. 'Hou je geld maar,' zei hij, en hij vertrok.

Al na een paar passen bleef hij weer staan. Binnen de vestingmuren hoorde hij een donderend applaus. Er werd geroepen en gejuicht. Hij keek de jongeman vragend aan, maar Percy haalde zijn schouders op. Eric kon niet zien wat er achter de stenen gevel van de vesting gaande was, maar hij liep toch terug, omdat hij aanvoel-

de dat er iets was veranderd. Hij versnelde zijn pas terwijl het gejuich overal opsteeg, nu nog luider dan eerst.

Sneeuwwitje stond boven aan de trap en keek uit over het binnenplein van de vesting. De mannen van de hertog hadden tenten opgezet in de openlucht voor alle vluchtelingen van het koninkrijk. Gezinnen zaten ineengedoken bij vuren voor de warmte; anderen stonden in de rij voor de soepketel, wachtend op hun ontbijt. Muir en Quert zaten naast elkaar. Ze spraken zachtjes met elkaar bij een sleetse tent, met dekens om hun schouders.

Sneeuwwitje was ineens wakker geworden bij het galmende geluid van de stem van de Jager in de stenen tombe. Ze had de fakkels naast de lijkschaar zien staan. De muren waren bedekt met een dun laagje roet. Beetje bij beetje begon ze de schimmel in de lucht te ruiken. Ze hoorde de condens van het plafond op de vloer druipen. Dat geluid telde de verstrijkende minuten af. Binnen een uur was het gevoel in haar benen teruggekeerd.

Terwijl ze langzaam weer tot zichzelf kwam en haar geest ontwaakte in haar roerloze lichaam, dacht ze alleen maar aan Ravenna. Ze had haar lippen tegen Sneeuwwitjes oor gedrukt. 'Jij was de enige die de betovering kon verbreken en een einde kon maken aan mijn leven,' had ze gezegd. 'Jij was de enige!' Toen Sneeuwwitje weer ademde en de warmte in haar handen terugkeerde, was het haar glashelder. Er viel nog maar één ding te doen.

Ze liep de trap af. Quert zag haar het eerst. Hij fluisterde iets tegen Muir, die de andere dwergen riep. Ze kwamen de tent uit en staarden haar met grote ogen aan. 'Het is een wonder!' riep Beith over het plein. Hij wees naar haar toen ze de laatste treden afdaalde.

William en hertog Hammond keken vol ontzag toe. Vrouwen en kinderen verlieten hun tenten en verzamelden zich onder aan de trap. William sloeg zijn hand voor zijn mond en kon geen woord uitbrengen.

'Hoogheid...' zei hertog Hammond. Hij legde zijn handen over de hare en keek haar onderzoekend aan. Hij was een stuk ouder geworden dan ze zich hem herinnerde. Zijn haar was nu helemaal grijs en hij was krom van ouderdom. 'We dachten dat u...'

William kwam naar voren en legde zijn hand op haar schouder alsof hij wilde nagaan of ze het echt was. Sneeuwwitje schudde haar hoofd. Ze kon niet zeggen wat haar had gewekt uit haar slaap. In die uren had ze niets gehoord en niets gevoeld. Het laatste wat ze zich herinnerde, waren de zwarte vogels die boven haar hadden rondgecirkeld en het glanzende bijlblad dat de beesten had uiteengeslagen en verjaagd. Het enige wat ze wist was dat ze leefde, hier en nu, en dat ze iets te doen had.

'Nee, heer,' zei ze zacht.

De mensen op het plein keken allemaal toe. Ver weg, vlak bij de achterste tenten, stond de Jager ongelovig zijn hoofd te schudden. Hij liep naar haar toe, en toen ze zijn gezicht kon zien, zag ze dat hij tranen in zijn ogen had.

Hertog Hammond gebaarde naar een houten stoel. 'U moet uitrusten...'

'Ik heb lang genoeg gerust,' zei ze. Ze keek uit over de menigte. Een vrouw sloeg huilend haar handen voor haar gezicht en vertelde haar kinderen dat Sneeuwwitje uit de dood was herrezen. 'Het is een wonder,' fluisterde iedereen almaal. Dat woord hing overal in de lucht.

Sneeuwwitje keek in de grijze ogen van de hertog. Zijn gezicht zat vol rimpels. 'Ik ben klaar om aan uw zijde uit

te rijden, heer' zei ze, 'als u ten strijde trekt tegen de koningin.'

William keek naar de grond. De hertog staarde naar zijn handen om de hare en keek bedrukt. 'Er komt geen strijd, hoogheid. Het beste wat u voor uw volk kunt doen is veilig achter deze muren blijven.'

Sneeuwwitje keek naar de uitgemergelde kinderen achter hem. Ze keken haar aan met dezelfde droevige, wanhopige blikken die ze in het verwoeste dorp ook had gezien. 'Dat was wat ik voor ogen had toen ik ontsnapte. Maar ik heb inmiddels geleerd dat er geen vrede bestaat zolang andere mensen lijden.'

De hertog kneep in haar handen. 'De koningin is onverslaanbaar' zei hij. De soldaten om hem heen knikten. 'Ze kan niet worden gedood. We kunnen niet winnen.'

Sneeuwwitje wendde zich tot de groep generals achter hem en dacht terug aan Ravenna's woorden. 'Ik kan haar verslaan. Ik ben de enige... Dat heeft ze me zelf verteld.'

Ze stapte weg bij hertog Hammond en liep het plein op om te praten met de honderden vluchtelingen die zich om hen heen hadden geschaard. Soldaten keken toe, met hun helmen in hun handen. De dwergen drukten hun mutsen tegen hun borst.

'Er is me verteld dat ik jullie vertegenwoordig,' riep Sneeuwwitje uit, terwijl ze zonder moeite de juiste woorden vond. Ze voelde niets dan rust. Nog nooit was ze ergens zo zeker van geweest. 'Er is me verteld dat het niet aan mij is om te strijden, maar dat ik hier moet blijven, veilig achter deze muren. Dat ben ik niet van plan.' Ze keek Muir aan, die met glinsterende ogen naar haar staarde.

'Ik zie het leven als iets heiligs, meer nog nu ik de vrij-

heid heb geproefd,' vervolgde Sneeuwwitje. 'Maar ik ben mijn angst voor de dood kwijt. Als Ravenna naar me toe komt, zal ik haar tegemoet rijden. En als ze niet naar me toe komt, rij ik naar haar toe. Alleen, als het moet!' Sneeuwwitje wendde zich tot de generaals die voor een grote tent stonden. 'Maar als jullie met me meegaan, zou ik graag mijn leven voor jullie geven. Omdat dit land en dit volk al te veel zijn kwijtgeraakt!'

Haar hart ging tekeer. Ze bleef voor hen staan, met rechte schouders, wachtend op bijval. Hertog Hammond bekeek haar aandachtig, met haar lichtroze begrafenisgewaad en het haar dat in golven over haar rug viel. Ze wachtte af en luisterde naar het gezang van vogels in de verte. Ze vroeg zich af of ze vanavond te paard zou moeten vertrekken, alleen, om het in haar eentje tegen Ravenna op te nemen. Toen, langzaam, boog de hertog eerbiedig zijn hoofd. William liet zich op zijn knie zakken, in navolging van zijn vader. De ridders en generaals volgden.

Ze keek de Jager aan. Er lag tederheid in zijn ogen toen hij glimlachte en vervolgens een buiging voor haar maakte. De dwergen deden het ook. Al snel knielde iedereen op het plein respectvol. Zij was hun leider, net zoals haar vader dat was geweest. Ze zwoer dat ze een einde zou maken aan Ravenna's bewind, al was het het laatste wat ze deed.

Sneeuwwitje stond voor hen, met tranen in haar ogen. Ze voelde hun overwinning al bijna; hij leek zo dichtbij. Ze stelde zich het koninkrijk weer voor zoals het was geweest toen haar vader nog regeerde. Ze zag de groene weiden en de dorpsfeesten, de kinderen die om de meiboom dansten. De akkers zouden weer gedijen; de boerderijen zouden elke dag volle wagens naar de markten

sturen. Niemand zou hongerlijden. En alle kinderen zouden veilig zijn.

Er viel nog maar één ding te zeggen nu ze hier verzaameld waren, klaar voor de strijd. Ze hadden de moed getoond waarvan Sneeuwwitje altijd al had geweten dat ze die bezaten.

'Dan is het afgesproken,' kondigde ze aan, gebarend dat de mensen – haar volk – konden opstaan. 'We vertrekken vanavond!'

21

Sneeuwwitje reed voorop. De maliën die ze droeg voelden zwaar en het koude metaal prikte op haar huid. Ze hield haar schild omhoog en genoot ervan hoe natuurlijk het aanvoelde om haar arm. Het was net zo'n schild als waar haar vader mee had gereden. Op de voorkant was hun familiewapen aangebracht. Ze herinnerde zich nog de dag dat hij het haar had laten zien toen ze klein was, toen ze met haar vingers over de gouden takken van de eik had gestreken. De wortels doken de aarde in. De bovenkant van de stam was puntig als een kruis, net als de koningskroon. 'Het is een symbool van kracht,' had hij verteld, wijzend naar de wortels. 'Hij wordt heel stevig op zijn plek gehouden, verbonden met de aarde door alles wat ongezien is. Hij groeit hoog en trots op!'

Ze stak het schild uit, gerustgesteld door het gewicht ervan. Sneeuwwitje voelde hem nu, luisterend naar de ritmische hoefslagen achter haar. Haar vader was overal waar ze keek: in de maansikkel, in de ruisende bomen en in de denderende golven. Toen ze de heuvel bij het strand

beklommen, nog geen vijftien kilometer van Ravenna's kasteel, voelde ze hem bijna naast zich.

Ze keek om naar de hertog, William en Eric, die achter haar reden. Honderden mannen en vrouwen volgden hen, hun gezichten gloeiend in het licht van de fakkels. Het leger - haar leger - strekte zich tot ver in de bossen uit. Ze stond versteld van de moed van iedereen die zich vrijwillig had aangemeld. Jongens van hooguit vijftien, vaders en moeders, boeren en rebellen. Sommigen hadden in Carmathan gewoond en hadden al die jaren overleefd in de vesting van de hertog. Anderen waren uit hun schuilplaatsen in het bos gekomen, met medeneming van hun schaarse proviand, om zich aan te sluiten bij de strijd. Met elke kilometer die ze aflegden, groeide hun leger verder. Nu stond ze op de heuvel boven het strand en keek naar Ravenna's kasteel, met een paar honderd soldaten achter haar.

Terwijl Sneeuwwitje en de hertog doorreden, kwam er een generaal naar hen toe. 'Heer,' zei hij, wijzend naar de rotsachtige kust, 'we hebben nog maar een uur of twee voordat het vloed wordt. Niet lang genoeg om door de kasteelmuur te breken. Dan zijn we helemaal onbeschut, of we verdrinken.'

De hertog schudde zijn hoofd. 'Is er geen andere ingang? Tunnels? Grotten?'

Sneeuwwitje nam niet de moeite naar hen te kijken. Ze hield haar blik op de zwarte oceaan gericht, op de plek waar ze een week geleden boven was gekomen. Het was nog steeds eb. Rotsen staken omhoog uit de golven. Ze zag de opening in de zijkant van het klif: het riool waar ze op haar vlucht uit was gekropen.

Ze verplaatste haar blik naar het strand beneden hen.

De dwergen waren al aan de waterkant en waadden de golven in. Ze doken ineen in het ondiepe water, zoals zij hun had opgedragen. Het zou hun niet langer dan een uur kosten om de ingang van het riool te bereiken. Ze waren al bijna halverwege. 'Als we bij het valhek aankomen wanneer de zon boven de horizon uitkomt, zal het openstaan,' zei ze vol overtuiging, terwijl ze haar paard de rotsige helling af dreef. Ze draaide zich om en keek in de nerveuze gezichten van de hertog en de generaal. William en Eric volgden haar zonder vragen te stellen; het leger verspreidde zich over het strand.

Ze reden langs het stenen labyrinth waar Sneeuwwitje doorheen was gestrompeld toen ze aan land was gekomen. Naarmate de vloed opkwam, werden de paarden en soldaten verder het strand op gedrongen. Ze reden door terwijl de golven almaar dichterbij kwamen en dreigden hen vast te pinnen tegen de steile rotshelling. 'We hebben niet veel tijd,' waarschuwde hertog Hammond.

Sneeuwwitje staarde uit over de oceaan. Ze zag de dwergen onder de golven door duiken. Ze waren bijna bij de rioolingang. De zon zou nu elk moment opkomen. Zodra hij boven de horizon uitkwam, zouden de ruiters zichtbaar zijn op het strand, en dan hadden ze geen kans meer op een verrassingsaanval. Ze moesten opschielen en hopen dat het valhek op tijd opgetrokken zou zijn. Het was hun enige kans. 'We moeten doorrijden,' zei Sneeuwwitje, die zich omdraaide naar de hertog. 'Ze hebben het hek wel omhoog tegen de tijd dat we aankomen.'

Terwijl de hertog zijn zwaard hief en de soldaten beval snelheid te maken, draaide Sneeuwwitje zich om naar Eric. Hij reed vlak achter William en de generaals; ze hadden erop gestaan dat de militairen vooropreden. Ze

ontmoette zijn blik slechts heel even, maar hij leek aan te voelen wat ze wilde. Hij kwam naast haar rijden, hoewel het niet zo was afgesproken, en hun paarden versnelden hun tred. Samen met hem, terwijl de zilte lucht in haar ogen prikte, voelde ze geen angst.

Ze reden snel verder, met hun blik op de klifrand gericht, waar het kasteel stond. Langzaam kwam het in zicht. Sneeuwwitjes hartslag versnelde. Het valhek was nog dicht. De zwartijzeren poort was zelfs van vijfhonderd meter afstand te zien. De hertog keek haar bezorgd aan, maar ze vertraagde niet. Coll en Duir... Alle dwergen zouden inmiddels op het kasteelplein moeten zijn; elk moment kon nu de poort open gaan.

Ze keek achterom naar het enorme leger op het strand. De vloed kwam op en de paarden stapten door de golven. De zon was opgekomen en het werd warmer. Ze waren nu volledig onbeschut. 'Toe nou,' fluisterde Sneeuwwitje in zichzelf. 'Schiet op...'

Maar toen zag ze flikkerende lichtjes boven op de kasteelmuur. De blijdes werden geladen. Die lichtpuntjes gingen de lucht in en brandende projectielen kwamen omlaag. Een vuurbol ontplofte vlak bij haar. Maar Sneeuwwitje stopte niet. Ze hield haar hoofd laag en dreef haar paard naar de kasteelmuur toe.

Het leger aarzelde. Enkele soldaten hielden in toen ze de vlamende projectielen op zich af zagen komen. Een man viel van zijn paard toen de grond onder hem ontplofte. Er was geen weg terug. Als ze niet doorreden naar de kasteelmuren, zouden ze verdrinken in de opkomende vloed. Het ging nu heel snel. De golven spoelden over het zand en spatten tegen de paardenbenen. Sneeuwwitje hield haar schild omhoog en spoerde de soldaten aan.

Er klonk geschreeuw achter haar. Ze keek om en zag een blonde vrouw die was geraakt door een brandende pijl. Haar paard hinnikte en gooide haar af. Het lichaam van de arme vrouw werd vertrapt toen de andere soldaten doorreden. Sneeuwwitje slikte moeizaam toen ze het bloed zag. Twee generals naast haar vielen ook. Een van hen had een pijl in zijn nek gekregen. Overal om haar heen zag ze bloed en vuur. Elke paar seconden keek ze even opzij naar de Jager, blij dat hij nog bij haar was.

Er hing rook in de lucht. De wind draaide en ze zag de kasteelingang weer. Het valhek was nog steeds dicht. Ze reed op de muur af, in de wetenschap dat ze slechts enkele minuten de tijd hadden. Tien, op z'n hoogst. Als het hek niet open was als zij aankwamen, zouden ze in de val zitten tegen de rotswand, met Ravenna's soldaten boven hen en het stijgende water achter hen.

Er verschenen nog meer boogschutters op de kasteelmuur. Sneeuwwitje hield haar schild boven haar hoofd om zichzelf te beschermen. Ze hoorde de pijlen erop afketzen. Ze voelde de hitte ervan op haar arm. Iemand riep om hulp. Ze keek niet achterom. Lichamen dreven op hun buik in de branding. Een gevlekt grijs paard was op de rotsen gevallen. Het gilde, met een brandende wond in de flank. Het kronkelde van pijn toen het zoute water eroverheen spoelde. Ze hoopte vurig dat iemand het arme dier uit zijn lijden zou verlossen.

William reed voor haar uit, ook met zijn schild boven zijn hoofd. 'Je moet omkeren!' riep hij. Ze verstand hem amper door het gebulder van de golven.

'Ik heb mijn woord gegeven dat ik aan hun zijde zou staan!' riep Sneeuwwitje terug. Een ruiter naast haar werd in zijn schouder getroffen door een brandende pijl. Hij

probeerde hem eruit te trekken, maar het was al te laat: zijn kleding was in brand gevlogen. Met een draai wierp hij zich in de golven, schreeuwend van pijn.

Sneeuwwitje ging de helling naar het kasteel op zonder zich iets van Williams waarschuwing aan te trekken. Ze kon niet anders. De enige manier om hun leven te reden was door te vechten. Op volle snelheid reed ze naar het enorme ijzeren hek toe. Elk moment kon het nu omhoogkomen; de dwergen zouden het optrekken. Brandende pijlen suisden overal om haar heen terwijl ze dichterbij ging. Ze hield haar schild hoog en hoopte dat ze zich niet had vergist.

Toen ze er nog maar vijftien meter vandaan was, ging het grote hek omhoog. Ze zag de kleine gestalten van Gort en Nion, die aan het uiteinde van het touw bungelden en hun lichaam als contragewicht inzetten. William en Eric reden aan weerskanten van haar toen ze door de poort het voorplein van het kasteel op reden, met de rest van het leger vlak achter hen aan.

De boogschutters hoog boven hen draaiden zich om en mikten op de soldaten die onder het valhek door kwamen. Al snel waren Ravenna's wachters met drie tegen één in de minderheid.

'Opstellen!' riep Sneeuwwitje naar Eric en William. Als ze een wig vormden en zich diagonaal uitspreidden over het plein, dan konden ze Ravenna's wachters in de hoek drukken en zou het gevecht binnen een paar minuten voorbij zijn.

Een paar generals stormden naar voren en vormden de frontlinie. Sneeuwwitje, William en Eric hielden hun schilden schuin omhoog en bleven er vlak onder. De brandende pijlen ketsten erop af zonder schade aan te

richten. Eric stormde vooruit en schakelde twee wachters uit met zijn bijlen. William dreef zijn zwaard in de zij van een andere wachter. Sneeuwwitje ramde een man met haar schild en drukte hem tegen de muur van het kasteel. Zijn hoofd raakte de stenen en hij zakte bewusteloos op de grond.

Er was nog maar een handjevol wachters over. Een paar leden van Sneeuwwitjes leger brulden luid, omdat ze aanvoelden dat de strijd bijna gestreden was. Vier wachters van Ravenna draaiden zich om, renden weg en zochten de veiligheid van het kasteel op. De overgebleven wachters gooiden hun wapens op de grond en gaven zich over.

Sneeuwwitje draaide zich om en zocht tussen de mannen naar de hertog. Hij bevond zich een paar rijen achter haar in de opeengepakte formatie. Hun blikken kruisten elkaar en hij glimlachte met een opgelucht gezicht. Het was voorbij; dat wisten ze nu allebei. Ze moest alleen Ravenna nog opzoeken. Wat voor magie ze ook bezat, Sneeuwwitje zou die de baas kunnen. Dat had de koningin zelf gezegd.

Toen veranderde er iets in het gezicht van de hertog. Hij fronste zijn wenkbrauwen en keek langs Sneeuwwitje heen naar de daken rondom het plein. Ze volgde zijn blik, kijkend naar de vreemde, donkere schaduwen die zich onder de dakspanten verzamelden. Haar soldaten vielen stil. Eric wees naar een boogdeur, waar een zwarte schaduw in de lucht hing. Ze keken ernaar. Langzaam vervormden de schaduwen zich tot gedaanten. Duistere strijders kwamen uit alle poorten en gangen. Sneeuwwitje keek om zich heen, en haar schild werd glibberig in haar hand toen ze begreep hoe het zat: ze waren omsingeld.

22

De schaduwsoldaten zwiermden over hen heen. Een ervan viel Eric aan, maar de Jager hakte hem in de borst met zijn bijl. De man brak aan stukken alsof hij van glas was, en de scherven schoten alle kanten op. Binnen enkele tellen stond de man echter weer overeind, omdat de scherven elkaar gewoon weer opzochten. Hij viel Eric opnieuw aan, zwaaiend met zijn glanzende zwaard.

Sneeuwwitje had nog nooit zoets gezien. Overal om haar heen vielen de schaduwstrijders haar leger aan. Mannen sneuvelden, niet in staat het hoofd te bieden aan de furieuze aanvallen die elkaar snel opvolgden. De schaduwen vertoonden geen tekenen van vermoeidheid. Hun gezichten waren vreemd, zonder gelaatstreken. Elke wond die ze opliepen, genas meteen weer. Terwijl ze oprukten en hun zwaarden in haar soldaten dreven, voelde Sneeuwwitje dat ze werd gadegeslagen. Ze keek naar het balkon op de derde verdieping. Daar stond Ravenna, met haar mantel van zwarte veren stevig om haar heen. Ze glimlachte toen haar blik zich verplaatste naar haar

magische leger, de duistere strijders die hun aanval afrondden.

Sneeuwwitje aarzelde niet. In de hoek bij de trap lag een stapel lijken. Doordat de schaduwstrijders geen pijn leken te voelen, waren ze bijna onstuitbaar. Onophoude lijk doodden ze soldaten, de een na de ander. Sneeuwwitje galoppeerde op een van de schaduwen af en blokkeerde hem met haar schild. De duistere strijder wankelde achteruit, wat haar voldoende tijd gaf om langs hem heen te komen. Ze zwaaidde haar zwaard naar een andere toe en verbrijzelde hem. Ondertussen bleef ze zich een weg zoeken door het strijdgewoel op het plein, tot ze eindelijk bij de trap aankwam. Ze sprong van haar paard en rende de stille gangen in, verschrikt door het geluid van haar eigen hijgende ademhaling.

Ze trok haar zwaard toen ze halverwege de derde trap was. Dit was de vleugel van het kasteel waar haar vader al die jaren geleden had gewoond. Het was echter veranderd. De gordijnen waren gerafeld. De lange gang was donker, zonder fakkels om de ruimte te verlichten. Een kast was omgevallen, het hout kromgetrokken van de schimmel.

Naast haar stond een deur open, en in de kamer hing een spookachtige gloed. Ze draaide zich om en bekeek de troonzaal van de koningin. Een met edelstenen bezette stoel stond tegen de muur. Erboven hingen glanzend opgewreven zwaarden. Er stond een houten kist gevuld met prachtige kronen en enorme robijnen. Sneeuwwitje hield haar zwaard voor zich uit terwijl ze het allemaal bekeek. Door een andere deur, voor een reusachtige bronzen spiegel, zag ze Ravenna staan. Sneeuwwitje ontmoette haar blik in het vervormde spiegelbeeld.

'Vandaag eindigt het,' zei Sneeuwwitje, die naar voren stapte. 'Ik ben hier voor jou.'

Ravenna draaide zich om met een lichte grijns om haar lippen. 'Zo, dus mijn roos is teruggekeerd,' zei ze lachend. Ze keek naar Sneeuwwitjes zwaard. 'Met een doorn. Kom, wreek de vader die te zwak was om zijn zwaard te heffen!' Ze trok haar met edelstenen bezette dolk onder haar mantel vandaan en draaide hem heen en weer in haar handen.

Sneeuwwitje beklom de lage treden en ging voor Ravenna staan, kijkend in haar doordringende blauwe ogen. Ze voelde woede opkomen. Hoe durfde Ravenna zo over haar vader te praten... de man die ze nota bene had vermoord?

'Voor mijn vader,' zei Sneeuwwitje, die haar zwaard hief. 'Voor het koninkrijk en voor mezelf!' Ze sprong op Ravenna af, maar de koningin dook weg. Ze sloop om haar heen en naderde Sneeuwwitje van achteren. Sneeuwwitje draaide zich om en haalde opnieuw naar haar uit, maar Ravenna was razendsnel en stapte naar de andere kant van de kamer.

Er klonken voetstappen in de stenen gang. Sneeuwwitje draaide zich om en zag Eric en William in de ingang naar de troonzaal staan. Ravenna hief haar arm. Met één beweging van haar vinger begon het plafond boven hen te barsten. Scherven vielen omlaag en de grijze brokstukken vormden zich om tot zwarte feeën. Die zwermden om de mannen heen, zodat ze niet bij Sneeuwwitje konden komen.

Toen Ravenna ervan overtuigd was dat ze niet zouden worden gestoord, wendde ze zich weer naar het meisje en keek haar met haar blauwe ogen onderzoekend aan.

Dit kind, dat ze zoveel jaren geleden had gespaard, was nu teruggekomen om haar te doden. De ironie was bijna te veel. Ravenna had niet gewild dat het meisje stierf, maar de spiegel had het gezegd: het was zij of Sneeuwwitje. En ze had deze vete nu lang genoeg laten duren.

Sneeuwwitje viel haar aan met het zwaard. Toen ze nog maar op dertig centimeter afstand was, draaide Ravenna bij en liet haar struikelen, waardoor het meisje op haar buik op de vloer belandde. Haar zielige zwaardje stuiterde door de spiegelkamer en schoof door naar de andere kant. Ravenna ging over haar heen staan, met haar blik op Sneeuwwitjes borstbeen gericht. Haar hart was heel dichtbij; over enkele minuten zou ze het in haar hand hebben. Deze keer zou ze zich niet laten tegenhouden.

'Dit is alles wat het leven te bieden heeft,' zei Ravenna zalfend. Ze staarde in Sneeuwwitjes grote bruine ogen en had bijna medelijden met het meisje. 'De tijd verstrikt. De hoop sterft. Maar niet alles is verloren. Want in elk geval zal één van ons eeuwig leven...'

Ravenna hief haar dolk zoals ze tien jaar eerder ook had gedaan, op de avond van haar bruiloft. Het was nu net zo gemakkelijk als toen. Ze blies haar adem uit en liet het mes naar Sneeuwwitjes borst zakken, maar toen blokkeerde het meisje haar met haar onderarm en verdraaide haar pols. Pijn trok door Ravenna's borst en ze gilde verbijsterd.

Ze keek naar de zachte plek waar haar ribben bij elkaar kwamen. Het meisje had het mes in haar lichaam gedreven. Ravenna hapte naar adem, maar ze voelde het bloed al in haar longen lopen. Ze had het gevoel dat ze verdronk. Ze kon geen lucht meer krijgen.

Ravenna viel op de grond, met de koude stenen van de

vloer tegen haar rug. 'Een leven voor een leven. Het reinste bloed maakt het ongedaan,' fluisterde ze.

'De hoop sterft nooit,' fluisterde Sneeuwwitje terug. Het meisje knielde naast de koningin en wiegde haar hoofd in haar handen, terwijl Ravenna wanhopig naar adem snakte. Het haalde niets uit. Het bloed liep over haar borst en vormde een plas op de vloer. Haar zicht werd wazig. Zo had het niet moeten gaan. Maar aan de andere kant voelde een heel klein deel van haar dat het eigenlijk wel terecht was: het meisje deed alleen maar wat Ravenna zelf jaren eerder had gedaan, namelijk haar familie wreken.

Vanaf de vloer zag Ravenna dat de zwarte feeën uit de troonzaal verdwenen. Terwijl ze veranderden in rookwolkjes, besefte ze dat het afgelopen was. Ze ging dood. Haar laatste magische krachten ontvloden haar.

23

Toen Ravenna het leven had gelaten, hoewel haar lichaam nog warm aanvoelde, liet Sneeuwwitje eindelijk haar hand los. Ze liep langs de Jager en William door de gang en stapte het balkon op. De schaduwstrijders waren verdwenen. Overal op het plein lagen lichamen. Zwaarden en schilden slingerden her en der rond, besmeurd met bloed. Er lagen bergen soldaten. Een paar gewonde strijders wankelden door de poort op zoek naar hulp. De verwoesting was groot. Maar Sneeuwwitje keek ervoorbij en zag een lichte vlek in de tuin.

Hoewel het lente was, waren de boomtakken verdord en bruin. Er zat niet één bloesem aan. Tijdens de strijd had een donkere schaduw alles rondom het kasteel aangegetast. Maar nu trok die schaduw heel langzaam weg. De kleuren van het koninkrijk waren levendiger dan Sneeuwwitje ze in jaren had gezien. Bladeren ontvouwden zich aan de boomtakken. Een zwerm eksters vloog langs, hun blauwe vleugels fonkelend in het zonlicht. Overal om haar heen verschenen tekenen van leven. De hertog kwam

wankel uit een gang beneden, gevolgd door een mooie jonge vrouw.

Ze keek op en haar blik ontmoette die van Sneeuwwitje. Ze zag er nog stralender uit dan voorheen; haar bleke, ronde gezicht was weer jong. Roos zwaaidde en haar glimlach bracht Sneeuwwitjes razende hart tot bedaren. Sneeuwwitje zwaaidde terug en veegde de tranen uit haar ogen.

De volgende dag zat ze voor het koninkrijk in dezelfde kathedraal waar ze tien jaar eerder bij de bruiloft van haar vader was geweest. Ze keek uit over de volle banken en zag de dwergen, zij aan zij op elkaar gepakt. Hun gezichten waren gladgeschoren en hun haar was met olie in een zijscheiding gekamd. Hertog Hammond had speciaal kostuums voor hen laten maken. Sneeuwwitje lachte bijna toen ze hen zag schuiven op de bankjes, overduidelijk niet op hun gemak in zulke formele kleding.

‘Bent u klaar, mijn koningin?’ vroeg William. Ze stonden naast elkaar, zodat hun schouders elkaar bijna raakten. Hij pakte haar hand en kneep er zachtjes in.

Ze keek hem even aan en glimlachte, wetend dat het gemakkelijker zou zijn als ze voor hem voelde wat het hele koninkrijk graag zou willen dat ze voor hem voelde. Ze hielden van deze jongeman, de rebellenleider, hertog Hammonds zoon. Maar voor haar was hij nog steeds de jongen met wie ze was opgegroeid, die haar had geplaagd in de appelboom. Hij was William... altijd en voor eeuwig haar goede vriend.

Hertog Hammond zette de kroon op haar hoofd. Door de vele robijnen en saffieren was hij zwaarder dan ze had verwacht. Anna en Lily stonden op de tweede rij en be-

gonnen te applaudisseren. De hele zaal barstte uit in gejuich.

Maar van alle inmiddels bekende gezichten in de grote zaal keerde Sneeuwwitjes blik telkens naar één gezicht terug. De Jager stond bij de achterdeur. Hij droeg hetzelfde soort kleding als op de dag dat ze elkaar hadden ontmoet, maar nu was zijn linnen hemd netjes gestreken. Zijn broek zat niet onder de vlekken. Zijn warrige haar was achter zijn oren gekamerd. Als ze hem niet beter had gekend, zou ze hebben gezegd dat hij er knap uitzag.

Hij had al tegen haar gezegd dat hij wegging, dat er geen plaats voor hem was hier in het kasteel, te midden van al die adel. Adel... Hij sprak dat woord altijd met veel minachting uit. Er viel niet met hem te praten als hij zo deed. Ze kon hem niet voorschrijven wat hij moest doen en waarom. Goed, ze was dan nu misschien zijn koningin, maar Eric leefde nog altijd volgens zijn geheel eigen regels. En hoe beter ze hem leerde kennen, hoe meer ze zich afvroeg of die ene onontkoombare regel van hem ooit zou veranderen. Zou hij altijd alleen blijven?

Hij tikte tegen zijn voorhoofd en knikte naar haar voordat hij vertrok. Ze keek hem na. Ze had een koninkrijk zien vallen, vele mannen en vrouwen zien sterben. Ontploffingen en vuur hadden haar omringd. Ze had de dood in de ogen gekeken en was teruggekeerd. Waarom voelde ze dan nu zo'n verdriet, zoveel dat het tranen in haar ogen bracht? Hij was maar één man.

Ze was opgelucht toen Beith de stilte in de kathedraal doorbrak. 'Leve de koningin!' brulde hij. Direct deden de anderen met hem mee, en er brak een gejuich van jehwelste los.

Ze was niet meer alleen. Ze draaide zich om en keek naar William, met zijn zachte bruine haar en glanzende ogen. Hij glimlachte en maakte een buiging.

'Leve de koningin!'

ZE IS VOORBESTEMD...

OM DOOR DE KONINGIN TE WORDEN VERMOORD

ÓF OM DOOR DE JAGER TE WORDEN OPGELEID TOT EEN KRIJGER.

Tang geleden leefde Sneeuwwitje samen met haar vader, de koning, in een vredig en mooi koninkrijk. Aan dit sprookje komt een bloedig einde als de oogverblindende en wraakzuchtige Ravenna met de koning trouwt en hem vermoordt. Maar na verloop van tijd begint de wrede heerschappij over het koninkrijk zijn tol te eisen bij Ravenna. Haar magie en schoonheid vertonen steeds meer scheurtjes en om het tij te keren, moet ze een maagdelijk hart tot zich nemen. Sneeuwwitje voelt het naderende onheil en slaat op de vlucht. In het Donkere Woud denkt ze veilig te zijn, maar dan stuurt Ravenna jager Eric op pad. Eric belooft Sneeuwwitje mee terug te nemen, maar als hij zijn prooi vindt, twijfelt hij. Moet hij haar vermoorden? Of moet hij van haar de grootste krijger maken die het koninkrijk ooit heeft gekend?

EEN ADEMBENEMENDE VERSIE VAN HET
LEGENDARISCHE SPROOKJE...

UNIVERSAL PICTURES PRESENTS A BOTH FILMS PRODUCTION "SNOW WHITE & THE HUNTSMAN" KRISTEN STEWART CHARLIZE THERON CHRIS HEMSWORTH SAM CLAFLIN IAN McSHANE BOB HOSKINS RAY WINSTONE NICK FROST TOBY JONES MUSIC BY JAMES NEWTON HOWARD COSTUME COLLEEN ATWOOD EDITING CONRAD BUFF ACE NEIL SMITH PRODUCTION DESIGNER DOMINIC WATKINS DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY GREG FRASER EXECUTIVE PRODUCERS PALAK PATEL GLORIA BORDERS PRODUCED BY JOE ROTHE SAM MERCER SCREEN STORY BY EVAN DAUGHERTY SCREENPLAY BY EVAN DAUGHERTY AND JOHN LEE HANCOCK AND HOSSEIN AMINI

THIS FILM IS
NOT YET RATED

www.snowwhiteandthehuntsmanmovie.com

SUMMER

DIRECTED BY RUPERT SANDERS

A UNIVERSAL PICTURE UNIVERSAL

WWW.SNOWWHITEANDTHEHUNTSMANMOVIE.COM

full

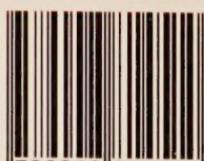
MOON

9,95€

Cover design by Steve Scott

Cover © 2012 Universal Studios Licensing LLC

NUR 284

MOONUITGEVERS.NL

